

การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

โดย
นายคมสัน พรหมเสน

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผนก ข ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2562

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผน ข ระดับปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2562

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ADMINISTRATION OF LEARNERS' DEVELOPMENT ACTIVITIES IN WATTHAPHUT
SCHOOL UNDER NAKHONPATHOM PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA
OFFICE 2

A Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)
Department of Educational Administration
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2019
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

58252306 : การบริหารการศึกษา แผน ข ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

นาย คมสัน พรหมเสน: การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผล
ประชาชนุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สำเริง อ่อนสัมพันธ์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1.การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน
วัดท่าพูด (นครผลประชาชนุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 2. แนว
การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชาชนุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 เครื่องมือที่ใช้เป็น แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหาร
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551(ฉบับ
ปรับปรุง พ.ศ. 2560) สถิติที่ใช้ในวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต และส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชาชนุกูล)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ
พิจารณาเป็นรายขั้นตอน พบว่า การปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอนอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งถ้าเรียงจาก
ค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การกำหนดการประเมินและเกณฑ์การประเมินผล
รองลงมามีการร่วมกันวางแผนระหว่างคณะครู ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง, การปฏิบัติกิจกรรมตาม
แผนงาน ด้านการสรุปรายงานผลการปฏิบัติงาน, การศึกษาวิจัยทัศน ทัศนกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตร, การสำรวจข้อมูล ความพร้อมของสถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น
สภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียน และขั้นตอนประชุมชี้แจงคณะครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง

2. แนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชาชนุกูล)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 มีแนวทางเพิ่มเติมคือ ผู้บริหารควร
วางแผนประชุมชี้แจงแนวทางการปฏิบัติ การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในขณะที่เดียวกันผู้บริหาร
และครูร่วมกันกำหนดนโยบายและแนวทางการปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบท
และผู้เรียน และควรมีการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการจัดกิจกรรมพัฒนา
ผู้เรียน โดยการแลกเปลี่ยนความรู้ รวมถึงมีการนิเทศให้คำปรึกษา ตลอดจนมีการสร้างขวัญและ
กำลังใจในการทำงานให้กับครู มีการสำรวจความพร้อม ความต้องการของครู นักเรียน และชุมชนโดย

จัดทำเครื่องมือสำรวจความพร้อมและความต้องการที่หลากหลาย เพื่อนำข้อมูลมาออกแบบกิจกรรม และเป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมผู้เรียน

58252306 : Major (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

Keyword : ADMINISTRATION OF LEARNERS' DEVELOPMENT ACTIVITIES

MR. KHOMSAN PHOMSEN : ADMINISTRATION OF LEARNERS' DEVELOPMENT ACTIVITIES IN WATTAPHUT SCHOOL UNDER NAKHONPATHOM PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 2 THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR SAMRERNG ONSAMPANT, Ph.D.

The purposes of this research was to know 1) Administration of learners' development activities in Watthaphut School under Nakhonpathom Primary Education Service Area Office 2. 2) Guidelines administration of learners' development activities in Watthaphut School under Nakhonpathom Primary Education Service Area Office 2. The research instrument was a questionnaire about administration of learners' development activities according to basic education core curriculum B.E. 2551 (revised version B.E.2560). Statistic in this research used frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and content analysis.

Result of research were

1. Administration of learners' development activities in Watthaphut School under Nakhonpathom Primary Education Service Area Office 2 in overall was at the high level. which can sort the arithmetic mean values in descending order as follows: Assessment formulation and evaluation criteria, a collaborative plan of teachers, learner, and accomplices. Study of vision, mission, objective, desirable characteristic, and structure of curriculum. Survey data on preparation of school, community, and locality, problem and need of learners. And the process of clarification meeting.

2. The guideline of administration of learners' development activities in Watthaphut School under Nakhonpathom Primary Education Service Area Office 2 were the administrator should have planned for meeting. Meanwhile, he had to define policies and guidelines of performance altogether to be in line with the curriculum that it involved with the context and learners. Moreover, he had to encourage teachers to get the knowledge, understanding and skills about learners'

development activities by creating network, exchanging the knowledge, giving suggestions, supported teachers' work. There were the surveys about aptness and need of teacher, student, and community by making an instrument of survey for taking data to design activities and guidelines of learners' development activities altogether to be in line with the context and need of teacher, student, parent and community.

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของอาจารย์ ผศ.ดร.สำเร็จ อ่อนสัมพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือตรวจสอบ แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ตลอดจนผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นุชนรา รัตนศิริระประภา ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ และดร.ชัยวัฒน์ อุทัยแสน ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้ให้คำแนะนำและตรวจสอบแก้ไขการค้นคว้าอิสระนี้ และขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ เสมอมา

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร และคณะครูโรงเรียนท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ที่ได้ให้ข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดี

คมสัน พรหมเสน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฅ
สารบัญตาราง.....	ฐ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฒ
บทที่ 1 บทนำ.....	16
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	18
ปัญหาของการวิจัย.....	19
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	21
ข้อคำถามของการวิจัย.....	21
สมมติฐานของการวิจัย.....	21
ขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย.....	21
ขอบเขตของการวิจัย.....	24
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	25
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	26
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	26
ความหมายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	26
ความสำคัญและที่มาของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	28
จุดมุ่งหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	28
หลักการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	30

ขอบข่ายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	31
เป้าหมายของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	32
แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	32
ประเภทของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	33
ระดับการศึกษา	34
การจัดเวลาเรียน	35
โครงสร้างเวลาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	35
การบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	36
การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	37
บทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง.....	40
แนวการจัดกิจกรรมแนะแนว.....	42
แนวการจัดกิจกรรมนักเรียน.....	44
กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี.....	45
กิจกรรมยุวกาชาด.....	50
แนวการจัดกิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์.....	54
กิจกรรมชุมนุมหรือชมรม.....	59
ข้อมูลโรงเรียนวัดท่าพุด(นครผลประชานุกูล).....	61
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	66
งานวิจัยในประเทศ.....	66
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	75
สรุป.....	76
บทที่ 3 การดำเนินการวิจัย.....	78
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	78
ระเบียบวิธีวิจัย	79

แผนแบบของการวิจัย	79
ประชากร	79
ตัวแปร	80
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	81
การสร้างเครื่องมือ	82
การเก็บรวบรวมข้อมูล	83
การวิเคราะห์ข้อมูล	84
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	84
สรุป	85
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	87
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	87
ตอนที่ 2 การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2	89
ตอนที่ 3 แนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2	98
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	101
สรุปผลการวิจัย	101
การอภิปรายผล	102
ข้อเสนอแนะ	110
ข้อเสนอแนะของการวิจัย	110
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป	110
รายการอ้างอิง	111
ภาคผนวก ก แบบรายงานผลการประเมินผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	115

ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือ หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลอง
เครื่องมือวิจัยหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม หนังสือขอ
เชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์งานวิจัย 120

ภาคผนวก ค ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 128

ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่องานวิจัย..... 130

ภาคผนวก จ แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง..... 135

ประวัติผู้เขียน..... 138

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายเชิงอ้างอิงของงานวิจัย.....	23
แผนภูมิที่ 2 ขอบเขตของการวิจัย.....	24
แผนภูมิที่ 3 ขอบข่ายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	32
แผนภูมิที่ 4 การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	37
แผนภูมิที่ 5 วัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ	46
แผนภูมิที่ 6 การจัดกิจกรรมตามวิธีการลูกเสือ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 48	
แผนภูมิที่ 7 ระดับและกิจกรรมของกิจกรรมยุวกาชาด	51
แผนภูมิที่ 8 ระดับและกิจกรรมของกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์	55
แผนภูมิที่ 9 ระดับและกิจกรรมของกิจกรรมชุมนุม/ชมรม	61
แผนภูมิที่ 10 แผนภูมิโครงสร้างการบริหารโรงเรียนวัดท่าพุด.....	65

บทที่ 1

บทนำ

การที่สังคมและประเทศชาติจะความเจริญรุ่งเรืองก้าวหน้า ทันยุคทันสมัย ทัดเทียมนานาอารยประเทศได้นั้น ประกอบไปด้วยปัจจัยสำคัญหลายๆ ปัจจัย หนึ่งในนั้นก็คือปัจจัยทางด้านคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งการที่จะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในชาติให้มีคุณภาพได้นั้น จำเป็นจะต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนของชาติ โดยเน้นไปที่การศึกษาเพราะการศึกษาจะเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเยาวชนให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีศักยภาพและส่งผลให้ประเทศชาติบ้านเมืองมีความเจริญรุ่งเรือง มั่นคงสืบไป

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 เป็นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับปัจจุบัน โดยเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษาอบรม และสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปวิทยาการต่าง ๆ เร่งรัดการศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ รวมทั้งในการจัดการศึกษาของรัฐ ให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ตามที่กฎหมายบัญญัติและให้ความคุ้มครองการจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพและเอกชนภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ¹ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้มีการบัญญัติความมุ่งหมายและหลักการไว้ในหมวดที่ 1 มาตรา 6 “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” และ หมวดที่ 1 มาตราที่ 7 “ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความ

¹ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, "ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116," (19 สิงหาคม 2542), 23.

เคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จัก รักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่ม สร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง”²

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ยังได้บัญญัติแนวทางการจัดการศึกษาไว้ในหมวดที่ 4 โดยมีรายละเอียด ดังนี้ หมวดที่ 4 มาตราที่ 22 “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ”³ และมาตราที่ 24 “การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้ (1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้ สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (2) ฝึก ทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหา (3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิด เป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระ ความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา (5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อ การเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้ การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อ การเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ (6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนา ผู้เรียนตามศักยภาพ”⁴

ดังนั้น เพื่อให้ความมุ่งหมายและหลักการของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ประสบผลสำเร็จและบรรลุตาม วัตถุประสงค์ กระทรวงศึกษาธิการจึงจัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 และ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ขึ้นเพื่อตอบสนองต่อ วัตถุประสงค์ดังกล่าว โดยมีวิสัยทัศน์ที่จะมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มี

² เรื่องเดียวกัน., 3.

³ เรื่องเดียวกัน., 7.

⁴ เรื่องเดียวกัน., 8.

ความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาคือ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ⁵

โดยกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้ 1) ภาษาไทย 2) คณิตศาสตร์ 3) วิทยาศาสตร์ 4) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 5) สุขศึกษาและพลศึกษา 6) ศิลปะ 7) การงานอาชีพและเทคโนโลยี 8) ภาษาต่างประเทศ

นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลางยังบรรจุกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรด้วย เพิ่มเติมจาก 8 กลุ่มสาระหลัก เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข⁶

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการที่จะพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขได้นั้น กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนับว่ามีเป็นส่วนสำคัญอย่างมาก สถานศึกษาต่างๆ จึงควรให้ความสำคัญกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างจริงจังและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลให้เยาวชนของชาติเติบโตขึ้นพลเมืองที่มีศักยภาพและนำพาประเทศไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองต่อไป

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมาย เพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้ 1) มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง 2) มีความรู้อันเป็นสากลและมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต 3) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัยและรักการออกกำลังกาย 4) มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก

⁵ กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมการเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551).

⁶ เรื่องเดียวกัน., 20.

ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

5) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนา สิ่งแวดล้อม มีจิตสำนึกที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคม อย่างมีความสุข⁷

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพิ่มเติมจากการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระหลักเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เจริญงอกงามเต็มตามศักยภาพแห่งตนโดยเน้น การบูรณาการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เป็นมนุษยแบบองค์รวม สอดคล้องตามพัฒนาการด้าน ร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา รวมถึงจุดเน้นวิสัยทัศน์ พันธกิจ ของสถานศึกษาและสภาพ สังคม การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีเป้าหมายและการดำเนินการที่ชัดเจน คือ เน้นให้ผู้เรียนได้ เรียนรู้และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นที่ปรึกษา เทคนิควิธีการจัดกิจกรรมผู้เรียนต้องมีความหลากหลายตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและบริบทของสังคม สถานศึกษาจำเป็นต้องจัดโครงสร้างหลักสูตร วิธีการสอน และสร้างกิจกรรมต่างๆ ให้มีความหลากหลายและเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการและขั้นตอนต่างๆ ของกิจกรรมไม่ว่าจะเป็นแนวคิด วิธีการ และรูปแบบในการจัดกิจกรรม การกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมผู้เรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โครงสร้างเวลาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่กำหนดไว้ตามหลักสูตรคือปีละ 120 ชั่วโมง การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพต้องมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบครบทุกขั้นตอนและต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่ายได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผู้เรียน และผู้ปกครอง เพื่อให้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้สร้างประสบการณ์ที่หลากหลายให้กับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความชำนาญด้านวิชาการ วิชาชีพและเทคโนโลยี สามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ ในการพัฒนาตนเองและประกอบอาชีพ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีกระบวนการคิดเจตคติ ค่านิยมที่ดีในการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ ตลอดจนความเป็นระเบียบ มีวินัย คุณธรรม และจริยธรรม มีทักษะในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข ซึ่งนับว่าเป็นกิจกรรมที่มีโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง

ปัญหาของการวิจัย

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน มุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักทั้ง 8 กลุ่ม เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นสำหรับนักเรียนทุกคน ทั้งเด็กปกติ เด็กอัจฉริยะ เด็กพิการ และเด็กด้อยโอกาส ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้สามารถ

⁷เรื่องเดียวกัน., 5.

เข้าใจตนเอง ความรู้ ความถนัด ความสนใจ สามารถปรับตนเองเข้ากับผู้อื่น สังคม และประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ซึ่งหากสถานศึกษามีความเข้าใจและเห็นความสำคัญของกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนอย่างจริงจัง ผู้เรียนจะได้รับประโยชน์ ได้รับการพัฒนาสมรรถนะที่สำคัญคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ในด้านต่างๆ ครบทุกด้านซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ได้ระบุ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนไว้ดังนี้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนมี ทั้งหมด 5 ด้าน คือ 1) ความสามารถในการสื่อสาร 2) ความสามารถในการคิด 3) ความสามารถในการ แก้ปัญหา 4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี คุณลักษณะอันพึงประสงค์มี 8 ข้อ คือ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย จึงนับว่ากิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่ส่งผลต่อสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยตรงต่อผู้เรียน ซึ่งมี ส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของชาติอย่างมาก

ดังที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีความสำคัญอย่างมากต่อผู้เรียน สถานศึกษาแต่ละแห่งจะต้องเห็นประโยชน์และให้ความสำคัญอย่างจริงจัง ต้องมีการวางแผน จัดทำ โครงสร้างหลักสูตร กิจกรรม ให้มีความหลากหลายตรงกับความต้องการของผู้เรียน และสอดคล้องกับ บริบทของชุมชน เน้นการปฏิบัติจริงของผู้เรียนเป็นหมู่คณะ และมีการตรวจสอบประเมินผลในสภาพ จริง แต่จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูผู้ให้ข้อมูลจำนวน 3 ท่าน ผู้วิจัยพบว่าการบริหารกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ยังพบปัญหาในหลายๆ ประเด็น เช่น 1) ผู้ดำเนินกิจกรรมขาดการสำรวจความพร้อม ของ ชุมชนและท้องถิ่น สภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียนอย่างเพียงพอ⁸ 2) การวางแผนร่วมกัน ระหว่างคณะครู ผู้เรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องยังปฏิบัติอย่างไม่ความสม่ำเสมอและไม่ต่อเนื่อง 3) การดำเนินกิจกรรมไม่สามารถดำเนินไปตามปฏิทินกิจกรรมได้⁹ 4) หลังจากสรุปรายงานผล การปฏิบัติงานแล้ว ยังมีการนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนน้อยและไม่ ต่อเนื่อง¹⁰

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่องการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐมเขต 2 ว่าอยู่ในระดับ

⁸ สัมภาษณ์ เสรี สุขถาวร, รองผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าพูด, 29 มิถุนายน 2561.

⁹ สัมภาษณ์ ชนะ ตระกูลราษฎร์, หัวหน้าฝ่ายมัธยมศึกษาโรงเรียนวัดท่าพูด, 1 กรกฎาคม 2561.

¹⁰ สัมภาษณ์ กฤษฎา หามาฤทธิ์, หัวหน้าฝ่ายงานวิชาการโรงเรียนวัดท่าพูด, 5 กรกฎาคม 2561.

ใด และมีแนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาของการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อทราบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2
2. เพื่อทราบแนวทางการพัฒนาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด(นครผลประชานุกูล) สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

ข้อคำถามของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงตั้งข้อคำถามของการวิจัยดังนี้

1. การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 อยู่ในระดับใด
2. แนวทางการพัฒนาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 เป็นอย่างไร

สมมติฐานของการวิจัย

จากข้อคำถามของการวิจัย ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ดังนี้

1. การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 อยู่ในระดับระดับปานกลาง
2. แนวทางการพัฒนาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 มีได้หลายขั้นตอน

ขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย

โรงเรียนเป็นองค์กรที่มีการบริหารในลักษณะแบบระบบเปิด ประกอบไปด้วยองค์ย่อยต่างๆ ที่มีปฏิริยาตอบสนองต่อสภาพแวดล้อม มีการแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลกับสิ่งแวดล้อมภายนอก และพยายามปรับตัวเปลี่ยนแปลงโครงสร้างภายในอย่างต่อเนื่อง การศึกษาในครั้งนี้จึงได้นำทฤษฎีระบบของ ของลูเนนเบิร์กและออร์นสไตน์ (Lunenberg and Ornstein) มาเป็นขอบข่ายเชิงอ้างอิงของการวิจัย ซึ่ง ลูเนนเบิร์กและออร์นสไตน์ ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ของทฤษฎีระบบเปิดไว้

ดังนี้ 1) ปัจจัยนำเข้า (Inputs) : ระบบเปิดจะต้องแสวงหาปัจจัยนำเข้า เพื่อป้อนเข้าไปสู่ระบบ เช่น การนำทรัพยากรคน ข้อมูล ข่าวสาร ฯลฯ มาใช้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ 2) กระบวนการ (Process) ระบบเปิดจะต้องมีกระบวนการเปลี่ยนปัจจัยนำเข้าให้เป็นปัจจัยนำออก 3) ผลผลิต (Outputs) ระบบเปิดจะต้องมีผลผลิตหรือปัจจัยนำออกที่ออกมาจากระบบ ซึ่งมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม (Context) และมีข้อมูลย้อนกลับ (Feedback)¹¹ เพื่อนำไปปรับปรุงหรือพัฒนาการบริหารงานให้ได้ออกผลผลิตที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ในกรณีนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา บริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 การบริหารงานที่ประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า (Input) ที่สำคัญได้แก่ นโยบายการศึกษา บุคลากร งบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ กระบวนการ (Process) ได้แก่ การบริหาร การจัดการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและการนิเทศ ส่วนผลผลิต (Output) คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยมีสภาพแวดล้อม (Context) คือ สภาพภูมิศาสตร์ สภาพสังคม และสภาพเศรษฐกิจ และนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาเป็นข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาองค์กรต่อไป

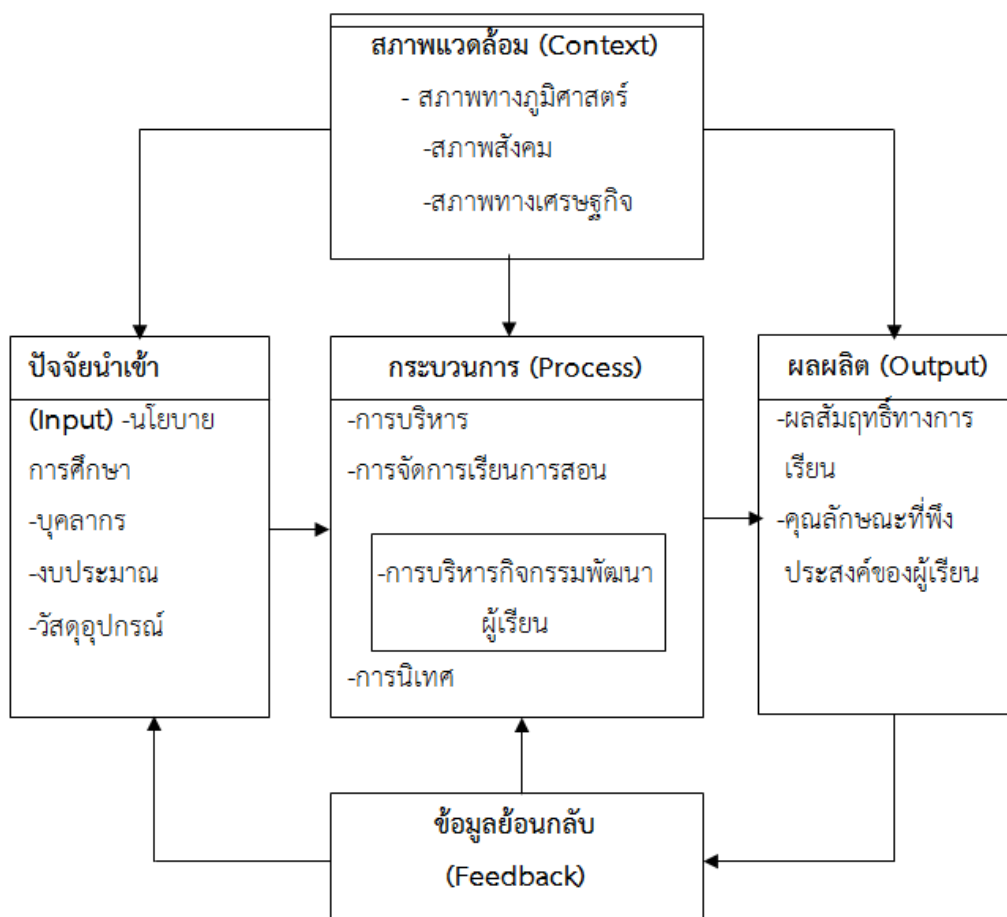
ในด้านการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เจษฎา บุญมาโฮม ได้กล่าวถึง แนวปฏิบัติการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามแนวปฏิบัติของกระทรวงศึกษาธิการ ว่าการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 7 ขั้นตอน คือ 1) ประชุมชี้แจงคณะครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง 2) ศึกษาวิจัยทัศน ทัศนกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตรของ สถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน 3) สสำรวจข้อมูล ความพร้อมของสถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น สภาพปัญหาความต้องการ ของผู้เรียน 4) ร่วมกันวางแผนระหว่างคณะครู ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง 5) ปฏิบัติกิจกรรมตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่กำหนดไว้ 6) กำหนดการประเมินและเกณฑ์การประเมินผล การผ่านกิจกรรม แต่ละภาคเรียนและ ชั้นปี 7) สรุป รายงานผลการปฏิบัติงาน¹²

จะเห็นได้ว่าการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกระบวนการ (process) ที่มีการกำหนดแบบแผนภายใต้ทรัพยากร (input) และสภาพแวดล้อมหรือบริบทสภาพแวดล้อม (Environment) แต่ละโรงเรียน โดยการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา ต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อสนับสนุนกระบวนการบริหารงานโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา (output) ดังแผนภูมิภาพที่ 1

¹¹ Fred C. Lunenburg and Allen V.Ornstein, **Educational Administration: Concepts and Practices**, 6th ed (CA: Wadsworth Publishing, 2012), 20-21.

¹² เจษฎา บุญมาโฮม, **หลักการแนะแนวและการพัฒนาผู้เรียน**, พิมพ์ครั้งที่ 4 (นครปฐม: สไมล์ พรินติ้ง แอนด์ กราฟิคดีไซน์, 2558), 10-11.

แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายเชิงอ้างอิงของงานวิจัย

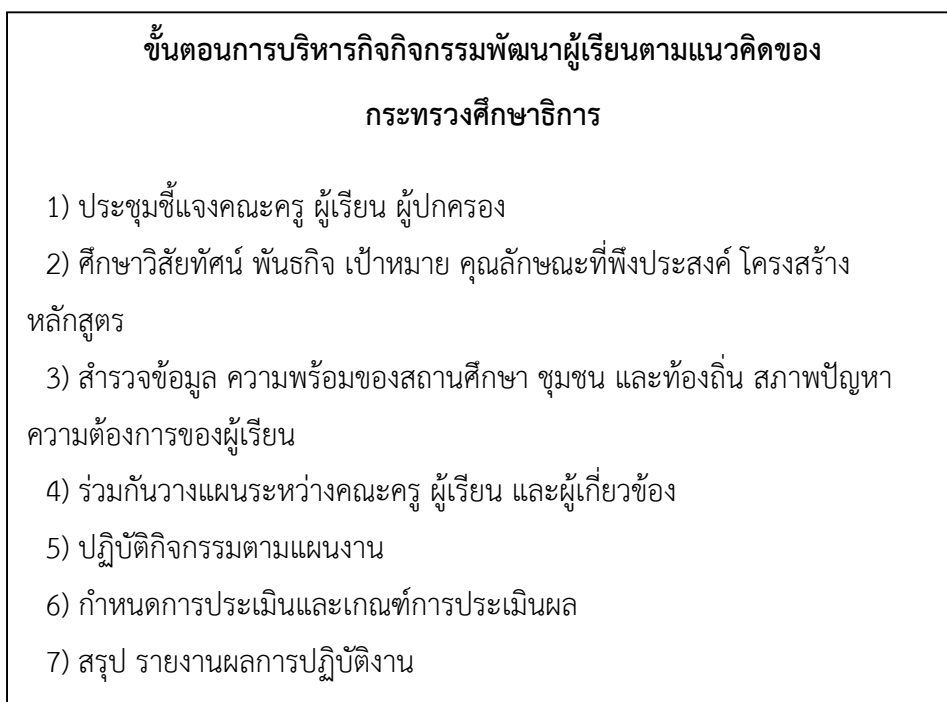

ที่ ม ๑ : Fred C. Lunenburg and Allen V. Ornstein. ,**Educational Administration: Concepts and Practices**, 6th ed. (CA: Wadsworth Publishing, 2012). 20-21.

: เจษฎา บุญมาโฮม,**หลักการแนะแนวและการพัฒนาผู้เรียน**, พิมพ์ครั้งที่ 4 (นครปฐม:สไมล์พรีนติ้ง แอนด์ กราฟิคดีไซน์, 2558), 10-11.

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 2 โดยใช้แนว การบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนถึง 7 ขั้นตอน ตามแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้กล่าว ไว้ใน ดังรายละเอียดในแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 2 ขอบเขตของการวิจัย

ที่มา : เจษฎา บุญมาโฮม, **หลักการแนะแนวและการพัฒนาผู้เรียน**, พิมพ์ครั้งที่ 4 (นครปฐม:สไมล์
พริ้นติ้ง แอนด์ กราฟิคดีไซน์, 2558), 10-11.

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เข้าใจในความหมายของคำศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามคำศัพท์ต่างๆ ไว้ดังนี้

1. **การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน** หมายถึง กระบวนการทำงานที่ผู้บริหารโรงเรียนร่วมมือกับบุคลากรในโรงเรียนและบุคคลอื่นที่อยู่นอกโรงเรียน ในการส่งเสริมให้ผู้เรียนเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 โดยมุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพอย่างรอบด้าน เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยนำองค์ความรู้ ทักษะ จากการเรียนรู้และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติเป็นกิจกรรมพัฒนาตนเอง และเน้นที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางตามหลักการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการที่สำคัญ 7 ขั้นตอนคือ 1) การประชุมชี้แจงคณะครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง 2) การศึกษาวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตร 3) การสำรวจข้อมูล ความพร้อมของสถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น สภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียน 4) การร่วมกันวางแผนระหว่างคณะครู ผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง 5) การปฏิบัติกิจกรรมตามแผนงาน 6) การกำหนดการประเมินและเกณฑ์การประเมินผล 7) การสรุป รายงานผลการปฏิบัติงาน

2. **โรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล)** หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 2 หมายถึง สถานศึกษาที่เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นระดับปฐมวัย ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งอยู่หมู่ที่ 9 บ้านท่าพูด ตำบลไร่ขิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษางานวิจัยเรื่อง การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 2 ครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าจากข้อเขียน เอกสารงานวิจัย ทฤษฎีและวรรณกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการวิเคราะห์งานวิจัย ซึ่งมีเนื้อหาสาระ 3 ส่วนประกอบด้วย การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ข้อมูลของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 มุ่งเพื่อพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังหลักของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก โดยให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ทั้งหมด 8 กลุ่มสาระ นอกจากนี้ยังมีการกำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ในโครงสร้างหลักสูตรด้วย โดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนเจริญงอกงามตามเต็มศักยภาพควบคู่ไปกับความสามารถทางวิชาการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาผู้เรียนซึ่งเป็นเยาวชนและทรัพยากรมนุษย์ที่มีค่าในยุคปัจจุบัน

ความหมายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนกำหนดไว้ในโครงสร้างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ โดยนำเสนอได้ดังนี้

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข¹³

¹³ กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมการเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551), 20.

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม มุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นสำหรับนักเรียนทุกคน ทั้งเด็กปกติ เด็กอัจฉริยะ เด็กพิการ และเด็กด้อยโอกาส ด้วยกระบวนการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย มุ่งเน้นให้เกิดพัฒนาการที่มีความสมดุลด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม รู้จักและเข้าใจตนเอง ส่งเสริมการสร้างเจตคติที่ดี มองเห็นคุณค่าของชีวิต ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ สร้างจิตสำนึกในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรับตัวได้อย่างเหมาะสม ปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข โดยผู้เรียนสามารถเลือกร่วมและปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองตามความถนัดและความสนใจอย่างแท้จริง¹⁴

พิศมัย หาญสมบัติ ได้อธิบายว่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหมายถึงกิจกรรมที่มีกระบวนการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนตามศักยภาพ โดยพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้สามารถเข้าใจตนเอง ความรู้ ความถนัด ความสนใจ สามารถปรับตนเองเข้ากับผู้อื่น สังคม และประเทศชาติและดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข¹⁵

เจษฎา บุญมาโฮม ได้ให้ความหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหมายถึง กิจกรรมหรือประสบการณ์ที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เจริญงอกงามเต็มตาม ศักยภาพแห่งตนโดยเน้นการบูรณาการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เป็นมนุษย์แบบองค์รวม สอดคล้องตามพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยคำนึงถึงจุดเน้นวิสัยทัศน์ พันธกิจของสถานศึกษาและสภาพสังคม การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีเป้าหมายและ การดำเนินการที่ชัดเจน ใช้เทคนิควิธีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายตอบสนองความต้องการของ ผู้เรียนและบริบทของสังคม ยึดหลักการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551¹⁶

สุพพัชรา ชิมเจริญ ได้อธิบายไว้ว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นงานที่ต้องมีการออกแบบการจัดกิจกรรมอย่างเป็นระบบ ซึ่งสถานศึกษาจะต้องทราวยละเอียดไว้นอกเหนือจากสาระของหลักสูตรในสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม โดยสถานศึกษาจะต้องมีการดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีวิธีการที่เหมาะสม ในการออกแบบระบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นแนวทางหนึ่งที่จะ

¹⁴ หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, ชุดฝึกอบรมหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544, 5.

¹⁵ พิศมัย หาญสมบัติ, การแนะแนะและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (อุตรดิตถ์: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, 2554), 170.

¹⁶ เจษฎา บุญมาโฮม, หลักการแนะแนวและการพัฒนาผู้เรียน, พิมพ์ครั้งที่ 4 (นครปฐม: สไมล์ พรินติ้ง แอนด์ กราฟิคส์ไชน์, 2558), 4.

สนองตอบนโยบายของรัฐในการสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีความรู้ มีศีลธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัยและมีคุณภาพเพื่อพัฒนาองค์กรรวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในการหาประโยชน์เพื่อสังคม ซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบและมีวิธีการที่เหมาะสม¹⁷

จากการนำเสนอความหมายของกิจกรรมผู้เรียนข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหมายถึง กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 โดยมุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพอย่างรอบด้าน เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยนำองค์ความรู้ ทักษะ จากการเรียนรู้และประสบการณ์ของผู้เรียนมาปฏิบัติเป็นกิจกรรมพัฒนาตนเอง และเน้นที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางตามหลักการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

ความสำคัญและที่มาของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ประเทศไทยดำเนินการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามาอย่างต่อเนื่อง องค์ประกอบที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษาคือ การพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบททางสังคม เพราะหลักสูตรเป็นแนวทางจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่มีระบบและขั้นตอนอย่างเป็นเอกภาพเชิงนโยบาย หลักสูตรที่ใช้สำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งระบบในขณะนี้คือ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งได้กำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร¹⁸ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพพัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการหาประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบขั้นตอนวิธีการที่ถูกต้องและเหมาะสม

จุดมุ่งหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดจุดมุ่งหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ดังนี้

¹⁷ สุขพัชรา ชิมเจริญ, *การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน* (กรุงเทพฯ: ประสานมิตร, 2545), 3.

¹⁸ เจษฎา บุญมาโฮม, *หลักการแนะแนว และการพัฒนาผู้เรียน*, พิมพ์ครั้งที่ 4 (นครปฐม: สไมล์ พรินติ้ง แอนด์ กราฟิคดีไซน์, 2558), 3.

1. เพื่อพัฒนาความองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย ปัญญา สติ อารมณ์และสังคม
2. เพื่อพัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ โดยมุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้ผู้เรียนเรียนรู้จากกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ
3. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เลือกตามความถนัดและความสนใจของตนเอง
4. เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักตนเองและสังคมเพื่อให้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้ ท่ามกลางสภาพปัญหาต่างๆ ที่ซับซ้อนของสังคม

ดังนั้นการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หากพิจารณาตามภาระงานทางการศึกษาในยุคปัจจุบัน จะเป็นการปฏิบัติงานใน 3 ด้านสำคัญคือ

1) การป้องกันปัญหา เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อดูแลผู้เรียนให้รู้เท่าทันตนเองและสภาพปัญหาต่างๆ ของสังคมทั้งที่ใกล้ตัวและไกลตัว เพื่อผู้เรียนดำเนินชีวิตได้อย่างมีสติไม่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่น ตัวอย่างปัญหากิจกรรมผู้เรียนที่ป้องกันปัญหาตามระดับชั้น เช่น ระดับปฐมวัยอาจจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันโรคระบาด พฤติกรรมก้าวร้าว อุบัติเหตุ การเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น ระดับประถมศึกษาอาจจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันโรคติดต่อ การขาดสารอาหาร เป็นต้น ระดับมัธยมศึกษาอาจจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันยาเสพติด การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ค่านิยมด้านวัตถุนิยม เป็นต้น และระดับอุดมศึกษาอาจจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ พฤติกรรมซึ่มเศร้า และพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ เป็นต้น

2) การแก้ไขปัญหา เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนแล้ว เพราะในชีวิตประจำวันผู้เรียนอาจประสบปัญหาต่างๆ หลายด้าน ผู้เรียนจึงควรได้รับการดูแลช่วยเหลือจากครู เพื่อให้ผู้เรียนสามารถคิดแก้ไขปัญหา ดูแลสภาพจิตใจตนเองให้ผ่านพ้นปัญหาและเกิดภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อแก้ไขปัญหาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อผู้เรียนที่กำลังประสบปัญหา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านนี้ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับปัญหาการเรียน เช่น ครอบครัวยแตกแยก เศรษฐกิจของครอบครัว ปัญหาพฤติกรรม เช่น อยู่ไม่นิ่ง ก้าวร้าว ลักขโมย ความแปรปรวนทางจิต ทะเลาะวิวาท การตั้งครรภ์ขณะเรียน โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ออกหัก การคบเพื่อน เป็นต้น

3) การส่งเสริมและพัฒนา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนประเภทนี้เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความเจริญงอกงาม ได้รับสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิต ส่วนใหญ่แล้วสถานศึกษาทุกแห่งจะมุ่งเน้นจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนลักษณะนี้ เนื่องจากการจัดให้ผู้เรียนทั่วไป ซึ่งเป็นผู้เรียนกลุ่มใหญ่ในสถานศึกษา กิจกรรมไม่ยุ่งยากซับซ้อน สามารถร่วมกิจกรรมได้ทุกฝ่าย ตัวอย่างกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนประเภทนี้ เช่น การพัฒนาบุคลิกภาพ คุณธรรม จริยธรรม ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ การฝึก

สติ สมาธิ กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย กิจกรรมส่งเสริมแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้ง การเสริมสร้างศักยภาพการเรียนรู้แก่ผู้เรียน เป็นต้น

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนั้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์ทั้ง ร่างกาย ปัญญา สติอารมณ์ และสังคมอย่างเต็มศักยภาพ ในทุกๆ ด้าน¹⁹

หลักการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้สถานศึกษาจัด โครงสร้างหลักสูตร วิธีการสอน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีความหลากหลายเหมาะสมสอดคล้อง กับความต้องการของผู้เรียนและบริบทของสังคม ทำให้การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีความยืดหยุ่น คล่องตัวต่อการบริหารจัดการมากขึ้น การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีหลักการสำคัญดังนี้

1) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนควรยึดหลักประชาธิปไตย กล่าวคือ ผู้เรียนทุกคนเป็นสมาชิกของ สถานศึกษา ดังนั้น ผู้เรียนมีหน้าที่สิทธิอันชอบธรรมที่จะเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษาอย่าง เสรี ตามความถนัด และความสนใจของแต่ละคน

2) การจัดกิจกรรมผู้เรียนมีการวางแผน กำหนดขอบข่าย วัตถุประสงค์ แนวปฏิบัติให้ชัดเจน เพื่อสะดวกต่อการปฏิบัติและประเมินผล ดังนั้น จึงควรกำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ในตารางเรียน และปฏิทินการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

3) การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต้องมุ่งเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงควรจัดกิจกรรมที่ ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมอย่างแท้จริง โดยบูรณาการเข้ากับชีวิตเพื่อเป็น ประสบการณ์ตรง เน้นผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการหลัก เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

4) การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนควรจัดให้เหมาะสมกับบริบทต่างๆ เช่น วัสดุทัศน พันธกิจ ของสถานศึกษา จำนวนผู้เข้าเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมและจำนวนครูที่ดูแล ช่วงเวลา สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ เป็นต้น

5) การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนควรได้รับความร่วมมือและการมีส่วนร่วมกับทุกฝ่าย ทั้งครู ผู้บริหาร ผู้เรียน บุคลากรในสถานศึกษา ชุมชน และผู้ปกครอง บุคคลทุกฝ่ายต้องตระหนักถึง ความสำคัญและประโยชน์ของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง

6) การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต้องมีการประเมินผลอย่างจริงจังต่อเนื่อง ด้วยวิธีการที่ หลากหลาย สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพ นำผลวิเคราะห์ เพื่อนำไปใช้ในการ พัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

¹⁹ เรืองเดียวกัน., 4-6.

จากการนำเสนอหลักการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนข้างต้นจะพบว่า การจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ทั้งเน้นการบูรณาการสู่ชีวิตจริงและการมีส่วนร่วมคือหลักการสำคัญของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน²⁰

ขอบข่ายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

สถานศึกษาต้องจัดกิจกรรมให้ครบทั้ง 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์โดยสามารถจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้หลากหลาย

รูปแบบและวิธีการ โดยมีขอบข่าย ดังนี้

1) เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้กว้างขวางลึกซึ้งยิ่งขึ้นในลักษณะเป็นกระบวนการเชิงบูรณาการโดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนสามารถบูรณาการระหว่างกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

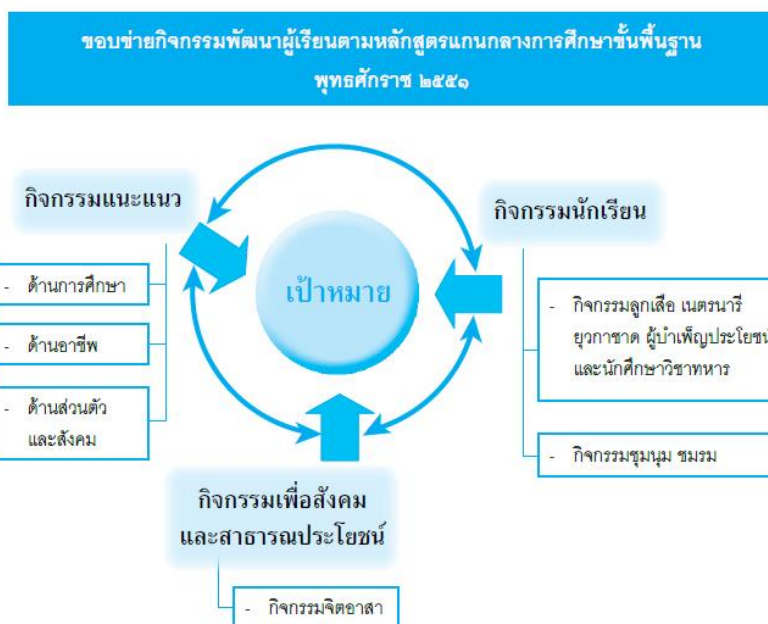
2) เป็นกิจกรรมที่ตอบสนองความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นการให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของวิชาความรู้ อาชีพ และการดำเนินชีวิตที่ดีงาม ตลอดจนเห็นแนวทางในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ

3) เป็นกิจกรรมที่ปลูกฝังและส่งเสริมจิตสำนึกการทำประโยชน์ต่อสังคมในลักษณะต่าง ๆ สนับสนุนค่านิยมที่ดีงามและเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

4) เป็นกิจกรรมที่ฝึกการทำงานและการให้บริการด้านต่าง ๆ ทั้งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และต่อส่วนรวม เพื่อเสริมสร้างความมีน้ำใจ ความเอื้ออาทร ความเป็นพลเมืองดี และความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม²¹ ดังแผนภูมิที่ 3

²⁰ เรื่องเดียวกัน., 7-8.

²¹ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2553), 8.

แผนภูมิที่ 3 ขอบข่ายกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ที่มา: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2553), 19

เป้าหมายของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมุ่งส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนใช้ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์จากการเรียนรู้ไปพัฒนาตนเองให้เกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสารความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี อันจะนำไปสู่คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทยและมีจิตสาธารณะ²²

แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรม โดยมีแนวทางการจัดกิจกรรม ดังนี้

- 1) ให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมตามความสนใจ

²² เรื่องเดียวกัน., 7.

2) ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมผ่านประสบการณ์ที่หลากหลาย ฝึกการทำงานที่สอดคล้องกับชีวิตจริง ตลอดจนสะท้อนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ของผู้เรียน

3) จัดกิจกรรมอย่างสมดุลทั้ง 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียนและ กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยจัดกิจกรรมรายบุคคล กิจกรรมกลุ่ม ทั้งในและนอกสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

4) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการ โดยการศึกษาและใช้ข้อมูลประกอบการวางแผนอย่างเป็นระบบ เน้นการคิดวิเคราะห์และใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการดำเนินกิจกรรม

5) ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้แบบร่วมมือมากกว่าเน้นการแข่งขันบนพื้นฐานการปฏิบัติตามวิถีประชาธิปไตย

6) จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่กิจกรรม²³

ประเภทของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

นักวิชาการอาจแบ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามจุดมุ่งหมายหรือลักษณะของกิจกรรมได้หลายประเภท เช่น กิจกรรมร่วมหลักสูตร กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เป็นต้น อย่างไรก็ตามโดยทั่วไปมักแบ่งลักษณะประเภทกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็น 3 ประเภทตามโครงสร้างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังนี้

1) กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียน และอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน

2) กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน เอื้ออาทร และสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ให้ได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินและปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ตามความเหมาะสม และสอดคล้องกับวุฒิภาวะของผู้เรียน บริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น กิจกรรมนักเรียนประกอบด้วย

²³ เรื่องเดียวกัน., 7-8.

2.1) กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร เป็นกิจกรรมที่พัฒนาผู้เรียนให้เติบโตเต็มศักยภาพเพื่อเป็นพลเมืองดีของชาติ โดยมุ่งเน้นปลูกฝังความ มีระเบียบวินัย ซื่อสัตย์สุจริต มีความสามัคคี อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ และบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม

2.2) กิจกรรมชุมนุม ชมรม เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อสนองความสนใจของผู้เรียน พัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ ทักษะ ความสามารถพิเศษ ที่นำไปสู่ความเป็นเลิศในด้านต่างๆ นอกจากนี้ สถานศึกษาต้องจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีลักษณะนิสัยและคุณลักษณะอันพึงประสงค์สนอง นโยบายของรัฐ

3) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่นตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความ รับผิดชอบ ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคม มีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรมอาสาพัฒนาต่างๆ กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม²⁴

ระดับการศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดระดับการศึกษาเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1) ระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6) การศึกษาระดับนี้เป็นช่วงแรกของการศึกษาภาคบังคับ มุ่งเน้นทักษะพื้นฐานด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ ทักษะการคิด พื้นฐาน การติดต่อสื่อสาร กระบวนการเรียนรู้ทางสังคม และพื้นฐานความเป็นมนุษย์ การพัฒนา คุณภาพชีวิตอย่างสมบูรณ์และสมดุลทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และวัฒนธรรม โดย เน้นจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

2) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) เป็นช่วงสุดท้ายของการศึกษาภาค บังคับ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้สำรวจความถนัดและความสนใจของตนเอง ส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพ ส่วนตน มีทักษะในการคิดวิจารณ์ญาณ คิดสร้างสรรค์ และคิดแก้ปัญหา มีทักษะในการดำเนินชีวิต มีทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความสมดุลทั้ง ด้านความรู้ ความคิด ความดีงาม และมีความภูมิใจในความเป็นไทย ตลอดจนใช้เป็นพื้นฐานใน การประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อ

3) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6) การศึกษาระดับนี้เน้นการเพิ่มพูน ความรู้และทักษะเฉพาะด้าน สนองตอบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนแต่ละคน ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ มีทักษะในการใช้วิทยาการและเทคโนโลยี ทักษะกระบวนการคิดขั้นสูง

²⁴ เจษฎา บุญมาโฮม, **หลักการแนะแนวและ การพัฒนาผู้เรียน**, พิมพ์ครั้งที่ 4 (นครปฐม: สไมล์ พรินติ้ง แอนด์ กราฟิคดีไซน์, 2558), 8-9.

สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ มุ่งพัฒนาตนเอง และประเทศตามบทบาทของตน สามารถเป็นผู้นำ และผู้ให้บริการชุมชนในด้านต่างๆ²⁵

การจัดเวลาเรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐาน สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ 1 กลุ่ม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติม ได้ตามความพร้อมและจุดเน้น โดยสามารถปรับให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษาและ สภาพของผู้เรียน ดังนี้

1. ระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6) ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายปี โดยมีเวลาเรียนวันละไม่เกิน 5 ชั่วโมง
2. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3) ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายภาค มีเวลาเรียนวันละไม่เกิน 5 ชั่วโมง คำนวณหน้าของรายวิชา ที่เรียนเป็นหน่วยกิต ใช้เกณฑ์ 40 ชั่วโมงต่อภาคเรียน มีค่าน้ำหนักวิชาเท่ากับ 1 หน่วยกิต (นก.)
3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6) ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายภาค มีเวลาเรียนวันละไม่น้อยกว่า 5 ชั่วโมง คำนวณหน้าของรายวิชาที่เรียนเป็นหน่วยกิต ใช้เกณฑ์ 40 ชั่วโมงต่อภาคเรียน มีค่าน้ำหนักวิชาเท่ากับ 1 หน่วยกิต (นก.)²⁶

โครงสร้างเวลาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนดังนี้
ระดับประถมศึกษา สามารถปรับเวลาเรียนพื้นฐานของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้ ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ต้องมีเวลาเรียนรวมตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐาน และผู้เรียนต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนด

ระดับมัธยมศึกษา ต้องจัดโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐานให้เป็นไปตามที่กำหนดและสอดคล้องกับเกณฑ์การจบหลักสูตร

สำหรับเวลาเรียนเพิ่มเติม ทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ให้จัดเป็น รายวิชาเพิ่มเติม หรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับความพร้อม จุดเน้น ของสถานศึกษา

²⁵ กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ. ศ. 2551 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมการเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551), 8-9.

²⁶ เรื่องเดียวกัน., 22.

และเกณฑ์การจบหลักสูตร เฉพาะระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-3 สถานศึกษา อาจจัดให้เป็นเวลา สำหรับสาระการเรียนรู้พื้นฐานในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระ การเรียนรู้คณิตศาสตร์

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่กำหนดไว้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีละ 120 ชั่วโมง และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 5 จำนวน 50 ชั่วโมงนั้น เป็นเวลาสำหรับ ปฏิบัติกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ในส่วนกิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์ ให้สถานศึกษาจัดสรรเวลาให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ กิจกรรม ดังนี้

ระดับประถมศึกษา (ป.1-6)	รวม 6 ปี	จำนวน 60 ชั่วโมง
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3)	รวม 3 ปี	จำนวน 45 ชั่วโมง
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6)	รวม 3 ปี	จำนวน 60 ชั่วโมง ²⁷

การบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนควรจัดขึ้นตามความพร้อมของสถานศึกษา ความต้องการของ ผู้เรียน และสอดคล้องกับบริบทของชุมชน โดยเน้นความหลากหลายทั้งรูปแบบและวิธีการ เน้นการ ปฏิบัติจริงเป็นหมู่คณะสัมพันธ์กับชีวิตของผู้เรียน รวมทั้งมีการตรวจสอบประเมินผลใน สภาพจริง การบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจึงมีขั้นตอนการดำเนินการที่สำคัญ 7 ประการ ตามแนวคิด ของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

- 1) ประชุมชี้แจงคณะครู ผู้เรียน ผู้ปกครองเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2) ศึกษาวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตรของ สถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา
- 3) สสำรวจข้อมูล ความพร้อมของสถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น สภาพปัญหาความต้องการ ของผู้เรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา
- 4) ร่วมกันวางแผนระหว่างคณะครู ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง โดยนำข้อมูลจากข้อ 2 และ 3 มาจัดทำแผนงาน โครงการปฏิทินปฏิบัติงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กำหนดบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษา หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูที่ปรึกษา ผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้กิจกรรม พัฒนาผู้เรียนมีประสิทธิภาพ
- 5) ปฏิบัติกิจกรรมตามแผนงาน โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่กำหนดไว้

²⁷ เรื่องเดียวกัน., 24.

6) กำหนดการประเมินและเกณฑ์การประเมินผล การผ่านกิจกรรมแต่ละภาคเรียนและ ชั้นปี ให้เป็นไปตามสถานศึกษากำหนด ทั้งมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลอย่างเป็นระบบเชิงรูปธรรม

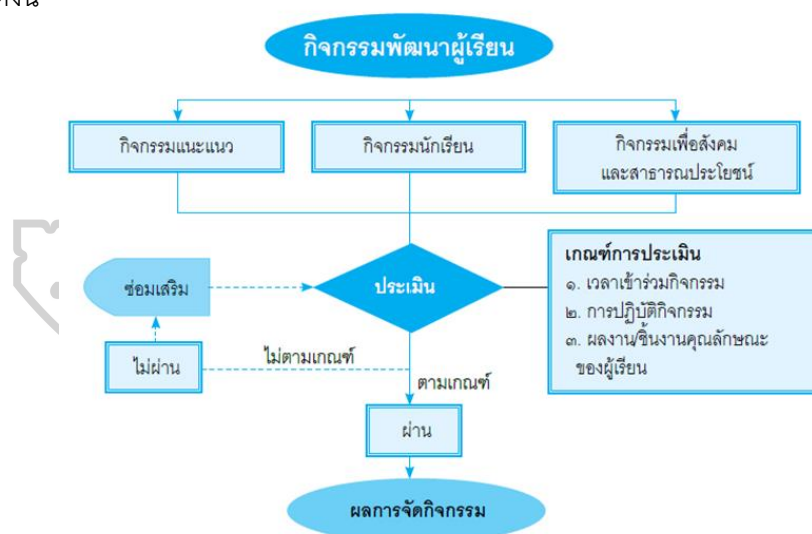
7) สรุป รายงานผลการปฏิบัติงาน²⁸

การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การประเมินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นการประเมินโดยผู้เรียนต้องมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม ปฏิบัติกิจกรรมและมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

หลักการ การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นการประเมินการปฏิบัติกิจกรรมหรือผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะของผู้เรียน เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง มุ่งเน้นให้ผู้เรียนค้นหาศักยภาพของตน สะท้อนแนวคิดจากการปฏิบัติ กิจกรรม การทำงานกลุ่ม และการมีจิตสาธารณะ โดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการประเมิน

แนวทางการประเมิน การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีแนวทางในการประเมินตาม แผนภูมิ ที่ 4 ดังนี้

แผนภูมิที่ 4 การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ที่มา: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, พิมพ์ครั้งที่ 2 (โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2553), 10

²⁸ เจษฎา บุญมาโฮม, หลักการแนะแนวและการพัฒนาผู้เรียน, พิมพ์ครั้งที่ 4 (นครปฐม: สไมล์พริ้นติ้ง แอนด์ กราฟิคดีไซน์, 2558), 10-11.

สถานศึกษาควรกำหนดแนวทางที่ชัดเจนในการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 2 ประการ คือ การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรม และการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อการตัดสิน

1) การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรม การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รายกิจกรรมมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

1.1) ตรวจสอบเวลาเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษา กำหนด

1.2) ประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจากการปฏิบัติกิจกรรม และผลงาน/ชิ้นงาน/ คุณลักษณะของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดด้วยวิธีการที่หลากหลาย เน้นการมีส่วนร่วม ของผู้เกี่ยวข้องในการปฏิบัติกิจกรรม

1.3) ผู้เรียนที่มีเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม มีการปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน/ ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด เป็นผู้ผ่านการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนราย กิจกรรม และนำผลการประเมินไปบันทึกในระเบียบแสดงผลการเรียน

1.4) ผู้เรียนที่มีผลการประเมินไม่ผ่านในเกณฑ์เวลาการเข้าร่วมกิจกรรม การปฏิบัติ กิจกรรม และผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามที่สถานศึกษากำหนด ครูหรือผู้รับผิดชอบต้อง ดำเนินการซ่อมเสริมและประเมินจนผ่าน ทั้งนี้ควรดำเนินการให้เสร็จสิ้นในปีการศึกษานั้น ๆ ยกเว้นมี เหตุสุดวิสัยให้อยู่ในดุลพินิจของสถานศึกษา

2) การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อการตัดสินการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อตัดสินเลื่อนชั้นและจบระดับการศึกษาเป็นการประเมินการผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นรายปี/ รายภาค เพื่อสรุปผลการผ่านในแต่ละกิจกรรม สรุปผลรวมเพื่อเลื่อนชั้นและประมวลผลรวมในปี สุดท้ายเพื่อการจบแต่ละระดับการศึกษาโดยการดำเนินการดังกล่าวมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

2.1) กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการร่วมกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนของผู้เรียนทุกคนตลอดระดับการศึกษา

2.2) ผู้รับผิดชอบสรุปและตัดสินผลการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้เรียนเป็น รายบุคคลตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด เกณฑ์การจบแต่ละระดับการศึกษาที่สถานศึกษา กำหนด นั้น ผู้เรียนจะต้องผ่านกิจกรรม 3 กิจกรรมสำคัญ ดังนี้

2.2.1) กิจกรรมแนะแนว 2.2.2) กิจกรรมนักเรียน ได้แก่ 1) กิจกรรมลูกเสือเนตร นารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหาร โดยเลือกเพียง 1 กิจกรรม 2) กิจกรรม ชุมนุม ชมรม 2.2.3) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

3) ผู้รับผิดชอบเสนอผลการประเมินต่อคณะอนุกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้และ
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้ความเห็นชอบ

4) ผู้รับผิดชอบเสนอผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาเพื่ออนุมัติผลการประเมินกิจกรรม
พัฒนาผู้เรียนผ่านเกณฑ์การจบแต่ละระดับการศึกษา

เกณฑ์การตัดสิน ผู้เรียนจะต้องได้รับการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและผ่านเกณฑ์ตามที่
สถานศึกษากำหนด โดยกำหนดเกณฑ์ในการประเมินอย่างเหมาะสม ดังนี้

1) กำหนดคุณภาพหรือเกณฑ์ในการประเมินตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น
พื้นฐานกำหนด ไว้ / ระดับ คือ ผ่าน และไม่ผ่าน

2) กำหนดประเด็นการประเมินให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ในแต่ละกิจกรรม และ
กำหนดเกณฑ์การผ่านการประเมิน ดังนี้

2.1) เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินรายกิจกรรม ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้า
ร่วมกิจกรรมครบตามเกณฑ์ ปฏิบัติกิจกรรมและมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่
สถานศึกษากำหนดไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามเกณฑ์ ไม่ผ่าน
การปฏิบัติกิจกรรม หรือมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

2.2) เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายปี/รายภาคผ่าน
หมายถึง ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับ “ผ่าน” ในกิจกรรมสำคัญ ทั้ง 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะ
แนว กิจกรรมนักเรียนและกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีผล
การประเมินระดับ “ไม่ผ่าน” ในกิจกรรมสำคัญกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งจาก 3 ลักษณะ คือ กิจกรรม
แนะแนว กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

แนวทางการแก้ไขกรณีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ กรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่านกิจกรรมให้เป็น
หน้าที่ของครูหรือผู้รับผิดชอบกิจกรรมนั้น ๆ ที่จะต้องซ่อมเสริมโดยให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมจนครบ
ตามเวลาที่ขาดหรือปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนั้น แล้วจึงประเมินให้ผ่าน
กิจกรรมเพื่อบันทึกในระเบียบแสดงผลการเรียน ยกเว้นมีเหตุสุดวิสัยให้รายงานผู้บริหารสถานศึกษา
ทราบเพื่อดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเหมาะสมเป็นรายกรณีไป

ข้อเสนอแนะ การประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนั้น จะต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1) ผู้เรียนมีเวลาการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดโดย
สถานศึกษาควรกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนแต่ละกิจกรรม สำหรับกิจกรรมเพื่อ
สังคมและสาธารณประโยชน์ ผู้เรียนต้องปฏิบัติกิจกรรมครบตามโครงสร้างเวลาเรียน

2) ผู้เรียนมีผลการปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่
สถานศึกษากำหนด โดยอาจจัดให้ผู้เรียนแสดงผลงาน แฟ้มสะสมงาน หรือจัดนิทรรศการ

3) การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หากสถานศึกษามีบุคลากรไม่เพียงพอหรือไม่สามารถจัดกิจกรรมได้อย่างหลากหลาย สถานศึกษาอาจจัดกิจกรรมในลักษณะบูรณาการในกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ เช่น กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น ซึ่งสถานศึกษาสามารถประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว และนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้

4) การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนควรมีองค์ประกอบในการดำเนินการ ดังนี้

- 1) มีครูที่ปรึกษากิจกรรม และมีแผนการดำเนินกิจกรรม
- 2) มีหลักฐาน ชิ้นงาน หรือแฟ้มสะสมงาน
- 3) มีผู้รับรองผลการเข้าร่วมกิจกรรม
- 4) มีรายงานแสดงการเข้าร่วมกิจกรรม²⁹

บทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสถานศึกษาสามารถนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติได้ตามความเหมาะสม

1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

1.1) กำหนดแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา และโดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

1.2) ผู้บริหารชี้แจง ทำความเข้าใจ และสร้างความตระหนักให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนเห็นคุณค่าและร่วมมือในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

1.3) พัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และมีความทันสมัยในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และสถานการณ์ปัจจุบันอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

1.4) สร้างเครือข่ายและประสานความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างสถานศึกษากับผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรม

1.5) นิเทศ ติดตาม ให้คำปรึกษา ประเมินผล และสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

1.6) แลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานที่ประสบผลสำเร็จกับหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

²⁹ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2553), 10-13.

2) บทบาทของครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม

2.1) ศึกษาหลักการ วัตถุประสงค์ ขอบข่าย แนวการจัดกิจกรรม การประเมินผล พัฒนาผู้เรียน และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย

2.2) ชี้แจงและทำความเข้าใจกับผู้เรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.3) ร่วมกับผู้เรียนออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียน และเป็นไปตามหลักการ ปรัชญา และแนวการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียน

2.4) ส่งเสริม กระตุ้น และอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระในการจัดทำแผนงาน โครงการ ร่วมปฏิบัติกิจกรรม และการประเมินผล

2.5) ให้คำปรึกษา ดูแล ติดตาม ประสานงาน และอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน ในการร่วมกิจกรรมให้เป็นไปตามแผน

2.6) ประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียน และซ่อมเสริมกรณีที่ไม่ผ่านเกณฑ์พร้อมจัดทำเอกสารหลักฐานการประเมินผล

2.7) รายงานผลการดำเนินกิจกรรมให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ แล้วนำผลการจัดกิจกรรม มาพัฒนาและปรับปรุงแก้ไข

2.8) แลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานที่ประสบผลสำเร็จกับหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

3) บทบาทผู้เรียน

3.1) ศึกษาข้อมูล วิเคราะห์ตนเอง และเข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัด และความสามารถ หรือตามข้อเสนอแนะของสถานศึกษา

3.2) เข้ารับการปฐมนิเทศจากครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม

3.3) ร่วมประชุมเลือกตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ตามลักษณะของกิจกรรม

3.4) ร่วมประชุมจัดทำแผนงาน โครงการ ปฏิทินงาน และปฏิบัติกิจกรรม ด้วยความเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอ

3.5) ร่วมประเมินการปฏิบัติกิจกรรมและนำผลมาพัฒนาตนเอง และนำเสนอผลการปฏิบัติกิจกรรมต่อครูผู้รับผิดชอบ

3.6) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดประสบการณ์ ทบทวน และสะท้อนความรู้สึกภายหลังการปฏิบัติกิจกรรม (After Action Review : AAR) รวมทั้งสร้างเครือข่ายจิตอาสาและขยายผลต่อยอดสู่ความยั่งยืน

4) บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา

4.1) ให้ความเห็นชอบและมีส่วนร่วมในการกำหนดวางแผนดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

4.2) ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความเหมาะสม

5) บทบาทของผู้ปกครองและชุมชน

5.1) มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรม และอาสาร่วมกิจกรรมต่างของสถานศึกษาและชุมชน

5.2) ยอมรับในศักยภาพของผู้เรียน ให้ออกาสให้ผู้เรียนได้สำรวจตนเองเพื่อประกอบการตัดสินใจในการเลือกแผนการเรียน การศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพ

5.3) ดูแล เอาใจใส่ผู้เรียน และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาของผู้เรียน

5.4) เป็นที่ปรึกษาหรือแนะแนวทางการดำเนินชีวิตที่ดีงามให้แก่ผู้เรียน

5.5) ร่วมมือกับสถานศึกษาเพื่อติดตามประเมินผลพัฒนาและการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน³⁰

แนวการจัดกิจกรรมแนะแนว

กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งในด้านการเรียนและอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน

1) หลักการของกิจกรรมแนะแนว การจัดกิจกรรมแนะแนวต้องส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อันจะนำไปสู่สมรรถนะที่สำคัญ 5 ประการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ โดยนำไปบูรณาการในการจัดกิจกรรมตามลักษณะของกิจกรรมแนะแนวที่ระบุไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อีกทั้งยังต้องส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะชีวิตโดยมุ่งจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ธรรมชาติของผู้เรียนและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ที่ตอบสนองจุดมุ่งหมายหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้ครอบคลุมทั้งด้านการศึกษา ด้านอาชีพ รวมทั้งด้านส่วนตัวและสังคม เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้เรียนมีอิสระในการคิดและตัดสินใจด้วยตนเอง เรียนรู้ด้วยตนเองด้วยการปฏิบัติจนกระทั่งเกิดทักษะชีวิต ตลอดจนครูทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม โดยมีครูแนะแนวเป็นพี่เลี้ยงและประสานงาน

³⁰ เรื่องเดียวกัน., 14-16.

2) วัตถุประสงค์ของกิจกรรมแนะแนว

- 2.1) เพื่อให้ผู้เรียนรู้จัก เข้าใจ รัก และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น
- 2.2) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวางแผนการเรียน อาชีพ รวมทั้งการดำเนินชีวิตและสังคม
- 2.3) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ความสุข

3) ขอบข่ายของกิจกรรมแนะแนว การจัดกิจกรรมแนะแนว มีองค์ประกอบ 3 ด้าน ดังนี้

3.1) ด้านการศึกษา ให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในด้านการเรียนอย่างเต็มตามศักยภาพ รู้จักแสวงหาและใช้ข้อมูลประกอบการวางแผนการเรียนหรือการศึกษาต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีวิธีการเรียนรู้ และสามารถวางแผนการเรียนหรือการศึกษาต่อได้อย่างเหมาะสม

3.2) ด้านอาชีพ ให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองในทุกด้าน รู้และเข้าใจโลกของงานอาชีพอย่างหลากหลาย มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต มีการเตรียมตัวสู่อาชีพ สามารถวางแผนเพื่อประกอบอาชีพตามที่ตนเองมีความถนัดและสนใจ

3.3) ด้านส่วนตัวและสังคม ให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง รักและเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น รักสิ่งแวดล้อม มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีเจตคติที่ดีต่อการมีชีวิตที่ดีมีคุณภาพมีทักษะชีวิต และสามารถปรับตัว ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

4) แนวการจัดกิจกรรมแนะแนว

4.1) ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ธรรมชาติของผู้เรียน

4.2) วิเคราะห์สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

4.3) กำหนดสัดส่วนของกิจกรรมแนะแนวให้ครอบคลุมด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม โดยยึดสภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ตลอดจนธรรมชาติของผู้เรียน และเป้าหมายของสถานศึกษา โดยครู ผู้ปกครอง และผู้เรียนมีส่วนร่วม

4.4) กำหนดวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา เป็นระดับการศึกษาและชั้นปี

4.5) ออกแบบการจัดกิจกรรมแนะแนว ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ การจัดกิจกรรม เวลาจัดกิจกรรม หลักฐานการทำกิจกรรม และการประเมินผล

4.6) จัดทำแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวรายชั่วโมง ประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม จุดประสงค์-เวลา เนื้อหา/สาระ วิธีดำเนินกิจกรรม สื่อ/อุปกรณ์ และการประเมินผล

4.7) จัดกิจกรรมแนะแนวตามแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวและประเมินผลการจัดกิจกรรม

4.8) ประเมินเพื่อตัดสินผล และสรุปรายงาน

5) การประเมินกิจกรรมแนะแนว การประเมินกิจกรรมแนะแนว ครูผู้จัดกิจกรรมแนะแนว ผู้เรียน และผู้ปกครอง มีภารกิจที่รับผิดชอบดังนี้

5.1) ครูผู้จัดกิจกรรมแนะแนว ผู้เรียน และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยครูผู้จัดกิจกรรมมีภารกิจในการวางแผนการประเมิน ดำเนินการประเมินนำผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

5.2) ผู้เรียนอาจมีส่วนร่วมในการวางแผนการประเมิน ประเมินตนเองและเพื่อน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการประเมิน ประเมินผลการพัฒนาผู้เรียนโดยประสานร่วมมือกับครูผู้จัดกิจกรรม ประเมิน บันทึก สรุปผลการพัฒนาและการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน

5.3) การประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน ครูผู้จัดกิจกรรมตรวจสอบเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม และประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลาย ตัดสินผลการประเมินเป็น “ผ่าน” และ “ไม่ผ่าน” ดังนี้ ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม ปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามเกณฑ์ ไม่ผ่านการปฏิบัติกิจกรรม หรือมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด³¹

แนวการจัดกิจกรรมนักเรียน

1) หลักการ กิจกรรมนักเรียนเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ โดยเน้นเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ความมีระเบียบวินัย การไม่เห็นแก่ตัว ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจ ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน และความเอื้ออาทรและสมานฉันท์ การจัดกิจกรรมนักเรียนควรดำเนินการ ดังนี้

1.1) จัดให้สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน

1.2) เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน

1.3) เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน ตลอดจนบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น

2) วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักเรียน

³¹ เรื่องเดียวกัน., 21-23.

2.1) เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีระเบียบวินัย มีความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี และมีความรับผิดชอบ

2.2) เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการทำงานร่วมกัน รู้จักการแก้ปัญหา มีเหตุผล มีการตัดสินใจที่เหมาะสม ช่วยเหลือแบ่งปัน และเอื้ออาทรและสมานฉันท์

2.3) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2.4) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ

3) ขอบข่ายของกิจกรรมนักเรียน กิจกรรมนักเรียน ประกอบด้วย

3.1) กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาวิชาทหารสถานศึกษาให้ผู้เรียนเลือกกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียนให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และครบตามหลักสูตรของแต่ละกิจกรรม

3.2) กิจกรรมชุมนุม ชมรมสถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้เรียนจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย และเข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ

ทั้งนี้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมทั้งในข้อ 1 และ 2 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสามารถเลือกเข้าร่วมกิจกรรมในข้อ 1 หรือ 2 กิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง³²

กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี

การจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี กระบวนการลูกเสือ คือ กระบวนการพัฒนาเยาวชน มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกอบรม ให้การศึกษาและพัฒนาเยาวชนให้เป็นพลเมืองดี โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา ทั้งนี้เป็นไปตามความมุ่งประสงค์หลักการ และวิธีการ ซึ่งลูกเสือโลกได้กำหนดไว้

1) หลักการของกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ปัจจุบันกระบวนการลูกเสือถือเป็นกระบวนการทางการศึกษาส่วนหนึ่ง ซึ่งมุ่งพัฒนาสมรรถภาพของบุคคลทั้งทางสมอง ร่างกาย จิตใจ และศีลธรรม เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีความประพฤติดีงาม ไม่กระทำความผิดให้เป็นปัญหาต่อสังคม และดำรงชีวิตอย่างมีความหมายและสุขสบาย

2) วัตถุประสงค์ของกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 มาตรา 8 ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมลูกเสือเพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ และช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคี และมีความเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้ เพื่อความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศชาติตามแนวทางดังต่อไปนี้

³² เรื่องเดียวกัน., 25-26.

- 2.1) ให้มีนิสัยในการสังเกต จดจำ เชื้อฟัง และฟังตนเอง
- 2.2) ให้มีความซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
- 2.3) ให้รู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์
- 2.4) ให้รู้จักทำการฝีมือและฝึกฝนการทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามความเหมาะสม
- 2.5) ให้รู้จักรักษาและส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรม และความมั่นคงของประเทศไทย

3) ขอบข่ายของกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี เป็นกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังระเบียบวินัยและกฎเกณฑ์ เพื่อการอยู่ร่วมกัน ให้รู้จักการเสียสละและบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคมและวิถีชีวิตในระบอบประชาธิปไตยซึ่งการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ รวมทั้งให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยกำหนดหลักสูตรเป็น 4 ประเภท ดังนี้

- 3.1) ลูกเสือสำรอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3
- 3.2) ลูกเสือสามัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6
- 3.3) ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3
- 3.4) ลูกเสือวิสามัญ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

วัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ

แผนภูมิที่ 5 วัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ

ที่มา: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2553), 27

4) แนวการจัดกิจกรรมกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี การจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี มีแนวทางการจัดกิจกรรมตามวิธีการลูกเสือ (Scout-Method) ซึ่งมีองค์ประกอบ ๗ ประการ คือ

4.1) คำปฏิญาณและกฎ ถือเป็นหลักเกณฑ์ที่ลูกเสือทุกคนให้คำมั่นสัญญาว่าจะปฏิบัติตามกฎของลูกเสือ กฎของลูกเสือมีไว้ให้ลูกเสือเป็นหลักในการปฏิบัติ ไม่ได้ “ห้าม” ทำ หรือ “บังคับ” ให้ทำ แต่ถ้า “ทำ” ก็จะทำให้เกิดผลดีแก่ตัวเอง เป็นคนดี ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้มีเกียรติ เชื่อถือได้ ฯลฯ

4.2) เรียนรู้จากการกระทำ เป็นการพัฒนาส่วนบุคคล ความสำเร็จหรือไม่สำเร็จของผลงานอยู่ที่การกระทำของตนเอง ทำให้มีความรู้ที่ชัดเจน และสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตัวเองได้ และทำหายความสามารถของตนเอง

4.3) ระบบหมู่ เป็นรากฐานอันแท้จริงของการลูกเสือ เป็นพื้นฐานในการอยู่ร่วมกัน การยอมรับซึ่งกันและกัน การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นการเรียนรู้ การใช้ประชาธิปไตยเบื้องต้น

4.5) การใช้สัญลักษณ์ร่วมกัน ผูกให้มีความเป็นหนึ่งเดียวในการเป็นสมาชิกลูกเสือ เนตรนารี ด้วยการใช้นิยามสัญลักษณ์ร่วมกัน ได้แก่ เครื่องแบบ เครื่องหมาย การทำความเคารพ รหัสคำ ปฏิญาณ กฎ คติพจน์ คำขวัญ ธง เป็นต้น วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนตระหนักและภาคภูมิใจในการเป็นสมาชิกขององค์การลูกเสือโลก ซึ่งมีสมาชิกอยู่ทั่วโลกและเป็นองค์กรที่มีจำนวนสมาชิกมากที่สุดในโลก

4.6) การศึกษาธรรมชาติ คือ สิ่งสำคัญอันดับหนึ่งในกิจกรรมลูกเสือ ธรรมชาติอันโปร่งใสตามชนบท ป่าเขา ป่าละเมาะ และพุ่มไม้ เป็นที่ปรารถนาอย่างยิ่งในการไปทำกิจกรรมกับธรรมชาติ การปีนเขา ตั้งค่ายพักแรมในสุดสัปดาห์หรือตามวาระของการอยู่ค่ายพักแรมตามกฎระเบียบ เป็นที่เสนาหาแก่เด็กทุกคน ถ้าขาดสิ่งนี้แล้ว ก็ไม่เรียกว่าใช้ชีวิตแบบลูกเสือ

4.7) ความก้าวหน้าในการเข้าร่วมกิจกรรม กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้เด็กทำต้องให้มีความก้าวหน้าและดึงดูดใจ สร้างให้เกิดความกระตือรือร้นอยากที่จะทำ และวัตถุประสงค์ในการจัดแต่ละอย่างให้สัมพันธ์กับความหลากหลายในการพัฒนาตนเอง เกมการเล่นที่สนุกสนานการแข่งขันกันก็เป็นสิ่งดึงดูดใจและเป็นการจูงใจที่ดี

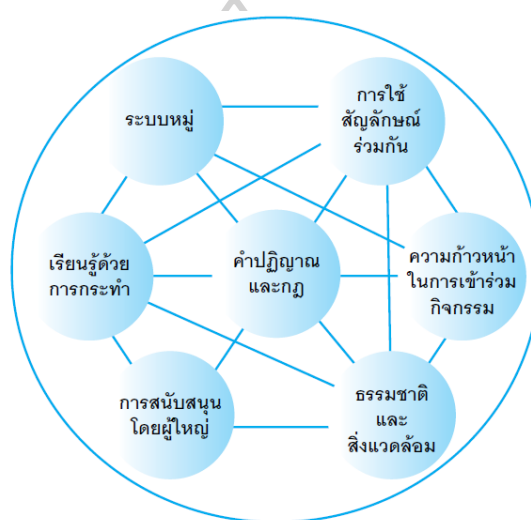
4.8) การสนับสนุนโดยผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่เป็นผู้ที่ชี้แนะหนทางที่ถูกต้องให้แก่เด็ก เพื่อให้เขาเกิดความมั่นใจในการที่จะตัดสินใจกระทำสิ่งใดลงไป ทั้งคู่มีความต้องการซึ่งกันและกันเด็กก็ต้องการให้ผู้ใหญ่ช่วยชี้แนะ ผู้ใหญ่เองก็ต้องการนำพาให้ไปสู่หนทางที่ดี ให้ได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องและดีที่สุด จึงเป็นการร่วมมือกันทั้งสองฝ่าย

5) เงื่อนไขกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี

5.1) เวลาในการเข้าร่วมกิจกรรม การจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีตามหลักสูตรในแต่ละระดับชั้น สถานศึกษาอาจจัดเวลาได้ตามความเหมาะสมส่วนการจัดกิจกรรมเพื่อรณรงค์หาวิทยาส์พิเศษของลูกเสือ เนตรนารี แต่ละประเภทอาจใช้ในเวลาเรียนปกติหรือนอกเวลาเรียนก็ได้

5.2) การจัดกิจกรรม

5.2.1) การจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีตามหลักสูตร ควรจัดให้มีการเปิดประชุมกองทุกครั้ง เพื่อเป็นการฝึกความมีระเบียบวินัยในตนเอง โดยปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้ 5.2.1.1) พิธีเปิด (ชักธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก) 5.2.1.2) เกมหรือเพลง 5.2.1.3) เรียนตามหลักสูตร 5.2.1.4) การเล่าเรื่องสั้นที่เป็นประโยชน์ 5.2.1.5) พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจ ชักธงลง เลิก)

แผนภูมิที่ 6 การจัดกิจกรรมตามวิธีการลูกเสือ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

ที่มา: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2553), 30.

5.2.2) กิจกรรมการอยู่ค่ายพักแรม การเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรม มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกให้ลูกเสือมีความอดทน อยู่ในระเบียบวินัย รู้จักช่วยตัวเอง รู้จักอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่น ตลอดจนเรียนวิชาลูกเสือเพิ่มเติม ผู้บังคับบัญชาลูกเสือจำเป็นต้องวางแผนนำลูกเสือไปเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรมไว้ให้พร้อมก่อนและเน้น ๆ ดังนั้นบทบาทผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่อลูกเสือต่องานการอยู่ค่ายพักแรม และตามหน้าที่ของตนเองจึงจำเป็นต้องหาโอกาสให้ลูกเสือของ

ตนได้มีโอกาสในการอยู่ค่ายพักแรมเสมอให้ผู้กำกับลูกเสือนำลูกเสือไปฝึกเดินทางไกล และอยู่ค่ายพักแรมปีหนึ่งไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง ครั้งหนึ่งให้อยู่ค่ายพักแรมอย่างน้อย 1 คืน

5.2.3) กิจกรรมพิธีการ สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมพิธีการลูกเสือ เช่น พิธีเข้าประจำกองพิธีทบทวนคำปฏิญาณและสวนสนาม พิธีถวายราชสดุดี พิธีประดับเครื่องหมายต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อให้ลูกเสือมีความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าในการเป็นลูกเสือ

5.2.4) กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ สถานศึกษาควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้ลูกเสือได้บำเพ็ญประโยชน์ตามอุดมการณ์ของลูกเสือ

5.3) ผู้บังคับบัญชาลูกเสือควรผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือขั้นความรู้เบื้องต้นในแต่ละประเภท

5.4) สถานศึกษาควรให้มีการจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ

6) การประเมินกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี

การประเมินกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี เป็นกระบวนการทดสอบความสามารถและพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนลูกเสือ เนตรนารี ซึ่งนอกจากพิจารณาความรู้ตามทฤษฎีแล้วต้องพิจารณาด้านความประพฤติ พฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมที่เน้นทักษะและการปฏิบัติต่าง ๆ ด้วยวิธีการประเมินที่หลากหลายและการประเมินตามสภาพจริง ซึ่งแบ่งการประเมินผลออกเป็น 2 ส่วนคือ

6.1) กิจกรรมบังคับ เป็นการประเมินผลกิจกรรมตามหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนผ่านเกณฑ์การตัดสิน เลื่อนชั้นหรือจบหลักสูตร โดยการเข้าร่วมกิจกรรมและผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด มีการประเมินผลตลอดภาคเรียน/ปี โดยวิธีการสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมการซักถาม การทดสอบภาคทฤษฎีและปฏิบัติ โดยกำหนดผลการประเมินเป็น “ผ่าน” และ “ไม่ผ่าน”

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเกณฑ์ ปฏิบัติกิจกรรมและมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามเกณฑ์ ไม่ผ่านการปฏิบัติกิจกรรม หรือมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

6.2) วิชาพิเศษ การประเมินผลวิชาพิเศษในแต่ละวิชา ใช้วิธีการทดสอบทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ตามหลักเกณฑ์ในข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ³³

³³ เรื่องเดียวกัน., 27-32.

กิจกรรมยูวากาชาด

กิจกรรมยูวากาชาดเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม ระเบียบวินัยมีจิตสำนึกในการทำประโยชน์ให้แก่สังคม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสังคมไทย โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจร เน้นทักษะ กระบวนการตั้งแต่ศึกษาวิเคราะห์วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน ปรับปรุงการทำงาน และการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

1) หลักการของกิจกรรมยูวากาชาด กิจกรรมยูวากาชาดมีหลักการของการจัดกิจกรรมดังนี้

1.1) เป็นกิจกรรมที่สร้างพื้นฐานในการคิดและปฏิบัติตามหลักการกาชาดและยูวากาชาด กฎหมายมนุษยชน และสิทธิมนุษยชน รวมทั้งทักษะในการจัดการ ทักษะในการดำเนินชีวิตสามารถคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้

1.2) มีความเป็นเอกภาพและมีความหลากหลายในกิจกรรม กล่าวคือ เป็นกิจกรรมที่มีโครงสร้างหลักสูตรยืดหยุ่น ทั้งนี้เพื่อความจำเป็นและความสอดคล้องสำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นไทย และความเป็นพลเมืองดีของชาติ

1.3) สามารถสนองตอบต่อสภาพความต้องการที่แท้จริงของสถานศึกษาและท้องถิ่น

2) วัตถุประสงค์ของกิจกรรมยูวากาชาด กิจกรรมยูวากาชาด เป็นการจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในระบบหน่วย กลุ่ม หมู่ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และเกิดทักษะเกี่ยวกับการปฏิบัติตามหลักการกาชาดและยูวากาชาด การคุ้มครอง กฎหมายมนุษยธรรม สิทธิมนุษยธรรม การช่วยเหลือ การรักษาสุภาพ และสมรรถภาพที่ดี บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การสร้างสัมพันธภาพและความเข้าใจอันดีจะนำไปสู่สันติภาพ ก่อให้เกิดความสุขในการอยู่ร่วมกันทุกแห่งหน (ข้อบังคับแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 60 พุทธศักราช 2550 หมวดที่ 9 ว่าด้วยยูวากาชาด) จึงกำหนดจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังต่อไปนี้

2.1) มีอุดมคติในศานตีสุข มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

2.2) มีความรู้ ความชำนาญในเรื่องการรักษาอนามัยของตนเองและผู้อื่น ตลอดจนพัฒนาตนเองทางร่างกาย จิตใจ คุณธรรม และธำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาติ

2.3) มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการและอุดมการณ์กาชาด มีคุณธรรมจริยธรรม และมีจิตใจเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์

2.4) บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

2.5) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.6) มีสัมพันธภาพและมิตรภาพที่ดีต่อบุคคลทั่วไป

แผนภูมิที่ 7 ระดับและกิจกรรมของกิจกรรมยุวกาชาด

ที่มา: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตร

แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุม

สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2553), 33

3) ขอบข่ายของกิจกรรมยุวกาชาด การจัดกิจกรรมยุวกาชาดกำหนดโครงสร้างหลักสูตร ยุวกาชาดในสถานศึกษาเป็น 4 ระดับ ดังนี้ ยุวกาชาดระดับ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3, ยุวกาชาดระดับ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6, ยุวกาชาดระดับ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3, ยุวกาชาดระดับ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

4) แนวการจัดกิจกรรมของยุวกาชาด การจัดกิจกรรมยุวกาชาด ประกอบด้วยกิจกรรมหลักและกิจกรรมพิเศษ ดังนี้

4.1) กิจกรรมหลัก หมายถึง กิจกรรมซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่สมาชิกยุวกาชาดทุกคนต้องเข้าร่วมกิจกรรม กิจกรรมหลักประกอบด้วย 4 กลุ่มกิจกรรม คือ 4.1.1) กลุ่มกิจกรรมกาชาดและยุวกาชาด เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้สมาชิกยุวกาชาดมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการและ

อุดมการณ์ของกาชาด มีศรัทธาในการเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความเสียสละ เป็นคนดี มีคุณธรรม ช่วยสร้างสรรค์สังคม เป็นผู้นำในการเผยแพร่กิจกรรมกาชาดและยุวกาชาด กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศ ส่งเสริมศักยภาพ คุณค่าของความเป็นมนุษย์ บทบาทชาย-หญิง เป็นผู้ที่มีทักษะชีวิตในการจัดการกับปัญหารอบ ๆ ตัวมีความพร้อมเพื่อการปรับตัวเรื่องต่าง ๆ ในอนาคต ประกอบด้วยสาระที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง 1) กาชาดสากล 2) สภากาชาดไทย 3) ยุวกาชาด

4.1.1) กลุ่มกิจกรรมสุขภาพ เป็นการจัดกิจกรรมให้สมาชิกยุวกาชาดได้ศึกษาและฝึกฝนทักษะการป้องกันชีวิตและสุขภาพ การเสริมสร้างสมรรถภาพ มีความรู้และทักษะในการรักษาอนามัยของตนเอง และส่งเสริมอนามัยของผู้อื่น การปฐมพยาบาลและเคหะพยาบาลการเตรียมตัวป้องกันอุบัติเหตุและภัยอันตรายต่าง ๆ เช่น มีทักษะในการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดชีวิตครอบครัว อิทธิพลจากสื่อและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยสาระเกี่ยวกับเรื่อง 4.2.1) สุขภาพ 4.2.2) การป้องกันชีวิตและสุขภาพ

4.1.2) กลุ่มกิจกรรมสัมพันธ์ภาพและความเข้าใจอันดี เป็นการจัดกิจกรรมให้สมาชิกยุวกาชาดได้รู้จักตนเอง มีระเบียบวินัย มีบุคลิกภาพที่ดี รู้จักปรับตัวเข้ากับผู้อื่นและสังคมได้มีความสามัคคี มีสัมพันธ์ภาพและความเข้าใจอันดีกับบุคคลทั่วไป ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลที่มีพื้นฐานการดำรงชีวิตและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีการพบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของยุวกาชาดที่ปฏิบัติงานสร้างเสริมสันติภาพซึ่งเป็นพื้นฐานของการทำงานในด้านอื่น ๆ ต่อไป ประกอบด้วยสาระเกี่ยวกับเรื่อง 1) ความสามัคคีและความพร้อมเพรียง 2) ความมีระเบียบวินัย 3) สัมพันธ์ภาพและความเข้าใจอันดี

4.1.3) กลุ่มกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกยุวกาชาดปฏิบัติตนเพื่อสนองต่ออุดมการณ์และวัตถุประสงค์ของยุวกาชาด มีความภาคภูมิใจในวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี และมรดกของชาติ พร้อมทั้งจะอนุรักษ์สภาพแวดล้อมและธรรมชาติ เป็นผู้ที่มีความเสียสละ และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม ประกอบด้วยสาระเกี่ยวกับเรื่อง 4.4.1) การบำเพ็ญประโยชน์ 4.4.2) การอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ในแต่ละสาระของกิจกรรมหลักทั้ง 4 กลุ่มกิจกรรม สถานศึกษาสามารถปรับแต่ละสาระมากน้อยแตกต่างกันได้ตามความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นสภาพการณ์ปัจจุบันความต้องการและความสนใจของผู้เรียน รวมทั้งความพร้อมของสถานศึกษา ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา

4.2) กิจกรรมพิเศษ เป็นกิจกรรมที่จัดเสริมกิจกรรมหลักโดยผู้สอนเป็นผู้กำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมได้ตามความเหมาะสม มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถพื้นฐานในการดำรงชีวิตในสังคมตามความเหมาะสมกับวัยและความต้องการของท้องถิ่น โดยผู้เรียนสามารถเลือกเข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัดหรือความสนใจ และมีเกณฑ์การประเมินตามที่กำหนดแต่ละ

กิจกรรม เมื่อผ่านเกณฑ์ผู้เรียนจึงจะมีสิทธิประดับเครื่องหมายกิจกรรมพิเศษนั้น ๆ มีจำนวน 54 กิจกรรม

5) เงื่อนไขของกิจกรรมยุวกาชาด

5.1) เวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมการจัดกิจกรรมยุวกาชาดตามหลักสูตรในแต่ละระดับชั้น สถานศึกษาอาจจัดเวลาได้ตามความเหมาะสมส่วนการจัดกิจกรรมเพื่อรับเครื่องหมายกิจกรรมพิเศษของยุวกาชาดแต่ละประเภทอาจใช้เวลาเรียนปกติหรือนอกเวลาเรียนก็ได้

5.2) การจัดกิจกรรม ควรจัดให้มีพิธีเปิดและพิธีปิดกิจกรรมยุวกาชาดทุกครั้งก่อนที่จะมีการปฏิบัติกิจกรรม เพื่อเป็นการฝึกความมีระเบียบวินัยในตนเอง โดยปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

5.2.1) พิธีเปิดกิจกรรมยุวกาชาด 1) เรียกสมาชิกเข้าแถวครึ่งวงกลมหน้าเสาธง 2) ชักธงยุวกาชาดขึ้นสู่ยอดเสา 3) สงบนิ่ง 4) กล่าวคำปฏิญาณตนยุวกาชาด 5) ตรวจและรายงาน 6) นัดหมายและชี้แจง 5.2.2) พิธีปิดกิจกรรมยุวกาชาด 1) เรียกสมาชิกเข้าแถวครึ่งวงกลมหน้าเสาธง 2) นัดหมายและชี้แจง 3) ชักธงยุวกาชาดลง 4) เลิกแถว 5.2.3) กิจกรรมพิธีการ สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมพิธีการยุวกาชาด เช่น พิธีเข้าประจำหมู่ พิธีทบทวนคำปฏิญาณตนยุวกาชาดและสวนสนาม พิธีประดับเครื่องหมายต่าง ๆ เป็นต้น 5.2.4) กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ยุวกาชาดได้บำเพ็ญประโยชน์ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา

5.3) ผู้นำยุวกาชาดควรผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรเจ้าหน้าที่และผู้บังคับบัญชายุวกาชาดหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง เช่น หลักสูตรครูผู้สอน หลักสูตรผู้นำยุวกาชาด เป็นต้น

5.4) สถานศึกษาควรให้มีการจัดตั้งหมู่ยุวกาชาดตามข้อบังคับ

6) การประเมินกิจกรรมยุวกาชาด

การประเมินกิจกรรมยุวกาชาด เป็นกระบวนการทดสอบความสามารถและ พัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งนอกจากพิจารณาความรู้ตามทฤษฎีแล้ว ยังต้องพิจารณาด้านความประพฤติ และพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมที่เน้นทักษะและการปฏิบัติต่าง ๆ ด้วยวิธีการประเมินที่หลากหลายและการประเมินตามสภาพจริง ซึ่งแบ่งการประเมินผลออกเป็น ๒ ส่วน คือ

6.1) กิจกรรมหลัก เป็นการประเมินผลเพื่อให้ผู้เรียนผ่านเกณฑ์การตัดสิน เลื่อนชั้น หรือจบหลักสูตร โดยการเข้าร่วมกิจกรรมและผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด มีการประเมินผลตลอดภาคเรียน/ปี โดยวิธีการสังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม การซักถาม และการทดสอบทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ โดยกำหนดผลการประเมินเป็น “ผ่าน” และ “ไม่ผ่าน”

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเกณฑ์ ปฏิบัติกิจกรรมและมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามเกณฑ์ ไม่ผ่านการปฏิบัติกิจกรรม หรือมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

6.2) กิจกรรมพิเศษ เป็นการประเมินเพื่อให้ผู้เรียนมีสิทธิ์ระดับเครื่องหมายกิจกรรมพิเศษได้ เมื่อผู้เรียนสามารถสอบผ่านเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด³⁴

แนวการจัดกิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์

กิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์เป็นกิจกรรมอาสาสมัครนานาชาติสำหรับเด็กผู้หญิงและสตรีที่สนใจ โดยไม่จำกัดเชื้อชาติ วรรณะ และศาสนา มีเป้าหมายเพื่อฝึกเด็กผู้หญิงให้เป็นพลเมืองดีมีประโยชน์ต่อสังคม ตามหลักการที่ Lord Baden Powell ผู้ก่อตั้งกิจกรรมลูกเสือและผู้บำเพ็ญประโยชน์ได้กำหนดไว้ โดยการฝึกทักษะต่าง ๆ ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และคุณธรรม มีคำปฏิญาณและกฎ 10 ข้อ เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวให้ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีโดยมีการจัดองค์กร การบริหารตามข้อบังคับ และนโยบายขององค์การผู้บำเพ็ญประโยชน์แห่งโลก(The World Association of Guides and Girl Scouts)

1) หลักการกิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นกระบวนการในการทำงานเพื่อให้เด็กผู้หญิงและเยาวชนสตรีมีโอกาสเท่าเทียมกันในการพัฒนาตนเองให้เต็มตามศักยภาพ โดยในการฝึกจะต้องให้สมาชิกได้รับการพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพและครบถ้วนทั้ง ๖ ด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญาจิตใจ และคุณธรรม

2) วัตถุประสงค์ของกิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์

- 2.1) เพื่อให้เด็กผู้หญิงและเยาวชนสตรีมีอุปนิสัยที่ดีตามแนวทางของคำปฏิญาณและกฎ
- 2.2) เพื่อเตรียมเด็กผู้หญิงและเยาวชนสตรีให้มีทักษะชีวิตที่เหมาะสมกับสังคมปัจจุบัน
- 2.3) เพื่อสร้างโอกาสให้เด็กผู้หญิงและเยาวชนสตรีได้ฝึกทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตาม
- 2.4) เพื่อสร้างโอกาสให้เด็กผู้หญิงและเยาวชนสตรีได้รู้จักช่วยเหลือผู้อื่นและผู้บำเพ็ญตน

ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม

3) แนวทางการจัดกิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์ การจัดกิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์มีขอบข่ายที่ประกอบด้วย ข้อกำหนด จุดประสงค์สาระกิจกรรม กระบวนการฝึก หลักสูตรพื้นฐาน วิธีการ และรูปแบบ โดยจำแนกตามประเภทของสมาชิกผู้บำเพ็ญประโยชน์ ซึ่งประกอบด้วย สมาชิกผู้บำเพ็ญประโยชน์ที่เรียกว่า เยาวสมาชิกผู้บำเพ็ญประโยชน์มีทั้งหมด 4 รุ่น คือ

- 3.1) นกน้อย ได้แก่ เด็กหญิงอายุประมาณ 4-6 ปี เรียนอยู่ในชั้นอนุบาล 1-3
- 3.2) นกสีฟ้า ได้แก่ เด็กหญิงอายุประมาณ 7-11 ปี เรียนอยู่ในระดับประถมศึกษา (ป.1-ป.6)
- 3.3) ผู้บำเพ็ญ

³⁴ เรื่องเดียวกัน., 32-38.

ประโยชน์รุ่นกลาง ได้แก่ เยาวสตรีอายุประมาณ 12-15 ปี เรียนอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-ม.3) 3.4) ผู้บำเพ็ญประโยชน์รุ่นใหญ่ ได้แก่ เยาวสตรีอายุประมาณ 16-20 ปี เรียนอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-ม.6) หรือสูงกว่านั้น

แผนภูมิที่ 8 ระดับและกิจกรรมของกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์

ที่มา: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2553), 39

4) กิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์ มีแนวการจัดกิจกรรมเฉพาะ 9 ข้อ ดังนี้

4.1) ให้อึดมั่นและปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของกิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์ (Promise and Laws) วิธีการนี้จะช่วยสร้างอุปนิสัยที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ และตระหนักในหน้าที่ของตนที่มีต่อชุมชนและประเทศชาติ

4.2) ระบบหมู่ (Patrol System) ฝึกการทำงานร่วมกันเป็นทีมที่เรียกว่า ระบบหมู่ โดยให้ทำงานร่วมกันเป็นหมู่เล็ก ๆ ๖-๘ คน ฝึกความเป็นผู้นำและผู้ตามในการปกครองตนเอง วิธีการนี้ช่วยพัฒนาทักษะความเป็นประชาธิปไตย

4.3) เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้รู้ถึงความสนใจ ความสามารถและความต้องการของตน

4.4) ฝึกพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้า (Progressive Development) ให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตัวเอง รู้จักสร้างโอกาสในการทำสิ่งใหม่ ๆ ที่ท้าทายความสามารถด้วยตนเอง วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ พัฒนาความสนใจและความสามารถของตนยิ่งขึ้น

4.5) ให้มีความร่วมมืออย่างจริงจังระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ (Active Co-operation between Youths and Adults) เป็นความร่วมมือด้านความคิด การวางแผน การตัดสินใจ การดำเนินกิจกรรมและการประเมินผลร่วมกัน ความร่วมมือนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการส่งเสริมให้คนรุ่นเยาว์ได้พัฒนาตนเองและมีความรับผิดชอบ วิธีการนี้จะช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กและได้เห็นแบบอย่างที่ดีของผู้ใหญ่ด้วย

4.6) การใช้สัญลักษณ์ร่วมกัน (Symbolism) ฝึกให้มีความเป็นหนึ่งเดียวกันในการเป็นสมาชิกผู้บำเพ็ญประโยชน์ด้วยการใช้สัญลักษณ์ร่วมกัน ได้แก่ เครื่องแบบ เครื่องหมายการทำความเคารพ รหัส คำปฏิญาณ กฎ คติพจน์ คำขวัญ ธง วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนตระหนักและภาคภูมิใจในการที่เป็นสมาชิกขององค์การผู้บำเพ็ญประโยชน์แห่งโลก ซึ่งมีสมาชิกอยู่ทั่วโลกและเป็นองค์กรสตรีที่มีจำนวนสมาชิกมากที่สุดในโลก

4.7) กิจกรรมกลางแจ้ง (Outdoor Activities) ฝึกการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นและฝึกการเตรียมพร้อมเสมอ ด้วยการใช้กิจกรรมกลางแจ้งและการอยู่ค่ายพักแรม วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการดำเนินชีวิต

4.8) ฝึกให้บำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน (Community Service) วิธีการนี้จะทำให้ผู้เรียนได้ฝึกนิสัยการบำเพ็ญประโยชน์ และมีความรับผิดชอบในการช่วยเหลือผู้อื่น ชุมชน ประเทศชาติและสังคมโลก

4.9) เรียนรู้เกี่ยวกับนานาชาติ (International Experience) ทั้งด้านวัฒนธรรม ศาสนา และวิถีชีวิต วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนยอมรับความแตกต่างของบุคคลในชาติและสังคมโลก เพื่อลดข้อขัดแย้งและรู้จักพึ่งพาอาศัยกันเป็นการสร้างสันติสุขในโลก

5) โปรแกรมการจัดกิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์ มีสาระของกิจกรรม 10 โปรแกรม ดังนี้

5.1) การบำเพ็ญประโยชน์ (Giving Service) โปรแกรมนี้จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กผู้หญิงและเยาวชนสตรีได้เรียนรู้เกี่ยวกับกิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์ ได้ฝึกฝนทักษะต่างๆ ให้เป็นผู้ที่ช่วยเหลือผู้อื่นเสมอ แสดงความเมตตากรุณา เพื่อให้ไปบำเพ็ญประโยชน์ต่อครอบครัว ชุมชน และสังคม

5.2) การเป็นพลเมืองดี (Citizenship) โปรแกรมนี้จะช่วยให้เด็กผู้หญิงและเยาวชนสตรีได้ฝึกฝนตนเองให้เป็นพลเมืองที่ดีที่มีความรับผิดชอบ โดยการปฏิบัติหน้าที่ต่อตนเอง ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน ประเทศชาติด้วยความเต็มใจ ปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของผู้บำเพ็ญประโยชน์

5.3) วัฒนธรรมและมรดกของชาติ (Culture and Heritage) โปรแกรมนี้จะช่วยให้เด็กผู้หญิงและเยาวชนสตรีมีความรู้ ความเข้าใจ ความภาคภูมิใจในวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อ และมรดกของชาติ พร้อมทั้งจะอนุรักษ์และช่วยเผยแพร่สิ่งที่ตั้งมานี้แก่ผู้อื่น

5.4) สิ่งแวดล้อม (Environment) โปรแกรมนี้จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กผู้หญิงและเยาวชนสตรีได้รู้ เข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าของสิ่งแวดล้อม ได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเหมาะสม

5.5) การอยู่ร่วมกับผู้อื่น (Relationships) โปรแกรมนี้จะช่วยให้เด็กผู้หญิงและเยาวชนสตรีได้รู้จักตนเองและรู้จักผู้อื่น ด้วยการเป็นมิตร และเรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่นโดยกระบวนการของระบบหมู่

5.6) สุขภาพ (Health) โปรแกรมนี้จะช่วยให้เด็กผู้หญิงและเยาวชนสตรีมีสุขภาพดี มีสติปัญญา มีอารมณ์มั่นคง และรู้จักปรับตัวเข้ากับผู้อื่นและสังคมได้เป็นอย่างดี

5.7) ประสบการณ์นานาชาติ (International Understanding) โปรแกรมนี้จัดขึ้นเพื่อให้เด็กผู้หญิงและเยาวชนสตรีได้มีความรู้ ความเข้าใจอันดีระหว่างชาติ และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลซึ่งมีพื้นฐานวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้ทำงานร่วมกันได้อย่างสันติ เด็กผู้หญิงและเยาวชนสตรีจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมนานาชาติ ภาษาต่างประเทศและกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของประเทศต่าง ๆ เรื่องเกี่ยวกับองค์การผู้บำเพ็ญประโยชน์แห่งโลกภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก และสายใยแห่งความสัมพันธ์ของสมาชิกผู้บำเพ็ญประโยชน์ทั่วโลก

5.8) เทคโนโลยี (Technology) โปรแกรมนี้จะช่วยให้เด็กผู้หญิงและเยาวชนสตรีได้เรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี มีทักษะและสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

5.9) ครอบครัว (Family Life) โปรแกรมนี้จะทำให้เด็กผู้หญิงและเยาวชนสตรีรู้และเข้าใจบทบาทความรับผิดชอบและหน้าที่ของตนเองที่มีต่อครอบครัว เกิดความภาคภูมิใจในการเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวและมีพื้นฐานในการสร้างครอบครัวในอนาคต

5.10) วิสัยทัศน์ (My Vision) โปรแกรมนี้จัดขึ้นเพื่อให้เด็กผู้หญิงและเยาวชนสตรีได้มีโอกาสค้นหาความต้องการความสามารถ ความสนใจ และวิสัยทัศน์ของตนเอง ได้เรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ เพื่อเตรียมตัวเองให้สามารถตัดสินใจที่จะเลือกอาชีพที่ถนัดและสนใจในอนาคตได้เมื่อผู้เรียนรวมกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์ตามโปรแกรม 10 โปรแกรมแล้วผู้เรียนแต่ละคนสามารถเลือกทำเครื่องหมายแสดงความสามารถ (Efficiency Badges) ที่ตนสนใจและถนัดได้ เป็นการประเมินผลขั้นสุดท้ายของสมาชิกแต่ละระดับ

6) เงื่อนไขการจัดกิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์

6.1) เวลาในการร่วมกิจกรรม การจัดกิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์ตามหลักสูตรในแต่ละรุ่น สถานศึกษาอาจจัดเวลาได้ตามความเหมาะสม

6.2) การจัดกิจกรรม

6.2.1) การจัดกิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์ตามหลักสูตร ควรจัดให้มีการเปิดชุมนุมทุกครั้งก่อนที่จะมีการปฏิบัติกิจกรรม เพื่อเป็นการฝึกความมีระเบียบวินัยในตนเอง โดยปฏิบัติตามขั้นตอนนี้ 1) เปิดชุมนุม (การเปิดชุมนุมของสมาชิกรุ่นนกันน้อยและนกลีฟ้า ต้องทำทุกครั้งที่มีการจัดกิจกรรม สำหรับสมาชิกรุ่นกลางและรุ่นใหญ่ไม่จำเป็นต้องทำทุกครั้ง แต่อย่างน้อยควรทำเดือนละ 1 ครั้ง) 2) จัดกิจกรรมตามโปรแกรมหรือตามเครื่องหมายแสดงความสามารถ (Efficiency Badges) 3) ใช้วิธีการ (Methods) 9 ข้อ 4) ใช้เพลงหรือเกมที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่จัดกิจกรรม 5) ปิดชุมนุม (การปิดชุมนุมของสมาชิกรุ่นนกันน้อยและนกลีฟ้า ต้องทำทุกครั้งที่มีการจัดกิจกรรม สำหรับรุ่นกลางและรุ่นใหญ่ใช้การปิดชุมนุมทุกครั้งด้วยการร้องเพลงเสร็จหนึ่งวัน/Taps)

6.2.2) กิจกรรมการอยู่ค่ายพักแรมการเดินทางไกลและการเข้าค่ายพักแรม มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกให้สมาชิกผู้บำเพ็ญประโยชน์มีความอดทน อยู่ในระเบียบวินัย รู้จักช่วยเหลือตนเอง รู้จักอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่น ตลอดจนเรียนรู้และฝึกทักษะตามหัวข้อ (Theme) ของการเข้าค่ายพักแรม ซึ่งหัวหน้าหมวดผู้บำเพ็ญประโยชน์และเยาวชนสมาชิกได้วางแผนไว้ล่วงหน้าแล้ว การอยู่ค่ายพักแรมสามารถทำได้ตามความเหมาะสมหรืออย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

6.2.3) กิจกรรมพิธีการ สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมพิธีการของผู้บำเพ็ญประโยชน์เช่น การเปิดชุมนุม พิธีปฏิญาณตน พิธีมอบเครื่องหมายแสดงความสามารถพิเศษ (Efficiency Badges) พิธีวันรำลึก (Thinking Day) เป็นต้น เพื่อให้สมาชิกผู้บำเพ็ญประโยชน์มีความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าของการเป็นสมาชิกผู้บำเพ็ญประโยชน์

6.2.4) กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ สถานศึกษาควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้สมาชิกผู้บำเพ็ญประโยชน์ได้มีกิจกรรมเพื่อการบำเพ็ญประโยชน์ตามอุดมการณ์ของผู้บำเพ็ญประโยชน์

6.3) หัวหน้าหมวดผู้บำเพ็ญประโยชน์ (Leaders) ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการจัดกิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์ ต้องผ่านการอบรมหลักสูตรหัวหน้าหมวดผู้บำเพ็ญประโยชน์ขั้นพื้นฐาน

6.4) สถานศึกษาที่ประสงค์จะจัดกิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์ให้ขออนุญาตเปิดหมวดผู้บำเพ็ญประโยชน์ต่อสมาคมผู้บำเพ็ญประโยชน์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์เลขที่ 5/1-2 ถนนพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400 E-mail : ggat.thailand@gmail.com Website : www.ggat.org โทรศัพท์ 02-245-0242, 245-3599, 245-0641 โทรสาร 02-246-4699

7) การประเมินกิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์

7.1) ประเมินจากพฤติกรรมความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม โดยประเมินจากจำนวนครั้งและเวลาในการจัดกิจกรรม

7.2) ประเมินจากการปฏิบัติกิจกรรมได้ตรงตามจุดประสงค์ของแต่ละกิจกรรม โดยประเมินจากผลงานและการร่วมกิจกรรมกับผู้อื่น

7.3) ประเมินพัฒนาการของเยาวชนสมาชิกด้านต่าง ๆ ได้แก่ ร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจสติปัญญา และคุณธรรม โดยประเมินจากผลการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อได้รับเครื่องหมายแสดงความสามารถ โดยกำหนดผลการประเมินเป็น “ผ่าน” และ “ไม่ผ่าน”

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเกณฑ์ ปฏิบัติกิจกรรมและมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามเกณฑ์ ไม่ผ่านการปฏิบัติกิจกรรม หรือมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด³⁵

กิจกรรมชุมนุมหรือชมรม

กิจกรรมชุมนุม ชมรม เป็นกิจกรรมนักเรียนที่สถานศึกษาสนับสนุนให้ผู้เรียนรวมกลุ่มกันจัดขึ้นตามความสนใจ ความถนัด ความสามารถของผู้เรียน เพื่อเติมเต็มศักยภาพของผู้เรียนตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ชุมนุม หมายถึง การรวมกลุ่มของผู้เรียนที่มีความสนใจ ความถนัดในเรื่องเดียวกันและร่วมปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ของตนเองให้เต็มตามศักยภาพ ตลอดจนปลูกฝังจิตสำนึกในการทำประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

ชมรม หมายถึง การรวมกันของกลุ่มผู้เรียนที่มีความมุ่งหมายอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกันการจัดตั้งมีการกำหนดวัตถุประสงค์ ข้อบังคับ สมาชิก โครงสร้างของชมรม และบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามข้อกำหนดของสถานศึกษา

1) หลักการของกิจกรรมชุมนุมหรือชมรม กิจกรรมชุมนุม ชมรม มีหลักการที่สำคัญดังนี้
1.1) เป็นกิจกรรมที่เกิดจากการสร้างสรรค์และออกแบบกิจกรรมของผู้เรียนตามความสมัครใจ
1.2) เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนร่วมกันทำงานเป็นทีม ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ และช่วยกันแก้ปัญหา
1.3) เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน
1.4) เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียน รวมทั้งบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น

2) วัตถุประสงค์ของกิจกรรม ชุมนุม ชมรม

2.1) เพื่อให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัด และความต้องการของตน

2.2) เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ให้เกิดประสบการณ์ทั้งทางวิชาการและวิชาชีพตามศักยภาพ

2.3) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม

³⁵ เรื่องเดียวกัน., 39-45.

- 2.4) เพื่อให้ผู้เรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ตามวิถีประชาธิปไตย
- 3) ขอบข่ายของกิจกรรม ชุมนุม ชมรม กิจกรรมชุมนุม ชมรม มีขอบข่ายดังนี้
- 3.1) เป็นกิจกรรมที่เกื้อกูล ส่งเสริมการเรียนรู้ ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้กว้างขวาง
ลึกซึ้งยิ่งขึ้น
- 3.2) เป็นกิจกรรมจัดตามความสนใจของผู้เรียน
- 3.3) เป็นกิจกรรมที่สามารถจัดได้ทั้งในและนอกสถานศึกษา และทั้งในและนอกเวลา
เรียน
- 4) แนวการจัดกิจกรรม ชุมนุม ชมรม การจัดกิจกรรมชุมนุม ชมรมของสถานศึกษา
สามารถปรับใช้ได้ตามความเหมาะสมกับบริบทและสภาพของสถานศึกษา ดังนี้
- 4.1) สถานศึกษาบริหารการจัดการให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมได้หลากหลาย ทั้ง
รูปแบบภายในหรือภายนอกห้องเรียน และระยะเวลาการจัดกิจกรรม เช่น กิจกรรมระยะเวลา 1 ภาค
เรียนกิจกรรมระยะเวลา 1 ปีการศึกษา และกิจกรรมระยะเวลามากกว่า 1 ปีการศึกษา
- 4.2) กรณีสถานศึกษามีการจัดตั้งชุมนุมหรือชมรมอยู่แล้ว สถานศึกษาควรสำรวจ
ความสนใจของผู้เรียนในการเลือกเข้าร่วมชุมนุม ชมรม
- 4.3) กรณีที่สถานศึกษายังไม่มี การจัดตั้งชุมนุม ชมรม ควรให้ผู้เรียนร่วมกันจัดตั้ง
ชุมนุมชมรม และเชิญครูเป็นที่ปรึกษา โดยร่วมกันดำเนินกิจกรรมชุมนุม ชมรม ตามระเบียบปฏิบัติที่
สถานศึกษากำหนด
- 4.4) ครูที่ปรึกษากระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการถอดประสบการณ์แลกเปลี่ยน
เรียนรู้และเผยแพร่กิจกรรม

แผนภูมิที่ 9 ระดับและกิจกรรมของกิจกรรมชุมนุม/ชมรม

ที่มา: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตร

แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุม

สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2553), 51.

5) เงื่อนไขของกิจกรรม ชุมนุม ชมรม

5.1) การจัดกิจกรรมชุมนุม ชมรมในแต่ละระดับชั้น สถานศึกษาจัดให้เป็นไปตามโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา

5.2) สมาชิกของชุมนุม ชมรม ต้องเข้าร่วมกิจกรรมและปฏิบัติตามระเบียบของชุมนุมชมรม และมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามที่กำหนดไว้ของแต่ละกิจกรรม

5.3). สถานศึกษามีระบบการกำกับติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของชุมนุมชมรมอย่างต่อเนื่อง

6) การประเมินกิจกรรม ชุมนุม ชมรม

การประเมินกิจกรรมชุมนุม ชมรม เป็นการตรวจสอบความสามารถและพัฒนาการด้านต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ด้วยวิธีการที่หลากหลายและประเมินตามสภาพจริงโดยกำหนดผลการประเมินเป็น “ผ่าน” และ “ไม่ผ่าน”

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเกณฑ์ ปฏิบัติกิจกรรมและมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามเกณฑ์ ไม่ผ่านการปฏิบัติกิจกรรมหรือมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด³⁶

ข้อมูลโรงเรียนวัดท่าพุด(นครผลประชานุกูล)

โรงเรียนวัดท่าพุด(นครผลประชานุกูล) เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนา เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัด เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โรงเรียนวัดท่าพุดตั้งอยู่เลขที่ 78 หมู่ 9 ต.ไร่ขิง อ.สามพราน จ.นครปฐม รหัสไปรษณีย์ 73210 โทรศัพท์ 034-318-232 โทรสาร 034-318-717 e-mail : thapood_60@hotmail.com website : <http://www.watthapoodschool.ac.th/>

³⁶ เรื่องเดียวกัน., 51-54.

ข้อมูลด้านบริหาร

- 1) นาย ชูพงษ์ กำลังงาม วิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาตั้งแต่ พ.ศ. 2559 จนถึงปัจจุบัน
- 2) นาย เสรี สุขถาวร วิทยฐานะ รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
ดำรงตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษาตั้งแต่ พ.ศ. 2558 จนถึงปัจจุบัน

ประวัติโดยย่อและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

โรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ตั้งอยู่หมู่ที่ 9 บ้านท่าพูด ตำบลไร่ขิง อำเภอสสามพราน จังหวัดนครปฐม เริ่มก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2464 โดยประชาชนร่วมกับเจ้าอาวาสพร้อมใจกันจัดตั้งขึ้น ที่ศาลาวัดท่าพูดในบริเวณที่ดินของวัด จำนวน 14 ไร่ 2 งาน 83 ตารางวา

ลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มอยู่ริมแม่น้ำ น้ำท่วมถึง ทิศตะวันตกติดวัดท่าพูดทิศตะวันออกติดคลองวัดท่าพูดทิศเหนือติดถนนสายพุทธมณฑล ไร่ขิง ทิศใต้ติดแม่น้ำนครชัยศรีมีการดำเนินงานตามลำดับดังนี้ พ.ศ. 2464 เปิดทำการสอนครั้งแรก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ศาลาการเปรียญวัดท่าพูด นายคลี สงกา เป็นครูใหญ่คนแรก และเปิดเป็นทางการตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2464 ชื่อว่าโรงเรียนประชาบาลตำบลไร่ขิง พ.ศ. 2481 เจ้าอาวาสวัดท่าพูดร่วมมือกับประชาชนสร้างอาคารเรียน แบบ ป.2 2 ชั้น ขนาด 8 ฮ 24 ม. และขอตั้งชื่อใหม่ว่าโรงเรียนวัดท่าพูด พ.ศ. 2483 นายเอื้อน วาราชนนท์ เป็นครูใหญ่จนถึง พ.ศ. 2515 เปิดทำการสอนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 พ.ศ. 2526 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2503 พ.ศ. 2507 สร้างอาคารเรียนแบบ 008 โดยงบประมาณของทางราชการร่วมกับเจ้าอาวาสและประชาชน พ.ศ. 2509 ทางราชการให้งบประมาณสร้างอาคารเรียนแบบ 007 อีก 1 หลัง เจ้าอาวาสวัดท่าพูด และประชาชนร่วมบริจาคสมทบ พ.ศ. 2517 องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม จัดสรรงบประมาณสร้างอาคารเรียนแบบ 017 และประชาชนบริจาคสมทบพ.ศ. 2521 เปิดทำการสอนชั้นอนุบาลถึงประถมศึกษาปีที่ 6 พ.ศ. 2522 เจ้าอาวาสวัดท่าพูดร่วมกับประชาชนและทางราชการจัดสรรงบประมาณสร้างอาคารเรียนแบบ 008 แทนอาคารหลังเดิมที่ชำรุดอีก 1 หลัง พ.ศ. 2530 ทางราชการจัดสรรงบประมาณ 1,000,000 บาท ประชาชนสมทบอีก 1,350,000 บาท สร้างอาคารอเนกประสงค์ แบบพิเศษ (หอประชุม) ขนาด 32 ฮ 36 ม. พื้นที่ 1,152 ตารางเมตร พ.ศ. 2538 พระครูพิศาลสาธุวัฒน์ เจ้าอาวาสวัดท่าพูดร่วมกับประชาชนก่อสร้างอาคารเรียน แบบรัตนโกสินทร์สมโภชน์ อาคาร 4 ชั้น 24 ห้องเรียน พ.ศ. 2540 เปิดทำการสอนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ตั้งแต่ชั้นระดับอนุบาล 3 ขวบ ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

พ.ศ. 2548 เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นระดับปฐมวัย ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีนักเรียนจำนวน 1,631 คน นายสุวรรณ เรือนอินทร์ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน พ.ศ. 2550 เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นระดับปฐมวัย ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีนักเรียนจำนวน 1,631 คน นายสุวรรณ เรือนอินทร์ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน พ.ศ. 2551 มีนักเรียนจำนวน 1,453 คน นายเกื้อกุล ศรีสวัสดิ์ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน พ.ศ. 2556 มีจำนวนนักเรียน 1,176 คน ปัจจุบัน พ.ศ. 2561 มีนักเรียนจำนวน 1,165 คน นายชูพงษ์ กำลังงาม เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน

สัญลักษณ์ของโรงเรียน

อัตลักษณ์ของโรงเรียน

“ร่าเริง แจ่มใส ไหว้งาม นามท่าพูด”

วิสัยทัศน์

“โรงเรียนวัดท่าพูด จัดการศึกษาได้มาตรฐานการศึกษา อย่างมีส่วนร่วม มีสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ เข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีความเป็นเลิศด้านคุณธรรมและสุขภาพ ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ยึดหลักประชาธิปไตยในการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

ปรัชญาโรงเรียน

วิชาการก้าวหน้า การศึกษาก้าวไกล
อนามัยก้าวพร้อม สิ่งแวดล้อมก้าวล้ำ
คุณธรรมก้าวเด่น เน้นชุมชนก้าวหน้า

พันธกิจ

1. จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานสากล
2. ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. ส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพ
4. บริหารจัดการศึกษาโดยยึดหลักธรรมาภิบาล
5. ปลุกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและมีคุณภาพชีวิตที่ดี
2. ครูมีศักยภาพ สมรรถนะและทักษะตามมาตรฐานวิชาชีพ
3. ผู้เรียนมีความภูมิใจในความเป็นไทย ร่วมสืบสานและอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีไทย
4. โรงเรียนมีความเข้มแข็งและบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

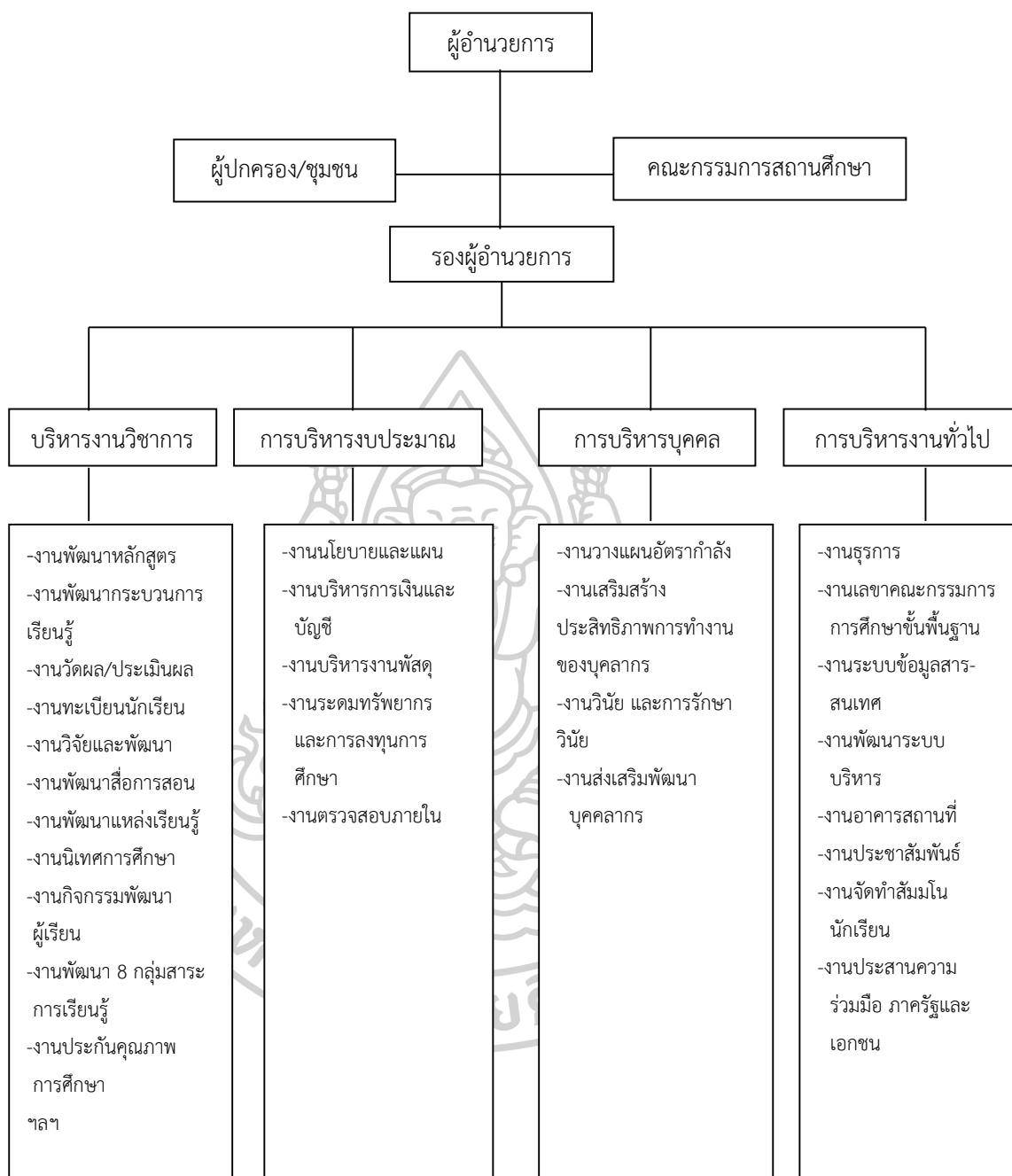
นโยบายโรงเรียน

1. เร่งรัดพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยยึดคุณธรรมและค่านิยมพื้นฐาน 12 ประการ
2. พัฒนาทักษะความสามารถทั้งด้านวิชาการและงานอาชีพอย่างหลากหลาย
3. เติบโตพร้อมสู่อ่าเซียน³⁷

³⁷ โรงเรียนวัดท่าพุด, ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล), เข้าถึงเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2561, เข้าถึงได้จาก <http://www.watthapoodschool.ac.th/>

โครงสร้างการบริหารโรงเรียน

แผนภูมิที่ 10 แผนภูมิโครงสร้างการบริหารโรงเรียนวัดท่าพุด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ศุภวดี บุญญวงค์ ได้ศึกษา เรื่อง ปัจจัยเชิงเหตุสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และบุคลิกลักษณะนิสัยที่ดี งามในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นครูที่สอนในระดับมัธยมศึกษาของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา จำนวน 446 คน จาก 42 โรงเรียน และผู้เรียนของครูเหล่านี้ จำนวน 1,688 คน พบผลการวิจัยที่สำคัญดังนี้ประการแรก พฤติกรรมของผู้เรียน และคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และบุคลิกลักษณะนิสัยที่ดี งาม แปรปรวนไปตามการปฏิสัมพันธ์ระหว่าง เจตคติที่ดีต่อการเรียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การรับรู้การปลูกฝัง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และประการที่สอง คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และบุคลิกลักษณะนิสัยที่ดี งาม ได้รับอิทธิพลทางตรงจากเจตคติที่ดีต่อการเรียนกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนและการรับรู้การปลูกฝัง และทางอ้อมจากพฤติกรรมรับผิดชอบในการเรียนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พฤติกรรมใฝ่ รู้ในการพัฒนา และพฤติกรรมเอื้ออาทรสังคม ตัวแปรเชิงเหตุในโมเดลร่วมกันอธิบายความ แปรปรวนของคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และบุคลิกลักษณะนิสัยที่ดี งามได้เพียงร้อยละ 2 ถึงร้อยละ 8 แต่สามารถอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมรับผิดชอบในการเรียนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และ พฤติกรรมใฝ่ รู้ในการพัฒนาได้ร้อยละ 59 และร้อยละ 36³⁸

จุฑามาส โกมลทรรศน์ ได้ศึกษา การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสังกัดเทศบาลเมือง อ่างทอง พบว่า 1. การบริหารของผู้บริหารในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองอ่างทอง ด้านการกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก นโยบายที่ดีเป็นปัจจัยสำคัญ ประการหนึ่งที่ทำให้การกำกับดูแลและการบริหารเกิดประสิทธิภาพ หน้าที่ของผู้บริหารทุกระดับ จะต้องวางแผนเพื่อใช้เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติงานและเป็นแนวทางที่จะมุ่งไปสู่ความสำเร็จตามที่คาดหวังไว้ในอนาคต ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรส่งเสริมให้สถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความจำเป็น ในการจัดทำนโยบาย 2. การบริหารของผู้บริหารในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองอ่างทอง ด้านการนิเทศติดตามอยู่ในระดับมาก เนื่องจากบทบาทของผู้บริหารกับการจัดการเรียนรู้จะต้องอาศัยความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องทุกระดับและทุกฝ่าย สถานศึกษาต้องประสานความร่วมมือกับบิดามารดาผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนร่วมกันพัฒนา ศักยภาพของผู้เรียน 3. การบริหารของผู้บริหารในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนในสังกัด

³⁸ ศุภวดี บุญญวงค์, "ปัจจัยเชิงเหตุสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และบุคลิกลักษณะนิสัยที่ดี งามในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน," วารสารวิชาการคุณงามความดี 1, 1 (กันยายน 2555): บทคัดย่อ.

เทศบาลเมืองอ่างทอง ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการศึกษาประสบความสำเร็จ ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องส่งเสริมและสนับสนุนด้านต่างๆให้กับบุคลากรเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 4.การบริหารของผู้บริหารในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองอ่างทอง ด้านการประเมินและรายงาน อยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญอย่างยิ่งที่ผลักดันการจัดการเรียนการสอนไปสู่ความสำเร็จ³⁹

มาริยา ปิณณะกิจการ ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตตายสำหรับผู้เรียนเปียโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตตายสำหรับผู้เรียนเปียโนในวัยผู้ใหญ่ตอนต้น แบ่งออกเป็น 7 หัวข้อ ได้แก่ แนวคิด จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม สื่อการเรียน การสอน การวัดและประเมินผล และ หมายเหตุ โดยมีรายละเอียดการพัฒนาแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 7 แผน ซึ่งแผนการจัดการกิจกรรมตามแนวคิดโคตตายนั้นจะมุ่งเน้นพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตโดยเริ่มจากการสอนขับร้อง ทั้งมีการใช้หลักการสอนผู้ใหญ่เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้การสอนดนตรีสามารถดำเนินไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับลักษณะการเรียนรู้และความต้องการของผู้เรียนวัยผู้ใหญ่ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบ่งเป็น 2.1) กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม ($\bar{X} = 58.58$, $SD = 3.85$) สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($\bar{X} = 48.9$, $SD = 7.61$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.2) กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านโน้ต ($\bar{X} = 13.3$, $SD = 0.97$) สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($\bar{X} = 11.9$, $SD = 0.42$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.3) กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ความเข้าใจ ($\bar{X} = 34.60$, $SD = 4.28$) สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($\bar{X} = 27.30$, $SD = 7.21$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.4) ด้านเจตคติแบ่งการประเมินเป็น 2 ส่วน คือ 1) ประเมินโดยผู้เรียน และ 2) ประเมินโดยผู้สอน ผลการประเมินโดยผู้เรียนซึ่งใช้แบบวัดเจตคติและแบบบันทึกหลังเรียนประเมินความพึงพอใจพบว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านเจตคติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยระดับความพึงพอใจหลังการ

³⁹ จุฑามาส โกมลทรรศ, "การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสังกัดเทศบาลเมืองอ่างทอง" (ปริญญาานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2556), 82-84.

เรียนการสอนอยู่ในความพึงพอใจมาก ส่วนผลการประเมินโดยผู้สอนซึ่งใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน พบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับสูง⁴⁰

กิ่งกมล ปิยามาทากุล ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เรื่องสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานนักเรียนและผู้เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญและต้องการให้จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียนโดยมีจุดประสงค์เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับนาฏศิลป์อาเซียนนาฏศิลป์ไทยและนาฏศิลป์สร้างสรรค์มีการสร้างสรรค์ทำรำขึ้นมาใหม่ โดยมีครูเป็นผู้จัดการเรียนรู้และประเมินผล 2 คนการพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรื่องสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียนประกอบด้วยหลักการเป้าหมายคุณสมบัติของผู้เรียนแนวการจัดกิจกรรม รูปแบบกิจกรรมคำอธิบายรายวิชา จุดประสงค์โครงสร้างการจัดกิจกรรมสื่อการวัดและประเมินผล คำชี้แจงและแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจำนวน 8 แผนจัดกิจกรรมแบบสาธิตและเน้นที่การปฏิบัติ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สร้างสรรค์ทำรำรูปแบบแถว และการแต่งกายโดยใช้เพลงที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่ภายใต้นาฏศิลป์ไทยและนาฏศิลป์อาเซียน ซึ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีความเหมาะสมและสอดคล้อง ระหว่าง 0.80 – 1.00 3 ผลการทดลองจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจำนวน 20 ชั่วโมงแบบสาธิตและเน้นที่การปฏิบัติ 5 ขั้นตอนได้แก่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน 2 ขั้นศึกษาทิวทัศน์ 3 ขั้นปฏิบัติฝึกหัดทดลอง 4 ขั้นสรุปทบทวนผลการเรียนรู้ และ 5 ขั้นปรับปรุงการเรียนรู้ที่นำไปให้นักเรียนมีความสนใจและตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมรวมทั้งร่วมกันสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียนสร้างสรรค์รูปแบบแถวสร้างสรรค์การแต่งกายนาฏยลีลาอาเซียนได้เป็นอย่างดีนอกจากนี้นักเรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรม ฝึกการทำงานเป็นกลุ่มและฝึกการคิด สร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียนตามความสนใจ 4 ผลการประเมินและปรับปรุงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนพบว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้เรื่องสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียนหลังการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีความสามารถในการปฏิบัติสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียนอยู่ในระดับดีโดยมีความสามารถด้านการสร้างสรรค์ทำรำอยู่ในระดับสูงรองลงมา มีความสามารถด้านการสร้างสรรค์รูปแบบแถวและมีความสามารถด้านการสร้างสรรค์การแต่งกายอยู่ในระดับต่ำสุดนักเรียนมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับเห็นด้วยมากและเห็นว่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรื่องสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียนทำให้นักเรียนมีความรู้และฝึกให้มีทักษะในการสร้างสรรค์จะได้เป็นอย่างดีเห็นควรให้มีการปรับปรุงด้านการนำเข้าสู่บทเรียนว่าควรมีสื่อหรือวิธีการที่หลากหลายเพื่อกระตุ้น

⁴⁰ มาริยา ปิณณะกิจการ, "การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตยาสำหรับผู้เรียนเป็ยโนวัยผู้ใหญ่ตอนต้น" (วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์ สาขาวิชาดนตรีศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556), บทคัดย่อ.

ผู้เรียนเกิดความสนใจ ปรับปรุงระยะเวลากับเนื้อหาสาระกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง⁴¹

จันทร กำภักสร ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 พบว่า 1) ปัญหาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีอยู่ 5 ด้านคือ ด้านผู้บริหาร ด้านครู ด้านนักเรียน ด้านผู้ปกครองและชุมชนและด้านการจัดการเรียนการสอน 2) แนวทางในการแก้ปัญหาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ ด้านผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผู้อำนวยการโรงเรียนต้องร่วมมือกันให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างจริงจัง ด้านครูส่งเสริมให้ครูได้รับความรู้ เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ด้านนักเรียน ได้แก่ การปลูกฝังจิตสำนึกสาธารณะ ความอดทน ระเบียบวินัย ให้เกิดแก่นักเรียนผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย ด้านผู้ปกครองและชุมชน ควรให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายเป้าหมายของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและด้านการจัดการเรียนการสอน ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายตอบสนองความต้องการของผู้เรียนอย่างทั่วถึง⁴²

ปัทมา สายพร้อมญาติ สุวรรณา โชติสุกานต์ และชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์ ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการปฏิบัติพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการกำหนดภารกิจของสถานศึกษา รองลงมาคือ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุดคือ การจัดการด้านการเรียนการสอน 2) ระดับการดำเนินงานการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติ รองลงมาคือ ด้านการนิเทศและติดตาม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการประเมินและรายงาน 3) พฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการ

⁴¹ กิ่งกมล ปิยะมาลากุล, "การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรื่องสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียนสำหรับนักเรียนชั้นประถม" (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร 2557), บทคัดย่อ.

⁴² จันทร กำภักสร, "การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2" (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 2557), ง.

ของผู้บริหารสถานศึกษา และการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า แตกต่างกัน สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง อย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01⁴³

วชิรวิทย์ มาลาทอง และจิตตินันท์ บุญสถิรกุล ได้ศึกษาเรื่อง ผลของกิจกรรมแนะแนวตามทฤษฎีการเลือกอาชีพเพื่อพัฒนาการเข้าใจตนเองและการเลือกอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประเทืองทิพย์วิทยา* ผลการวิจัยพบว่า 1) กิจกรรมแนะแนวตามทฤษฎีการเลือกอาชีพเพื่อพัฒนาการเข้าใจตนเองและการเลือกอาชีพมีผลต่อนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประเทืองทิพย์วิทยา และ 2) ภายหลังจากจัดกิจกรรมแนะแนวตามทฤษฎีการเลือกอาชีพเพื่อพัฒนาการเข้าใจตนเองและการเลือกอาชีพ พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนจากแบบวัดกิจกรรมแนะแนวตามทฤษฎีการเลือกอาชีพเพื่อพัฒนาการเข้าใจตนเองและการเลือกอาชีพสูงกว่าเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05⁴⁴

ชัตติยะ โคตธา ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จากผลการวิจัย 1. สภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนที่ปฏิบัติกันมากที่สุด ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา

การวางแผนส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การจัดปัจจัยและพบว่าการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 3 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน โดยเรียงมีขมิ้มเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมแนะแนวตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดการศึกษาถือเป็นเรื่องที่สำคัญที่ต้องมีการกำหนดเป้าหมายในการจัด

⁴³ ปัทมา สายพร้อมญาติ และคณะ, "ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา," *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์* 5, 1 (มกราคม - มิถุนายน 2558): 115.

⁴⁴ วชิรวิทย์ มาลาทอง และจิตตินันท์ บุญสถิรกุล, "ผลของกิจกรรมแนะแนวตามทฤษฎีการเลือกอาชีพเพื่อพัฒนาการเข้าใจตนเองและการเลือกอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประเทืองทิพย์วิทยา," *Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ* 8, 1 (มกราคม-เมษายน 2558): 1,108.

การศึกษาให้ชัดเจน ทำให้หน่วยงานที่มีหน้าที่จัดการศึกษา จึงต้องให้ความสำคัญในเรื่องการวางแผนดำเนินงาน ตั้งแต่ระดับเขตพื้นที่จนถึงระดับสถานศึกษา ในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนั้นเป็นกิจกรรมที่จะต้องดำเนินการตามหลักสูตรโดยที่หลักสูตรนั้นได้มีการกำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้อย่างละเอียด ผู้บริหารและครูจะต้องดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามที่หลักสูตรได้กำหนดไว้ เพราะว่ามีผลต่อการจบหลักสูตรของผู้เรียน มีกิจกรรมการเรียนที่หลากหลายการวัดผลและประเมินกิจกรรมเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ได้รับการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากส่วนกลางอย่างต่อเนื่องรวมถึงมีการจัดฝึกอบรมสัมมนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ความเป็นระเบียบวินัย ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ปฏิบัติตนอย่างมีคุณค่าต่อตนเองและประเทศชาติจึงเป็นสาเหตุทำให้มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

กิจกรรมนักเรียนมีค่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่ากิจกรรมนักเรียนนั้นเป็นกิจกรรมที่ทุกโรงเรียนส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมทุกโรงเรียนเพราะว่าเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นระเบียบวินัย ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม การจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตร-นารี ยุวกาชาด ควรให้มีการสำรวจความคิดเห็นของครู นักเรียน ผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาด เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของทุกๆฝ่าย สนับสนุน ส่งเสริมให้ครูนักเรียนเข้าร่วมการจัดกิจกรรมควรจัดขึ้นในระดับต่างๆ อยู่เสมอจัดประชุมสัมมนาครูผู้สอนลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และพัฒนาการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดของโรงเรียน จัดส่งคณะครูเข้ารับการอบรมความรู้เพิ่มเติมจากหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกโดยเน้นการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเช่น การแต่งกาย การทำความเคารพ การเข้าค่ายพักแรม จัดให้มีการอบรมนายหมู่ลูกเสือ เพื่อเป็นผู้นำและแบบอย่างที่ดีให้แก่ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดทั่วไป ดูแลการจัดการให้อยู่ในกฎ ระเบียบ อยู่เสมอ⁴⁵

อลิษา สืบสิงห์ ที่ได้ศึกษา การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 ที่พบว่า สภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนที่ปฏิบัติกันมากที่สุด ได้แก่ การกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเห็นว่า โดยภาพรวม ส่วนใหญ่จะมีการบริหารหลักสูตรทุกขั้นตอนปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละขั้นตอนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน พบว่า ขั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา พบว่า การสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรและการพัฒนาบุคลากรใน

⁴⁵ ชุตติยะ โคตถา, "การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร" (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2558), 90.

โรงเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจ การทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรและความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน การจัดทำระบบสารสนเทศของสถานศึกษาให้ครอบคลุมและเป็นปัจจุบันซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกรมวิชาการ (2545, หน้า 24-27) ที่กล่าวไว้ว่าขั้นเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเป็นขั้นตอนแรกของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาที่เป็นโรงเรียนนำร่อง โรงเรียนเครือข่ายหรือโรงเรียนแกนนำที่เข้าร่วมโครงการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในปีการศึกษา 2552 จะต้องมีการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า มีการวางแผนการนิเทศ กำกับ ติดตาม การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม การบริหาร หลักสูตรสถานศึกษา นำผลการนิเทศไปปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและประเมินผลการนิเทศ กำกับ ติดตามการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา

แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จากปัญหาที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจ ในการเตรียมความพร้อมของครูผู้สอนและครูไม่วางแผนการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ แนวทางแก้ไข คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนต้องทำความเข้าใจกับครูให้พัฒนาตนเองและวางแผนการดำเนินการร่วมกันในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เทคนิคการสอนและกระบวนการคิด⁴⁶

เพราะพิมล ป้องเมือง และดร. พัชรีวรรณ กิจมี ได้ศึกษาเรื่อง การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา สาละวิน อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ประสบปัญหาเรื่องของการสื่อสาร เพราะครูส่วนมากพูดภาษาไทย แต่นักเรียนเกือบทั้งหมดพูดภาษาถิ่น โรงเรียนจึงเลือกครูที่สามารถพูดภาษาถิ่นได้ เป็นแกนนำในการทำกิจกรรมแนะแนว และมีการจัดกิจกรรมในรูปแบบของการให้ความรู้ เพื่อให้ให้นักเรียนมีพื้นฐานด้านความรู้เกี่ยวกับอาเซียน (2) กิจกรรมนักเรียน พบว่า ทุกโรงเรียนมีการจัดกิจกรรมครบถ้วน แต่พบปัญหาในเรื่องของความหลากหลายของผู้ร่วมกิจกรรม และความแปลกใหม่ของกิจกรรม (3) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ พบว่า โรงเรียนจัดให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรม เพื่อฝึกให้นักเรียนรู้จักความเสียสละและรู้จักทำงานเพื่อส่วนรวมเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน นอกจากการจัดกิจกรรมใน 3 ลักษณะดังกล่าวแล้ว โรงเรียนยังจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตัวเองและเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยจัด

⁴⁶ อลิษา สืบสิงห์, "การศึกษาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1," วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ 10, 3 (กันยายน - ธันวาคม พ.ศ. 2558): 365-366.

บอร์ดความรู้เกี่ยวกับอาเซียน กิจกรรมการเข้าค่ายอาเซียนเพื่อพัฒนาทักษะและความรู้ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอีกด้วย⁴⁷

สุทธิ สี่พิกา ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือสามัญ ระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือสามัญ ระดับประถมศึกษา ครูส่วนใหญ่กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และสังคม ให้เป็นพลเมืองดีของชาติ ครูกำหนดเนื้อหาเกี่ยวกับคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ ระเบียบแถว และการผจญภัยและค่ายพักแรม ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ครูวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย (2) แนวทางการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือสามัญ ระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ครูควรมุ่งเน้นการพัฒนาระเบียบวินัย คุณธรรม และการนำความรู้ไปใช้ ด้านการกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ครูควรกำหนดเนื้อหาวิชาบังคับตามหลักสูตรไว้ในภาคเรียนที่ 1 และกำหนดเนื้อหาวิชาพิเศษไว้ในภาคเรียนที่ 2 ด้านวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเรียนรู้จากสถานการณ์จริง และมีเวลาเรียนอย่างน้อย 1 คาบต่อสัปดาห์ โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น วิธีการสอนลูกเสือ 10 วิธี การใช้ระบบหมู่ การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง และการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ครูควรวัดและประเมินผลจากการเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ มีการประเมินทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ด้วยวิธีการที่หลากหลายและชัดเจน⁴⁸

คณิตร์ จัปจิตต์ ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาแนวทางการส่งเสริมงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 มีการดำเนินงานแนะแนวในทุกโรงเรียน รายการ ที่มีการดำเนินงานแนะแนวในระดับปฏิบัติมากที่สุด คือ โรงเรียนมีโครงการเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ของนักเรียน ส่วนที่มีการดำเนินงานแนะแนวในระดับ ปฏิบัติน้อย

⁴⁷ เพราพิมล ป้องเมือง และพัชรวิพรรณ, "การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสาละวิน อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน," วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น 4, 1 (มิถุนายน 2558 – พฤษภาคม 2559): 27-28.

⁴⁸ สุทธิ สี่พิกา, "แนวทางการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือสามัญ ระดับประถมศึกษา" (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2560), บทคัดย่อ.

คือ การจัดโครงการทำงานให้นักเรียนเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน 2) แนวทางการส่งเสริม งานแนะแนวประกอบด้วยรายการปฏิบัติงานทั้งสิ้น 25 รายการ ซึ่งจำแนกตามประเภทของ การดำเนินงานแนะแนวทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผนในการปฏิบัติงานแนะแนว มี 5 รายการ รายการที่มีความเหมาะสมที่สุด คือ จัดทำโครงการแผนงานในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเพื่อระบุ ปัญหาการแนะแนวในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.26$) ด้านการจัดองค์การงานแนะแนว มี 5 รายการ รายการที่มีความเหมาะสมที่สุดคือ โรงเรียนจัดทำแบบสำรวจความสนใจของนักเรียนต่อกิจกรรมแนะแนวของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.46$) ด้านการจัดเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานแนะแนวมี 5 รายการ รายการที่มีความเหมาะสมที่สุดคือ สถานศึกษาส่งครูและบุคลากรไปฝึกอบรมด้านจิตวิทยาการแนะแนวตามสถานที่ต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.53$) ด้านการอำนวยความสะดวกในการบริหารแนะแนวมี 5 รายการ รายการที่มีความเหมาะสมที่สุดคือ การจัดอบรมในด้านการส่งเสริมความตระหนักถึงความสำคัญของงานแนะแนว ($\bar{X} = 4.40$) ด้านการติดตามและประเมินผล มี 5 รายการ รายการที่มีความเหมาะสมที่สุด คือ จัดทำสถานศึกษาแต่งตั้งคณะทำงานในการติดตามผลและประเมินผลที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร ($\bar{X} = 4.43$) โดยทุกรายการมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก⁴⁹

ปฐมาวดี พัฒนสิงห์ นีรันตร์ จุลทรัพย์ และ อมรรวรรณ วีระธรรมโม ได้ศึกษาเรื่อง การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของโรงเรียน มอ.วิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมอวิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานีใน 3 ด้าน ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์พบว่า ภาพรวมครูและนักเรียนมีความเห็นด้วยต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับมาก 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมอวิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี พบว่าครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไม่แตกต่างกัน และนักเรียนที่มีระดับชั้นการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแตกต่างกันที่ระดับ นัยยะสำคัญทางสถิติ .05⁵⁰

⁴⁹ คณิศร์ จัปจิตต์, "การศึกษาแนวทางการส่งเสริมงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1," **วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์** 6, 1 (มกราคม-เมษายน 2559): 1.

⁵⁰ ปฐมาวดี พัฒนสิงห์ และคณะ, "การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนมอวิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี," **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ** 17, 1 (มกราคม- มิถุนายน 2560): 57.

งานวิจัยในต่างประเทศ

จอห์นสัน (Johnson) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อแผนการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิผลในโรงเรียนผลการวิจัยพบว่าแผนการแนะแนวในปัจจุบันควรได้รับการปรับปรุง แก้ไข เพื่อให้เหมาะสมกับเป้าประสงค์ นอกจากนี้การสำรวจประสิทธิผลของแผนงานของโรงเรียน จะสามารถนำมาใช้ได้กับฝ่ายกิจกรรมป้องกันการศึกษามีประสิทธิภาพเพื่อมุ่งให้ความสำคัญกับความก้าวหน้าของนักเรียน⁵¹

แบรกก์ (Bragg) ได้ศึกษาติดตามประวัติการลูกเสือในประเทศแคนาดา จากปลายศตวรรษที่ 19 จนถึงเพียงหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 โดยพยายามให้ได้รับความเข้าใจว่าความเป็นชายนั้น ได้รับคำนิยามจากผู้แต่งและสนับสนุนขบวนการลูกเสือว่าอย่างไร ในเบื้องต้นที่ใช้คู่มือลูกเสือและหนังสือส่งเสริมนั้น การวิจัยครั้งนี้ ได้แย้งว่าขบวนการได้ให้นิยามภาพลักษณะของวัยผู้ใหญ่อย่างชัดเจน สำหรับชาวแคนาดาในช่วงเวลาที่ โครงสร้างของความเป็นชายเป็นที่รับรู้ว่าจะอยู่ในสภาพ การเปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอ ขบวนการลูกเสือ ไม่เพียงแต่เสนอสถานที่หลบหนีสำหรับ “วิกฤตของความเป็นชาย” เท่านั้น แต่ยังได้ช่วยเปลี่ยนภาพลักษณ์ของสถานที่หรือบทบาทของผู้ใหญ่เพศ ชาย ให้เป็นที่ยอมรับมากขึ้นในสังคม ศตวรรษที่ 20 ปรากฏว่าในขณะที่การศึกษาค้นคว้า อาจจะไม่ให้ความเข้าใจประสบการณ์ในอดีตของลูกเสือแต่ละคนในขบวนการนั้น ก็พยายามทำให้เข้าใจง่ายขึ้น เกี่ยวกับวิธีการที่ชาวแคนาดาบางคนพยายามให้นิยาม คำนิยามของคำว่า วัยผู้ใหญ่ เป็นที่ ยอมรับ แล้วนำทางชีวิตของพวกเขาไปตามโครงสร้างเหล่านั้น⁵²

ราสกอฟ (Raskoff) ได้วิจัยเรื่อง ผลงานเกี่ยวกับองค์กรอสาสมัครของวัยรุ่นที่เป็น ลูกเสือ โดยการสัมภาษณ์ผู้ที่เป็นลูกเสือและผู้ที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการศึกษา เอกสารอ้างอิง การจัดองค์กรเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ จากรายงานต่างๆ ทางสื่อมวลชน ผลการวิจัย พบว่า การทำกิจกรรมต่างๆ จะต้องใช้เวลาทุ่มเท และอาศัยความร่วมมือซึ่งกันและกัน ในการจัดเครือข่าย ต้องพัฒนาทักษะในการทำกิจกรรม ปรับปรุงให้เหมาะสม ใช้การเสริมแรง กระตุ้น สร้างพลังอำนาจให้มี

⁵¹ Donita Louise Johnson, **Significant Factors Influencing an Effective School Counseling Program**, [Online] , accessed 19 September 2019. Available from [http:// WWW lib. Umi.com/dissertation/ fullcit/309793/](http://WWW.lib.Umi.com/dissertation/fullcit/309793/).

⁵² Ross Andrew Bragg, "The Boy Scout Movement in Canada; Defining Contracts of Masculinity for the Twentieth Century" (MA.thesis,Dalhousie University, 1995).

พลังทำลายความสามารถ ตั้งองค์กรประสานงานร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ การจัดกิจกรรมต้องหลากหลายมีความยืดหยุ่น เหมาะสมกับเพศและวัฒนธรรม⁵³

ดีน (Dean) ได้ศึกษาประวัติขบวนการลูกเสือในอเมริกา จากเริ่มแรกในปี 1910 จนถึงปี 1990 จากเมื่อนำขบวนการลูกเสือเข้ามาในอเมริกาจนถึงปัจจุบัน ผู้ก่อตั้งและผู้นำขบวนการนี้ได้พิจารณาเห็นว่า การลูกเสือเป็นการศึกษาและเป็นโปรแกรมการสร้างนิสัยบุคคลที่เข้าถึงราว ๆ เด็กชาย 1 คนจากทุก ๆ 4 คน ในจำนวนประชากรวัยลูกเสือ อย่างไรก็ตามการลูกเสือส่วนใหญ่ถูกปล่อยปละละเลยจากโรงเรียนของเขาที่มีการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและ สถาบันการศึกษาในอเมริกา การศึกษาครั้งนี้มุ่งเน้นการลูกเสือ และบอกเล่าว่าการลูกเสือเกี่ยวกับ อะไรทั้งหมดนั้น และพบว่าการลูกเสือมีอยู่ใน 3 ส่วน คือ การลูกเสือจากปี 1910 จนถึงตอนเริ่ม สงครามโลก ครั้งที่ 2 ในปี 1942 เรื่องราวที่เขียนขึ้นจากความทรงจำของผู้เขียน ซึ่งทำหน้าที่ นักวิชาชีพลูกเสือ ปี 1943-1973 การลูกเสือระหว่างการกำกับดูแลของ Alden Barber ซึ่งเป็น ผู้บังคับบัญชาลูกเสือในปี 1973 และผู้สืบทอดเขาจนถึงปี 1990⁵⁴

สรุป

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้บรรจุกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ไว้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่สถานศึกษา จัดให้ผู้เรียนเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 เพื่อให้ผู้เรียน ได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพอย่างรอบด้าน มุ่งสร้างเสริมเจตคติ คุณค่าชีวิต ปุถุคฝังคุณธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ให้ผู้เรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเอง สร้างจิตสำนึก และปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตอย่างมีความสุข โดยกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ประกอบไปด้วย 1) กิจกรรมแนะแนว 2) กิจกรรมนักเรียน และ 3) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายทั้ง ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน โดยจัดขึ้นตามความพร้อมของสถานศึกษา ความต้องการของ ผู้เรียน และสอดคล้องกับบริบทของชุมชนจึงประสบผลสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ ด้วยสาเหตุดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงให้แนวคิดการบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการที่สำคัญ 7 ประการคือ 1) ประชุมชี้แจงคณะครู ผู้เรียน

⁵³ Raskoff sall A, "Volunteering to Do Genter: Adultvalunteers in Boy Scouts" (Dissertation Abstract International, 1995), 3966-A.

⁵⁴ John Isaac Dean, "Scouting in America" (PhD dissertation University of South Carolina, Dissertation Abstracts International, 1993), Abstracts.

ผู้ปกครอง 2) ศึกษาวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน 3) สืบหาข้อมูล ความพร้อมของสถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น สภาพปัญหาความต้องการ ของผู้เรียน 4) ร่วมกันวางแผนระหว่างคณะครู ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง 5) ปฏิบัติกิจกรรมตามแผนงาน โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่กำหนดไว้ 6) กำหนดการประเมินและเกณฑ์การประเมินผล การผ่านกิจกรรมแต่ละภาคเรียน และชั้นปี 7) สรุป รายงานผลการปฏิบัติงาน

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 และ 2) แนวการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ประชากร คือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 53 คน เครื่องมือที่ใช้เป็น แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ในการดำเนินการวิจัยได้กำหนดขั้นตอนและระเบียบวิธีวิจัยซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินการ ออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 จัดเตรียมโครงการวิจัย เป็นการศึกษาสภาพปัญหา อุปสรรค จากเอกสาร ตำรา ข้อมูล สถิติ และวรรณกรรม รวมถึงงานวิจัยหรือรายงานหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง และปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำและความเห็นชอบในการจัดทำโครงร่างงานวิจัย รับข้อเสนอแนะมาปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ ให้สมบูรณ์นำเสนอภาควิชาเพื่อขออนุมัติโครงการวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ขั้นที่ 2 การดำเนินการวิจัย เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยจัดสร้างเครื่องมือ ทดสอบ ปรับปรุง แก้ไข ข้อบกพร่องของเครื่องมือ แล้วนำเครื่องมือที่สร้างขึ้น ไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความถูกต้อง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นที่ 3 รายงานผลการวิจัยเป็นขั้นตอนของการจัดร่างรายงานการวิจัยเสนอ คณะกรรมการตรวจสอบสารนิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ตามที่คณะกรรมการผู้

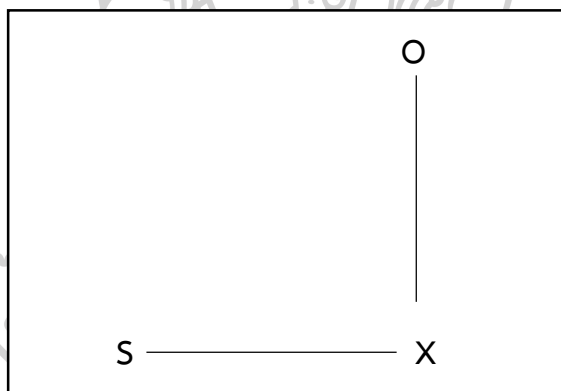
ควบคุมเสนอแนะ จัดพิมพ์และส่งรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุมัติจบการศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้การดำเนินการวิจัยบรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบด้วยแผนแบบวิธีวิจัย ประชากร ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือและการสร้าง เครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

แผนแบบของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ที่มีแผนแบบการวิจัยในลักษณะกลุ่มตัวอย่างเดียว ศึกษาสภาวะการณ์ไม่มีการทดลอง (the one shot, non - experimental case study) ซึ่งเขียนเป็นแผนผัง (diagram) ได้ดังนี้

- S หมายถึง ประชากรที่ให้ข้อมูล
 X หมายถึง ตัวแปรที่ศึกษา
 O หมายถึง ข้อมูลที่ได้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ 1 คน รองผู้อำนวยการ 1 คน และ ครูผู้สอน 51 คน รวมทั้งสิ้น 53 คน โดยไม่รวมผู้วิจัย

ตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ตัวแปรพื้นฐาน และตัวแปรที่ศึกษามีรายละเอียดดังนี้

1. ตัวแปร พื้นฐาน เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับ สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในโรงเรียนวัดท่าพุด

2. ตัวแปรที่ศึกษา เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับ การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการที่สำคัญ 7 ขั้นตอน ดังนี้

1) การประชุมชี้แจงคณะครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง หมายถึง การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการจัดประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครอง ครู และ นักเรียนให้เข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) การศึกษาวิจัยทัศน ทัศนกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตรของ สถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และดำเนินการเก็บข้อมูลในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3) การสำรวจข้อมูล ความพร้อมของสถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น สภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียน เป็นการสำรวจข้อมูล ความพร้อมของของสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และสำรวจความต้องการของของผู้เรียน จากชุมชน และท้องถิ่น ตลอดจนศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับท้องถิ่น เพื่อเป็นข้อมูลให้สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษา เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สอดคล้อง

4) การร่วมกันวางแผนระหว่างคณะครู ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง โดยนำข้อมูลจากข้อ 2 และ 3 มาจัดทำแผนงาน โครงการปฏิทินปฏิบัติงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กำหนดบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษา หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูที่ปรึกษา ผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้กิจกรรม พัฒนาผู้เรียนมีประสิทธิภาพ

5) การปฏิบัติกิจกรรมตามแผนงาน เป็นการดำเนินกิจกรรมแผนงาน โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ และปรับปรุงพัฒนาโครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในระหว่างดำเนินกิจกรรมโครงการ

6) การกำหนดการประเมินและเกณฑ์การประเมินผล การผ่านกิจกรรมแต่ละภาคเรียนและ ชั้นปี โดยมีการกำหนดวิธีการผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแต่ละภาคเรียนและชั้นอย่าง

ครอบคลุม ให้เป็นไปตามสถานศึกษากำหนด และมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลโครงการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบเชิง รูปธรรม

7) การสรุป รายงานผลการปฏิบัติงาน มีการสรุปภาพรวมของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแต่ละกิจกรรมอย่างชัดเจน และรายงานการปฏิบัติกิจกรรมให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ โดยจัดทำข้อเสนอแนะปรับปรุงการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 2 ประเภท

ประเภทที่ 1 แบบสอบถาม เป็นแบบสำหรับเก็บข้อมูลจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน รายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในโรงเรียนวัดท่าพูด ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ (forced choice)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้วิจัยสร้างเครื่องมือมาจากคู่มือแนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ แบบสอบถามในตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของไลเคิร์ต (Likert's five rating scale) โดยผู้วิจัยกำหนดค่าระดับคะแนนของช่วงน้ำหนัก เป็น 5 ระดับ ซึ่งมีความหมายดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 อยู่ในระดับมากที่สุด ให้น้ำหนักเท่ากับ 5 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 อยู่ในระดับมาก ให้น้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 อยู่ในระดับปานกลาง ให้น้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 อยู่ในระดับน้อย ให้มีน้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับ 1 หมายถึง การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 อยู่ในระดับน้อยที่สุด ให้มีน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน

ประเภทที่ 2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างโดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม มาพัฒนาเป็นแบบสัมภาษณ์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวข้องข้อเสนอแนะทางในการพัฒนาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยพิจารณาผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล จากแบบสอบถาม แล้วนำข้อมูลที่มีค่าสัมประสิทธิ์ที่มีค่าต่ำสุด มาสร้างข้อคำถาม เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 และนำข้อมูลที่มีค่าสัมประสิทธิ์ที่มีค่าสูงสุด เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

การสร้างเครื่องมือ

เพื่อให้เกิดความเที่ยงและความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

1 การสร้างและพัฒนาแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร ตำราทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎี แล้วนำผลการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา

ขั้นที่ 2 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ของแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขสำนวนภาษาที่ใช้ตลอดจนสอดคล้องกับเนื้อหา โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยมีค่าอยู่ที่ 0.66 – 1.00

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) บุคคลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 คน และครูผู้สอน 20 คน รวม 30 คน โรงเรียนดอนหวาย

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ตามวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สัมประสิทธิ์ แอลฟา (α - coefficient) ซึ่งผลวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ามีค่า 0.905 แสดงว่ามีความเที่ยง 81% ถือว่ามีคุณภาพ

ขั้นตอนที่ 5 นำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง Harper & Row Publishers^Harper & Row Publishers^Harper & Row Publishers^Harper & Row Publishers^Harper & Row Publishers^

2 การสร้างและพัฒนาแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และข้อมูล ปัญหา ที่ได้จากแบบสอบถาม มาพัฒนาเป็นแบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวข้อเสนอนโยบายบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

ขั้นตอนที่ 2 สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างโดยพิจารณาผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล จากแบบสอบถาม แล้วนำข้อมูลที่มีค่ามัธยเลขที่มีค่าต่ำสุดมาสร้างข้อคำถาม เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงแนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 และ นำข้อมูลที่มีค่ามัธยเลขที่มีค่าสูงสุด เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ และถูกต้อง

ขั้นตอนที่ 4 นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ หัวหน้าฝ่ายมัธยมศึกษา และหัวหน้างานกิจกรรมลูกเสือ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าพูด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลโดย การตอบแบบสอบถามจากผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการ สถานศึกษา และครูในโรงเรียนวัดท่าพูด

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษาด้วยตนเอง

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

4. เก็บรวบรวมข้อมูลจากจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนมานั้นนำผลที่ได้มา

วิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ใช้หน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) คือบุคลากรโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน ครู 51 คน รวม 53 คน ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาจัดกระทำกับข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา
2. จัดระบบข้อมูล ตรวจสอบรวบรวมคะแนนแบบสอบถามที่สมบูรณ์
3. ลงรหัสข้อมูล นำไปคำนวณค่าสถิติ เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
4. เสนอผลการวิเคราะห์เป็นตารางประกอบการบรรยาย
5. วิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ (content analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. เพื่อให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage)
2. เพื่อทราบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ใช้การวิเคราะห์ โดยใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของ เบสท์ (Best) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์แนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

สรุป

การวิจัยเรื่อง บริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน โรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน โรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 และ 2) แนวทางการบริหาร กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยใช้ผู้บริหารและครูโรงเรียนวัดท่าพุด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำนวน 53 คน เป็นประชากร เครื่องมือที่ใช้เป็น แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามแนวคิดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ที่ได้เสนอแนวทางในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 7 ชั้น คือ 1) ประชุมชี้แจงคณะครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง 2) ศึกษา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตรของ สถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน 3) สสำรวจข้อมูล ความพร้อมของสถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น สภาพปัญหาความต้องการ ของผู้เรียน 4) ร่วมกันวางแผนระหว่างคณะครู ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง 5) ปฏิบัติกิจกรรมตามแผนงาน โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่กำหนดไว้ 6) กำหนดการประเมิน และเกณฑ์การประเมินผล การผ่านกิจกรรมแต่ละภาคเรียนและ ชั้นปี 7) สรุป รายงานผลการปฏิบัติงาน โดยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อทราบแนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน โรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม

เขต 2 การสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 และ 2) แนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 การวิจัยครั้งนี้ใช้บุคลากรโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 เป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of analysis) ประชากร คือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำนวนทั้งสิ้น 53 คน เป็นผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ได้รับคืนจำนวน 53 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำผลที่ได้มาหาแนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ผลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และนำเสนอข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบการบรรยาย จำแนกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

ตอนที่ 3 แนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ผู้บริหาร และ คุณครูโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์โดยสรุปเป็นค่าการแจกแจงความถี่ (Frequency Distributions) และค่าร้อยละ (Percentage) ได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยส่วนบุคคล	ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	13	24.53
หญิง	40	75.47
รวม	53	100.00
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	9	16.99
31 – 40 ปี	22	41.50
41 – 50 ปี	9	16.99
51 ปีขึ้นไป	13	24.52
รวม	53	100.00
3. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	31	58.49
ปริญญาโท	22	41.51
ปริญญาเอก	0	0.00
รวม	53	100.00
4. ตำแหน่งหน้าที่		
ผู้บริหารสถานศึกษา	2	3.78
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้	8	15.09
ครู	43	81.13
รวม	53	100.00
5. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในโรงเรียนวัดท่าพุด		
ต่ำกว่า 5 ปี	18	33.96
6 – 10 ปี	6	11.32
11 – 15 ปี	17	32.10
16 – 20 ปี	2	3.77
21 – 25 ปี	3	5.66
26 ปีขึ้นไป	7	13.20
รวม	53	100.00

จากตารางที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 53 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 75.47 และกลุ่มตัวอย่างเพศชาย มีจำนวน 13 คิดเป็นร้อยละ 24.53

อายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 31 – 40 ปี มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 41.50 รองลงมาอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 24.52 ต่ำกว่า 30 ปี มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 16.99 และมีอายุ 41 - 50 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 16.99 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 58.49 และมีระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 41.51

ตำแหน่งหน้าที่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในตำแหน่งครูผู้สอน จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 81.13 และอยู่ในตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 15.09 และอยู่ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.78 ตามลำดับ

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในโรงเรียนวัดท่าพุด พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 33.96 รองลงมาคือมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 11 – 15 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 32.10 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 26 ปีขึ้นไป จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 13.20 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 6 – 10 ปี จำนวน 6 คน คิดร้อยละ 11.32 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 21 - 25 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 5.66 และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.77 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

4.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ในการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการ วิเคราะห์ค่ามัธยฐานเลขคณิต (Arithmetic mean : μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: σ) ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวม

N = 53

การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล)	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1. การประชุมชี้แจงคณะครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง	4.11	0.84	มาก
2. การศึกษาวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โครงสร้าง หลักสูตร	4.21	0.79	มาก
3. การสำรวจข้อมูล ความพร้อมของสถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น สภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียน	4.15	0.84	มาก
4. การร่วมกันวางแผนระหว่างคณะครู ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง	4.28	0.81	มาก
5. การปฏิบัติกิจกรรมตามแผนงาน	4.25	0.78	มาก
6. การกำหนดการประเมินและเกณฑ์การประเมินผล	4.32	0.77	มาก
7. การสรุป รายงานผลการปฏิบัติงาน	4.24	0.74	มาก
รวม	4.23	0.73	มาก

จากตารางที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 รายงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นมาก ($\mu = 4.23$, $\sigma = .73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นตอนจะพบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 อยู่ระดับมากทุกชั้น โดยเรียงมัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การกำหนดการประเมินและเกณฑ์การประเมินผล ($\mu = 4.32$, $\sigma = 0.77$) การร่วมกันวางแผนระหว่างคณะครู ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง ($\mu = 4.28$, $\sigma = 0.81$) การปฏิบัติกิจกรรมตามแผนงาน ($\mu = 4.25$, $\sigma = 0.78$) สรุปรายงานผลการปฏิบัติงาน ($\mu = 4.24$, $\sigma = 0.74$) การศึกษาวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โครงสร้าง หลักสูตร ($\mu = 4.21$, $\sigma = 0.79$) การสำรวจข้อมูล ความพร้อมของสถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น สภาพปัญหาความต้องการ

ของผู้เรียน ($\mu = 4.15, \sigma = 0.84$) และการประชุมชี้แจงคณะครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ($\mu = 4.11, \sigma = 0.84$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม เท่ากับ 0.73 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 3 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ขั้นตอนการประชุมชี้แจงคณะครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง

N= 53

ขั้นตอนการประชุมชี้แจงคณะครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1. มีการประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.11	0.95	มาก
2. มีการประชุมชี้แจงให้คณะครูเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.11	0.91	มาก
3. มีการประชุมชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.11	0.93	มาก
รวม	4.11	0.84	มาก

จากตารางที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) ขั้นตอนการประชุมชี้แจงคณะครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.11, \sigma = 0.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 อยู่ระดับมากทุกข้อ โดยเรียงมัชฌิมเลขคณิตเท่ากัน ดังนี้พบว่า มีการประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\mu = 4.11, \sigma = 0.95$) การประชุมชี้แจงให้คณะครูเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\mu = 4.11, \sigma = 0.91$) และการประชุมชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\mu = 4.11, \sigma = 0.93$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม เท่ากับ 0.84 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องค่อนข้างไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 4 คำนวณค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ชั้นตอนการศึกษาวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตร

N = 53

ชั้นตอนการศึกษาวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตร	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1. มีการศึกษาวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน	4.25	0.92	มาก
2. มีการศึกษาโครงสร้างหลักสูตรของ สถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน	4.30	0.80	มาก
3. มีการเก็บข้อมูลในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	4.09	0.86	มาก
รวม	4.21	0.79	มาก

จากตารางที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ชั้นตอนการศึกษาวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตร โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.21$, $\sigma = 0.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 อยู่ระดับมากทุกข้อ โดยเรียงมีค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีการศึกษาโครงสร้างหลักสูตรของ สถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน ($\mu = 4.30$, $\sigma = 0.80$) มีการศึกษาวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน ($\mu = 4.25$, $\sigma = 0.92$) และมีการเก็บข้อมูลในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ($\mu = 4.09$, $\sigma = 0.86$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม เท่ากับ 0.79 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 5 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ขั้นตอนการสำรวจข้อมูล ความพร้อมของสถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น สภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียน

N = 53

ขั้นตอนการสำรวจข้อมูล ความพร้อมของสถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น สภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียน	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1. มีการเตรียมและสำรวจความพร้อมของสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	4.23	0.91	มาก
2. มีการสำรวจชุมชนและท้องถิ่นด้านต้องการของผู้เรียนในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.15	0.93	มาก
3. มีการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับท้องถิ่นให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาเพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.09	0.84	มาก
รวม	4.15	0.84	มาก

จากตารางที่ 5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ขั้นตอนการสำรวจข้อมูล ความพร้อมของสถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น สภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียน โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.15$, $\sigma = 0.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 อยู่ระดับมากทุกข้อ โดยเรียงมัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีการเตรียมและสำรวจความพร้อมของสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ($\mu = 4.23$, $\sigma = 0.91$) มีการสำรวจชุมชนและท้องถิ่นด้านต้องการของผู้เรียนในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\mu = 4.15$, $\sigma = 0.93$) และมีการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับท้องถิ่นให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาเพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\mu = 4.09$, $\sigma = 0.84$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมเท่ากับ 0.84 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 6 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ขั้นตอนการร่วมกันวางแผนระหว่างคณะครู ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง

N = 53

ขั้นตอนการร่วมกันวางแผนระหว่างคณะครู ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1. คณะครู ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง มีการนำข้อมูลจากข้อ 2 และ 3 มาจัดทำแผนงาน โครงการปฏิทินปฏิบัติงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.19	0.94	มาก
2. มีการจัดทำแผนงาน โครงการปฏิทินปฏิบัติงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.30	0.82	มาก
3. มีการกำหนดบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษา หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูที่ปรึกษา ผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้กิจกรรม พัฒนาผู้เรียนมีประสิทธิภาพ	4.36	0.86	มาก
รวม	4.28	0.81	มาก

จากตารางที่ 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ขั้นตอนการร่วมกันวางแผนระหว่างคณะครู ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.28$ $\sigma = 0.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) อยู่ระดับมากทุกข้อ โดยเรียงมัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ มีการกำหนดบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษา หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูที่ปรึกษา ผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้กิจกรรม พัฒนาผู้เรียนมีประสิทธิภาพ ($\mu = 4.36$, $\sigma = 0.86$) มีการจัดทำแผนงาน โครงการปฏิทินปฏิบัติงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\mu = 4.30$, $\sigma = 0.82$) และคณะครู ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง มีการนำข้อมูลจากข้อ 2 และ 3 มาจัดทำแผนงาน โครงการปฏิทินปฏิบัติงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\mu = 4.19$, $\sigma = 0.94$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม เท่ากับ 0.81 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 7 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปานครปฐม เขต 2 ขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมตามแผนงาน

N = 53

ขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมตามแผนงาน	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1. มีการปฏิบัติกิจกรรมตามแผนงาน โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่กำหนดไว้	4.21	0.84	มาก
2. มีการจัดทำโครงการด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่กำหนดไว้	4.36	0.86	มาก
3. มีการปรับปรุงพัฒนาโครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในระหว่างดำเนินกิจกรรมโครงการ	4.21	0.84	มาก
รวม	4.25	0.78	มาก

จากตารางที่ 7 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปานครปฐม เขต 2 ขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมตามแผนงาน โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมตามแผนงาน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.25$, $\sigma = 0.78$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปานครปฐม เขต 2 อยู่ระดับมากทุกข้อ โดยเรียงมัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีการจัดทำโครงการด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่กำหนดไว้ ($\mu = 4.36$, $\sigma = 0.86$) มีการปฏิบัติกิจกรรมตามแผนงาน โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่กำหนดไว้ ($\mu = 4.21$, $\sigma = 0.84$) ซึ่งเท่ากับ มีการปรับปรุงพัฒนาโครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในระหว่างดำเนินกิจกรรมโครงการ ($\mu = 4.21$, $\sigma = 0.84$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม เท่ากับ 0.78 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 8 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ขั้นตอนการกำหนดการประเมินและเกณฑ์การประเมินผล

N = 53

ขั้นตอนการกำหนดการประเมินและเกณฑ์การประเมินผล	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1. มีการกำหนดวิธีการประเมินการผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแต่ละภาคเรียนและชั้นปี	4.36	0.83	มาก
2. มีการเกณฑ์การประเมินการผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างครอบคลุมแต่ละภาคเรียนและชั้นปี	4.45	0.80	มาก
3. มีการประเมินกิจกรรมตามเกณฑ์การผ่านกิจกรรมแต่ละภาคเรียนและ ชั้นปีตามที่สถานศึกษากำหนด	4.32	0.83	มาก
4. มีการนิเทศติดตามและประเมินผลโครงการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม	4.15	0.95	มาก
รวม	4.36	0.83	มาก

จากตารางที่ 8 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ขั้นตอนการกำหนดการประเมินและเกณฑ์การประเมินผล โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.36$, $\sigma = 0.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 อยู่ระดับมากทุกข้อ โดยเรียงมัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีการเกณฑ์การประเมินการผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างครอบคลุมแต่ละภาคเรียนและชั้นปี ($\mu = 4.45$, $\sigma = 0.80$) มีการกำหนดวิธีการประเมินการผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแต่ละภาคเรียนและชั้นปี ($\mu = 4.36$, $\sigma = 0.83$) มีการประเมินกิจกรรมตามเกณฑ์การผ่านกิจกรรมแต่ละภาคเรียนและ ชั้นปีตามที่สถานศึกษากำหนด ($\mu = 4.32$, $\sigma = 0.83$) และ มีการนิเทศติดตามและประเมินผลโครงการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม ($\mu = 4.15$, $\sigma = 0.95$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม เท่ากับ 0.83 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องค่อนข้างไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 9 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ขั้นตอนการสรุป รายงานผลการปฏิบัติงาน

N = 53

ขั้นตอนการสรุป รายงานผลการปฏิบัติงาน	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1. มีการสรุปภาพรวมของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แต่ละกิจกรรมอย่างชัดเจน	4.45	0.80	มาก
2. มีการรายงานการปฏิบัติกิจกรรมให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบอย่างเป็นปัจจุบัน	4.32	0.83	มาก
3. มีจัดทำข้อเสนอแนะปรับปรุงการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.15	0.95	มาก
รวม	4.32	0.77	มาก

จากตารางที่ 9 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ขั้นตอนสรุป รายงานผลการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นขั้นตอนสรุป รายงานผลการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.32$, $\sigma = 0.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 อยู่ระดับมากทุกข้อ โดยเรียงมัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีการสรุปภาพรวมของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแต่ละกิจกรรมอย่างชัดเจน ($\mu = 4.45$, $\sigma = 0.80$) มีการกำหนดวิธีการประเมินการผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแต่ละภาคเรียน และชั้นปี ($\mu = 4.32$, $\sigma = 0.83$) และ มีจัดทำข้อเสนอแนะปรับปรุงการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\mu = 4.15$, $\sigma = 0.95$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม เท่ากับ 0.77 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตอนที่ 3 แนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

แนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ได้ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาจากข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงแนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 และ วิเคราะห์เนื้อหาจากข้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาแนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จากการสังเคราะห์ข้อมูล ข้อเสนอแนะ และ แนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สามารถรวบรวมข้อมูลได้ดังนี้

1. แนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ขั้นตอนการการประชุมชี้แจงคณะครูผู้เรียน ผู้ปกครอง ได้แนวทางเพิ่มขึ้นอีก คือ

1.1 ผู้บริหารควรวางแผนประชุมชี้แจงนโยบาย และแนวทางการปฏิบัติ การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในขณะเดียวกันให้ร่วมกันกำหนดนโยบายและแนวทางการปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทและผู้เรียน

1.2 ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ ให้การอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการจัดและพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2. แนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ขั้นตอนการสำรวจข้อมูล ความพร้อมของสถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น สภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียน ได้แนวทางเพิ่มขึ้นอีก คือ

2.1 กระบวนการเตรียมและการสำรวจความพร้อมของสถานศึกษา ควรดำเนินงานตามกระบวนการ

- การศึกษานโยบาย หลักสูตร และแนวทางการพัฒนากิจกรรม
- จัดทำเครื่องมือสำรวจความพร้อมและความต้องการของครูและนักเรียน เช่น แบบสอบถาม

- วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผล
- ประชุมครู เพื่อสร้างความเข้าใจและสำรวจความพร้อม ความต้องการของครู
- นำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนการดำเนินงาน ออกแบบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.2 ควรมีการสำรวจบริบทและความต้องการของชุมชน ผู้ปกครอง โดยจัดการประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อสอบถามความต้องการของชุมชน และประชุมหาข้อเสนอแนะต่างๆร่วมกัน เพื่อนำข้อมูลมาออกแบบกิจกรรมและ

เป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมผู้เรียน เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน

3. แนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ขั้นตอนการการร่วมกันวางแผนระหว่างคณะครู ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง ได้แนวทางเพิ่มขึ้นอีก คือ

3.1 ขั้นการวางแผนร่วมกัน ควรมีการประชุมร่วมกันของทุกฝ่ายทั้งครู นักเรียน ชุมชน ผู้ปกครอง และนำข้อสรุปจากการสำรวจข้อมูลและความพร้อมของสถานศึกษามาใช้ ประกอบการวางแผนร่วมกัน หาแนวทางในการดำเนินงาน และร่วมกันระดมความคิดออกแบบ กิจกรรมต่างๆ

3.2 กระบวนการนำข้อมูลข้อมูลจากการประชุมชี้แจงและสำรวจมาจัดทำแผน

- ประชุมชี้แจง สร้างความเข้าใจ ความตระหนัก และความร่วมมือในการจัดกิจกรรม
- ประชุมและนำข้อสรุปจากการสำรวจข้อมูลและความพร้อมของสถานศึกษามาใช้ ประกอบการวางแผนร่วมกันเพื่อกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติ
- ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ แลกเปลี่ยนความรู้ รวมถึงมีการนิเทศให้คำปรึกษา ตลอดจนมีการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน
- ตรวจสอบผลการดำเนินงาน รวมถึงรวบรวมปัญหาและอุปสรรคที่พบเพื่อนำมา ปรับปรุงและพัฒนาในปีต่อไป
- จัดทำรายงานและเผยแพร่

3.3 การกำหนดบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ควรคำนึงถึง ความสามารถ ศักยภาพ และความเหมาะสมในการรับผิดชอบหน้าที่ต่างๆ ให้สอดคล้องกัน เพื่อกำหนดงานที่มีประสิทธิภาพ และออกคำสั่งแต่งตั้งให้ชัดเจน

4. แนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ขั้นตอนการกำหนดการประเมินและเกณฑ์การ ประเมินผลได้แนวทางเพิ่มขึ้นอีก คือ

4.1 การประเมินผลต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งนักเรียนมีศักยภาพ ที่ไม่เท่ากัน ดังนั้นการกำหนดเกณฑ์ การประเมินควรมีเกณฑ์ที่ต่างกัน ควรแยกนักเรียนออกเป็นกลุ่ม และประเมินผลตามความสามารถที่ไม่เท่ากัน

4.2 ขั้นตอนการประเมินต้องมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินให้ชัดเจน และสร้าง เครื่องมือการประเมินผล

4.3 เกณฑ์การประเมินจะต้องคำนึงถึง 3 ด้าน คือ

- เวลาในการเข้าร่วมกิจกรรม ต้องมีการกำหนดเกณฑ์ให้แน่ชัดว่าเข้าร่วมกิจกรรม เท่าใด จึงจะผ่านเกณฑ์

- การปฏิบัติกิจกรรม ครูสังเกตพัฒนาการ การมีส่วนร่วมในกิจกรรม โดยกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สถานศึกษาและครูเป็นผู้ออกแบบจะสามารถทำให้ผู้เรียนมีความสามารถตรงความต้องการ และเป้าหมายของการจัดกิจกรรม
- ผลงาน ชิ้นงาน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1. การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 2. แนวการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยใช้บุคลากรโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 เป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 53 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากจำนวนผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้เป็น แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) สถิติที่ใช้ในวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำผลที่ได้มาหาแนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยผู้ให้ข้อมูลตอบแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างประกอบด้วย ฝ่ายบริหาร จำนวน 5 คน นำผลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ มีข้อค้นพบสรุปได้ ดังนี้

1. การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชั้นตอน พบว่า การปฏิบัติงานแต่ละชั้นตอนอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งถ้าเรียงจากค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ชั้นตอนการกำหนดการประเมินและเกณฑ์การประเมินผล รองลงมาชั้นตอนการร่วมกันวางแผนระหว่างคณะครู ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง, การปฏิบัติกิจกรรมตามแผนงาน ด้านการสรุปรายงานผลการปฏิบัติงาน, การศึกษาวิจัยทัศน ทัศนกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตร, ด้านการสำรวจข้อมูล ความพร้อมของสถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น สภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียน และชั้นตอนประชุมชี้แจงคณะครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง

2. แนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 มีแนวทางเพิ่มเติมคือ ผู้บริหารควรวางแผนประชุมชี้แจงนโยบาย และแนวทางการปฏิบัติ การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในขณะเดียวกันให้ร่วมกันกำหนดนโยบายและแนวทางการปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทและผู้เรียน และมีการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ แลกเปลี่ยนความรู้ รวมถึงมีการนิเทศให้คำปรึกษา ตลอดจนมีการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน มีการสำรวจความพร้อม ความต้องการของครู นักเรียน และชุมชนโดยจัดทำเครื่องมือสำรวจความพร้อมและความต้องการที่หลากหลาย เพื่อนำข้อมูลมาออกแบบกิจกรรมและเป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมผู้เรียน เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และควรมีการประเมินผลอย่างตรงไปตรงมาชัดเจน ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งนักเรียนมีศักยภาพที่ไม่เท่ากัน ดังนั้นการกำหนดเกณฑ์ การประเมินควรมีเกณฑ์ที่ต่างกัน

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยมีประเด็นที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. จากผลการวิจัย การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวม และรายชั้นตอนพบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ที่มีนโยบายที่จะพัฒนาทักษะความสามารถทั้งด้านวิชาการและงานอาชีพอย่างหลากหลาย เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่อาเซียน ผู้บริหารและครูจึงเล็งเห็นความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ว่าเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน มุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักทั้ง 8 กลุ่ม เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นสำหรับนักเรียนทุกคน ทั้งเด็กปกติและเด็กพิเศษ ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้สามารถเข้าใจตนเอง ความรู้ ความถนัด ความสนใจ สามารถปรับตนเองเข้ากับผู้อื่น สังคม และประเทศชาติและดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องตามแนวคิดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่จัดให้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นหนึ่งในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กำหนดให้กระบวนการจัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มความสามารถ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ทำให้ผู้บริหารและคณะครูในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จะต้องดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ โดยมีกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการวัดผลและประเมินที่ครอบคลุม กำหนดเกณฑ์การวัดที่ชัดเจน และวัดนักเรียนตามความสามารถที่แท้จริง รวมถึงมีการนิเทศติดตามผลอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม จึงเป็นสาเหตุทำให้การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัตติยะ โคตกา ที่ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 พบว่า ในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนั้นเป็นกิจกรรมที่จะต้องดำเนินการตามหลักสูตรโดยที่หลักสูตรนั้น ได้มีการกำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้อย่างละเอียด ผู้บริหารและครูจะต้องดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามที่หลักสูตรได้กำหนดไว้ เพราะว่ามีผลต่อการจบหลักสูตรของผู้เรียน มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย การวัดผลและประเมินกิจกรรมเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ได้รับการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ จึงเป็นสาเหตุทำให้มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

นอกจากนั้นแล้ว ความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหาร และความร่วมมือของครู ผู้ปกครอง ชุมชน เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ในการดำเนินการตามแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ทั้ง 7 ข้อ ทำให้ผลการวิจัยวิจัยอยู่ในระดับมากทุกข้อ ผลดังกล่าวแยกพิจารณาไว้ดังนี้

1.1 การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ขั้นตอนการประชุมชี้แจงคณะครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง มีค่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะว่าผู้บริหารสร้างความตระหนักและความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องมีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนั้นสถานศึกษาจึงได้มีประชุมชี้แจงให้ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนทราบ และเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และปรึกษาหารือว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมด จะทำให้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนประสบความสำเร็จอย่างแท้จริงได้อย่างไร เป็นการเปิดใจให้แก่กัน สอดคล้องกับงานวิจัย อลิษา สืบสิงห์ ที่ได้ศึกษา การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 ที่พบว่า การสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรและการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจ การทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรและความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน เป็นขั้นตอนแรกของการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา

นอกจากนี้ผู้บริหารยังเล็งเห็นความสำคัญของส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดและพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จึงมีการจัดอบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

1.2 การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ขั้นตอนการศึกษาวิจัยทัศน ทัศนกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โครงสร้าง หลักสูตร มีค่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหาร และคณะครู ได้เห็นความสำคัญของการศึกษาข้อมูลของสถานศึกษา ที่เป็นขั้นตอนพื้นฐานที่สำคัญก่อนที่จะดำเนินการวางแผนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยผู้บริหารและคณะครูต้องทราบ ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน ไม่ใช่การดำเนินงานโดยไม่มีเหตุผล แต่ต้องกำหนดโดยคำนึงถึงองค์ประกอบมากมายที่ควรจะนำมาศึกษาและพิจารณาประกอบ เช่น นโยบายของสถานศึกษา นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น ดังนั้นสถานศึกษาจึงมีการศึกษาโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน นอกจากนี้ยังมีการศึกษาวิจัยทัศน ทัศนกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน และเก็บข้อมูลรวบรวมในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัย อลิษา สืบสิงห์ ที่พบว่า สภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนที่ปฏิบัติกันมากที่สุด ได้แก่ การกำหนด วิสัยทัศน์ ทัศนกิจ เป้าหมาย ของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทำให้เห็นว่า การศึกษาข้อมูลของสถานศึกษา เป็นพื้นฐานที่สำคัญก่อนที่มีการวางแผนกำหนดกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งโรงเรียนโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) มีการให้ความสำคัญของการศึกษาข้อมูลของสถานศึกษา ก่อนที่จะมีการวางแผนการดำเนินกิจกรรมผู้เรียนอยู่เสมอ

1.3 การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ขั้นตอนการสำรวจข้อมูล ความพร้อมของสถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น สภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียน มีค่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมและการสำรวจความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น ซึ่งสภาพปัจจุบันสามารถหาได้หลายวิธี ทั้งการประชุมบุคลากร เพื่อระดมความคิด การสอบถาม การสัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลมาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการนิเทศการศึกษา ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ที่กำหนดว่าแนวคิดการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจะต้องศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ธรรมชาติของผู้เรียน ตลอดจนวิเคราะห์สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

1.4 การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ขั้นตอนการร่วมกันวางแผนระหว่างคณะครู ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง ค่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหาร คณะครู และผู้มี

ส่วนเกี่ยวข้องนำข้อมูลจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา และข้อมูลความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียนที่ได้ไปสำรวจมาจัดทำแผนงาน กำหนดข้อกำหนด ข้อบังคับให้ชัดเจน จัดทำโครงการปฏิทินปฏิบัติงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งก่อนที่จะปฏิบัติกิจกรรมควรมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ มีการกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจน สอดคล้องกับจุฬามาตร โภมลพรรค ได้ศึกษา การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสังกัดเทศบาลเมืองอ่างทอง พบว่า 1. การบริหารของผู้บริหารในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองอ่างทอง ด้านการกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก นโยบายที่ดีเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้การกำกับดูแลและการบริหารเกิดประสิทธิภาพ หน้าที่ของผู้บริหารทุกระดับจะต้องวางแผนเพื่อใช้เป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติงานและเป็นแนวทางที่จะมุ่งไปสู่ความสำเร็จตามที่คาดหวังไว้ในอนาคต ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรส่งเสริมให้สถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความจำเป็น ในการจัดทำนโยบาย

นอกจากนั้นสถานศึกษาต้องกำหนดบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษา หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูที่ปรึกษา ผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้กิจกรรม พัฒนาผู้เรียนมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ที่กล่าวว่า การดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสถานศึกษาสามารถนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติได้ตามความเหมาะสม

1.5 การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมตามแผนงาน ค่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษามีการจัดทำโครงการด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่กำหนดไว้ และปฏิบัติกิจกรรมตามแผนงาน โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่กำหนดตลอดจนมีการปรับปรุงพัฒนาโครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในระหว่างดำเนินกิจกรรมโครงการ โดยทุกกิจกรรมหรือทุกโครงการ ผู้บริหารและคณะครูได้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดำเนินกิจกรรมที่ สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจของผู้เรียน และความถนัดของผู้เรียน

1.6 การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ขั้นตอนการกำหนดการประเมินและเกณฑ์การประเมินผล ค่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษามีการกำหนดวิธีการประเมินการผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแต่ละภาคเรียนและชั้นปีอย่างครอบคลุม คือ ผู้เรียนจะต้องมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม มีการปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน/ชิ้นงาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่ สถานศึกษากำหนด และต้องวัดประเมินผลตามความเป็นจริง ตรงตามความสามารถของผู้เรียน มีเกณฑ์คะแนนที่แน่นอน สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ที่กล่าวถึง แนวปฏิบัติของการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรม การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนราย

กิจกรรมมีแนวปฏิบัติ ดังนี้ 1) ตรวจสอบเวลาเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด 2) ประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจากการปฏิบัติกิจกรรม และผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดด้วยวิธีการที่หลากหลาย เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการปฏิบัติกิจกรรม

ในขณะเดียวกันผู้บริหารจะต้องมีการนิเทศติดตามและประเมินผลโครงการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม อาศัยการร่วมมือของผู้บริหาร คณะครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลายฝ่าย ร่วมกันนิเทศกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาส โกลมลทรศ ที่ได้ศึกษา การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสังกัดเทศบาลเมืองอ่างทอง พบว่า การบริหารของผู้บริหารในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองอ่างทอง ด้านการนิเทศติดตามอยู่ในระดับมาก เนื่องจากบทบาทของผู้บริหารกับการจัดการเรียนรู้จะต้องอาศัยความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องทุกระดับและทุกฝ่าย สถานศึกษาต้องประสานความร่วมมือกับบิดามารดาผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนร่วมกันพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อลิษา สีบสิงห์ ที่ได้ศึกษา การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 พบว่า มีการวางแผนการนิเทศ กำกับ ติดตาม การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม การบริหาร หลักสูตรสถานศึกษา นำผลการนิเทศไปปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและประเมินผลการนิเทศ กำกับ ติดตามการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อนำผลการนิเทศติดตามผลไปปรับปรุงการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในอนาคต

1.7 การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ขั้นตอนการสรุป รายงานผลการปฏิบัติงาน ค่าปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการสรุปภาพรวมของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแต่ละกิจกรรมอย่างชัดเจน มีจัดทำข้อเสนอแนะปรับปรุงการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และมีการรายงานการปฏิบัติกิจกรรมให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบอย่างเป็นปัจจุบัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาเล็งเห็นความสำคัญว่า การรายงานผลเป็นการรวบรวมข้อมูลจากประเมินผล และสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการวางแผนงาน หรือปรับปรุงกิจกรรมในภาคเรียนต่อไป โดยครูจะมีบทบาทจัดทำเล่มสรุปเป็นรูปเล่มเพื่อนำเสนอผู้เกี่ยวข้องและเผยแพร่ ในขณะเดียวกันผู้บริหารก็มีหน้าที่รายงานกิจกรรมให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบ สอดคล้องกับแนวคิดของจุฑามาส โกลมลทรศ ที่ได้ศึกษา การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสังกัดเทศบาลเมืองอ่างทอง พบว่าการบริหารของผู้บริหารในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองอ่างทอง ด้านการประเมินและรายงาน อยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญอย่างยิ่งที่ผลักดันการจัดการเรียนการสอนไปสู่ความสำเร็จ

2. จากผลการวิจัยพบว่าแนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นคร ผลประชาอนุกุล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ควรมีการประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครอง นักเรียน และครูทราบถึงนโยบาย และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การชี้แจงให้ครูได้เข้าใจการดำเนินงานที่ถูกต้อง ควรจัดครูเข้ารับการอบรมให้มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อที่ครูและผู้บริหารสามารถวางแผนการดำเนินงานได้ถูกต้อง และร่วมกันผู้ออกแบบกิจกรรมได้อย่างดี มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ตลอดจนออกแบบการวัดและประเมินผลได้อย่างถูกต้อง ตรงตามความรู้ความสามารถของนักเรียนแต่ละบุคคล โดยผลดังกล่าวแยกพิจารณาไว้ดังนี้

2.1 ขั้นตอนการประชุมชี้แจงคณะครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ควรมีการวางแผน เตรียมการประชุมชี้แจงและดำเนินการชี้แจงให้ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนทราบถึงนโยบาย แนวทางการปฏิบัติ และ รูปแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยแบ่งออก 1) การประชุมผู้ปกครองและนักเรียน มีความถี่ประมาณภาคเรียนละ 1 ครั้ง หรือ ปีการศึกษาละ 2 ครั้ง โดยวิธีการประชุมผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองได้พบคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้ปกครองและผู้บริหาร หรือ ผู้ปกครองและครู และร่วมกันกำหนดนโยบายและแนวทางการปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทและ ผู้เรียน 2) การประชุมครู ชี้แจงเรื่องกิจกรรมแนะแนว ควรจัดประชุมครูทั้งโรงเรียนอย่างพร้อมเพียง โดยมีความถี่ภาคเรียนละ 1 ครั้ง หรือ ปีการศึกษาละ 2 ครั้ง ควรชี้แจงรายละเอียด และหัวข้อการประชุมให้ครูทราบก่อนการประชุม เพราะครูจะได้มีการเตรียมความพร้อม ศึกษาข้อมูล และมีความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยการชี้แจงนั้นผู้บริหารควรประชุมชี้แจงนโยบาย และแนวทางการปฏิบัติ การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบ และร่วมกันกำหนดนโยบายและแนวทางการปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทและ ผู้เรียน ในขณะเดียวกันผู้บริหารจัดต้องส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ ให้การอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการจัดและพัฒนา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ชัตติยะ โคตธา ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร จากผลการวิจัยพบว่า ควรจัดฝึกอบรมสัมมนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ความเป็นระเบียบวินัย ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ปฏิบัติตนอย่างมีคุณค่าต่อตนเองและประเทศชาติจึงเป็นสาเหตุทำให้มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

2.2 ขั้นตอนการสำรวจข้อมูล ความพร้อมของสถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น สภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียนมีแนวทางในการบริหารดังนี้ ควรมีการสำรวจข้อมูลในทุกด้านให้ครอบคลุมทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ สำรวจความต้องการของนักเรียน สำรวจความพร้อมในการเรียนของนักเรียน สำรวจบริบทและความต้องการของชุมชน ผู้ปกครอง โดยจัดการประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

เช่น ผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อสอบถามความต้องการของชุมชน และ ประชุมหาข้อเสนอแนะต่างๆร่วมกัน สํารวจความพร้อมและความสามารถของครูผู้สอน หรือ สํารวจ ความพร้อมของสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทั้งในด้านทรัพยากร วัสดุ อุปกรณ์ เป็น ต้น โดยมีรูปแบบการสำรวจเก็บข้อมูลที่หลากหลาย เช่น การจัดทำแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร เช่น หลักสูตรสถานศึกษา เอกสารการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัตติยะ โคตรธา ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตร-นารี ยุวกาชาด ควรให้มีการสำรวจความคิดเห็นของครู นักเรียน ผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาด เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของทุกๆฝ่าย

2.3 ขั้นตอนการร่วมกันวางแผนระหว่างคณะครู ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง มีแนวทางในการ บริหารดังนี้ ควรมีการประชุมร่วมกันของทุกฝ่ายทั้งครู นักเรียน ชุมชน ผู้ปกครอง และนำข้อสรุปจาก การสำรวจข้อมูลและความพร้อมของสถานศึกษามาใช้ประกอบการวางแผนร่วมกัน หาแนวทางใน การดำเนินงาน และร่วมกันระดมความคิดออกแบบกิจกรรมต่างๆ ในขณะเดียวกัน สิ่งที่ต้องทำควบคู่ กันไปคือ การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยการ สร้างเครือข่ายความร่วมมือ แลกเปลี่ยนความรู้ รวมถึงมีการนิเทศให้คำปรึกษา ตลอดจนมีการสร้าง ขวัญและกำลังใจในการทำงาน เพื่อให้ครูมีประสิทธิภาพในการออกแบบกิจกรรม สอดคล้องกับ งานวิจัยของ อลิษา สืบสิงห์ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจ ในการเตรียมความ พร้อมของครูผู้สอนและครูไม่วางแผนการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ แนวทางแก้ไข คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนต้องทำความเข้าใจกับครูให้พัฒนาตนเองและวางแผนการดำเนินการร่วมกันใน การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เทคนิคการสอนและกระบวนการคิด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทร กำภักศร ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 2 พบว่าแนวทางในการแก้ปัญหา การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ ด้านผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผู้อำนวยการโรงเรียนต้องร่วมมือกันให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างจริงจัง ด้านครูส่งเสริมให้ครูได้รับความรู้ เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ด้านผู้ปกครองและชุมชน ควรให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายเป้าหมายของ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและด้านการจัดการเรียนการสอน ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายตอบสนองความต้องการของผู้เรียนอย่างทั่วถึง

เมื่อออกแบบกิจกรรมแล้วก็กำหนดบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดย คำนึงถึงความสามารถ ศักยภาพ และความเหมาะสมในการรับผิดชอบหน้าที่ต่างๆ ให้สอดคล้องกัน เพื่อกำหนดงานที่มีประสิทธิภาพ และออกคำสั่งแต่งตั้งให้ชัดเจน

2.4 ขั้นตอนการกำหนดการประเมินและเกณฑ์การประเมินผล มีแนวทางในการบริหารดังนี้ ควรนึกถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งนักเรียนมีศักยภาพที่ไม่เท่ากัน ดังนั้นการกำหนดเกณฑ์ การประเมินควรมีเกณฑ์ที่ต่างกัน ควรแยกนักเรียนออกเป็นกลุ่ม และประเมินผลตามความสามารถที่ไม่เท่ากัน โดยการกำหนดเกณฑ์การประเมินให้ชัดเจน และสร้างเครื่องมือการประเมินผลที่ชัดเจน การวัดผลประเมินผลควรวัด 3 ด้าน คือ 1) เวลาในการเข้าร่วมกิจกรรม ต้องมีการกำหนดเกณฑ์ให้แน่ชัดว่าเข้าร่วมกิจกรรมเท่าใด จึงจะผ่านเกณฑ์ 2) การปฏิบัติกิจกรรม ครูสังเกตพัฒนาการ การมีส่วนร่วม ในกิจกรรม โดยกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สถานศึกษาและครูเป็นผู้ออกแบบจะสามารถทำให้ผู้เรียนมีความสามารถตรงความต้องการ และเป้าหมายของการจัดกิจกรรม 3) ผลงาน ชิ้นงาน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ที่กล่าวว่า สถานศึกษาควรกำหนดแนวทางที่ชัดเจนในการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนี้ 1) การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรม การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรมมีแนวปฏิบัติ ควรตรวจสอบเวลาเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด 2) ประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจากการปฏิบัติกิจกรรม และผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดด้วยวิธีการที่หลากหลาย เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการปฏิบัติกิจกรรม 3) ผู้เรียนที่มีเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม มีการปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด เป็นผู้ผ่านการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรม และนำผลการประเมินไปบันทึกในระเบียบแสดงผลการเรียน 4) ผู้เรียนที่มีผลการประเมินไม่ผ่านในเกณฑ์เวลาการเข้าร่วมกิจกรรม การปฏิบัติกิจกรรม และผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามที่สถานศึกษากำหนด ครูหรือผู้รับผิดชอบต้องดำเนินการซ่อมเสริมและประเมินจนผ่าน ทั้งนี้ควรดำเนินการให้เสร็จสิ้นในปีการศึกษานั้น ๆ ยกเว้นมีเหตุสุดวิสัยให้อยู่ในดุลพินิจของสถานศึกษา

ซึ่งรูปแบบของการประเมินผล คือ ผ่าน และไม่ผ่าน ควรประเมินตามความเป็นจริง และนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์จะต้องให้นักเรียนเรียนซ่อมเสริม สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ที่เสนอแนวทางการแก้ไขกรณีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ กรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่านกิจกรรมให้เป็นหน้าที่ของครูหรือผู้รับผิดชอบกิจกรรมนั้น ๆ ที่จะต้องซ่อมเสริมโดยให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมจนครบตามเวลาที่ขาดหรือปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนั้น แล้วจึงประเมินให้ผ่านกิจกรรมเพื่อบันทึกในระเบียบแสดงผลการเรียน ยกเว้นมีเหตุสุดวิสัยให้รายงานผู้บริหารสถานศึกษาทราบเพื่อดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเหมาะสมเป็นรายกรณีไป

ข้อเสนอแนะ

การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ผู้วิจัยมี ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานของสถานศึกษาดังนี้

1. ขั้นตอนการประชุมชี้แจงคณะครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง มีค่ามัชฌิมเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน อยู่ลำดับสุดท้ายโรงเรียน ดังนั้นโรงเรียนควรมีการประชุมชี้แจงการดำเนินงานให้ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ เกี่ยวกับนโยบาย และแนวทางในการดำเนินการอย่างเป็นระยะ นอกจากนั้นยังควรส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดและการพัฒนา กิจกรรมผู้เรียน โดยการอบรม การแจกเอกสารประกอบความรู้ เป็นต้น

2. ขั้นตอนการกำหนดการประเมินและเกณฑ์การประเมิน มีค่ามัชฌิมเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน อยู่ลำดับมากที่สุด แต่ควรส่งเสริมให้มากขึ้น โดยควรตั้งเกณฑ์การประเมินที่ครอบคลุม และคำนึงความแตกต่างของนักเรียนในแต่ละวัย แต่ละบุคคล อาจให้ครูผู้สอนร่วมกัน วิเคราะห์ตัวผู้เรียน และร่วมกันกำหนดเกณฑ์ นอกจากนั้นควรประเมินตามสภาพเป็นจริง คือ ถ้า นักเรียนคนใดไม่ผ่าน ต้องมีการจัดกิจกรรมซ่อมเสริม

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อทราบว่าผู้บริหารได้ดำเนินงานตามนโยบายของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมผู้เรียน กับคุณภาพชีวิตของนักเรียน

รายการอ้างอิง

- Bragg, Ross Andrew. "The Boy Scout Movement in Canada; Defining Constructs of Masculinity for the Twentieth Century." MA.thesis,Dalhousie University, 1995.
- Dean, John Isaac. "Scouting in America." PhD dissertation University of South Carolina,Dissertation Abstracts International, 1993.
- Donita Louise Johnson. **Significant Factors Influencing an Effective School Counseling Program.** [Online] , accessed 19 September 2019. Available from [http:// WWW lib. Umi.com/dissertation/ fullcit/309793/](http://WWW.lib.Umi.com/dissertation/fullcit/309793/).
- Fred C. Lunenburg and Allen V.Ornstein. **Educational Administration: Concepts and Practices.** 6th ed. CA: Wadsworth Publishing, 2012.
- Lee J. Cronbach. **Essential of Psychological Testing.** 3rd. New York Harper & Row Publishers, 1947.
- Raskoff sall A. "Volunteering to Do Gender: Adultvalunteers in Boy Scouts." Dissertation Abstract International, 1995.
- กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ. ศ. 2551.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมการเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551.
- . **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมการเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551.
- . **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมการเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551.
- กฤษฎา หามาฤทธิ์. หัวหน้าฝ่ายงานวิชาการโรงเรียนวัดท่าพูด. สัมภาษณ์, 5 กรกฎาคม 2561.
- กิ่งกมล ปิยามาลากุล. "การพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเรื่องสร้างสรรค์นาฏยลีลาอาเซียนสำหรับนักเรียนชั้นประถม." วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร 2557.
- ชัตติยะ โคตถา. "การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2558.
- คณิตร์ จัปจิตต์. "การศึกษาแนวทางการส่งเสริมงานแนะแนวในโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1." วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ 6, 1 (มกราคม-เมษายน 2559).

- จันทร์ กำภักธร. "การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต2." วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา,มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 2557.
- จุฑามาส โกมลทรรศ. "การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสังกัดเทศบาลเมืองอ่างทอง." ปริญญาโท สาขาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2556.
- เจษฎา บุญมาโฮม. **หลักการแนะแนวและการพัฒนาผู้เรียน**. พิมพ์ครั้งที่4. นครปฐม: สไมล์พรินต์ติ้ง แอนด์ กราฟิก ดีไซน์, 2558.
- เจษฎา บุญมาโฮม. **หลักการแนะแนว และการพัฒนาผู้เรียน**. พิมพ์ครั้งที่ 4. นครปฐม: สไมล์ พรินต์ติ้ง แอนด์ กราฟิก ดีไซน์, 2558.
- . **หลักการแนะแนวและการพัฒนาผู้เรียน**. พิมพ์ครั้งที่ 4. นครปฐม: สไมล์ พรินต์ติ้ง แอนด์ กราฟิก ดีไซน์, 2558.
- เจษฎา บุญมาโฮม. **หลักการแนะแนวและ การพัฒนาผู้เรียน**. พิมพ์ครั้งที่ 4. นครปฐม: สไมล์ พรินต์ติ้ง แอนด์ กราฟิก ดีไซน์, 2558.
- . **หลักการแนะแนวและการพัฒนาผู้เรียน**. พิมพ์ครั้งที่ 4. นครปฐม: สไมล์ พรินต์ติ้ง แอนด์ กราฟิก ดีไซน์, 2558.
- ชนะ ตระกูลราษฎร์. หัวหน้าฝ่ายมัธยมศึกษาโรงเรียนวัดท่าพุท. สัมภาษณ์, 1 กรกฎาคม 2561.
- ปฐมาวดี พัฒนสิงห์ และคณะ. "การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนมอวิทยานุสรณ์ สุราษฎร์ธานี." **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ** 17, 1 (มกราคม- มิถุนายน 2560).
- ปัทมา สายพร้อมญาติ และคณะ. "ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเป็นผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา." **วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์** 5, 1 (มกราคม - มิถุนายน 2558).
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. "ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116." 19 สิงหาคม 2542.
- พิสมัย หาญสมบัติ. **การแนะแนวและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน** อุดรดิตต์: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์, 2554.
- เพราพิมล ป้องเมือง และพัชรีวรรณ. "การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาสาละวิน อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน." **วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น** 4, 1 (มิถุนายน 2558 – พฤษภาคม 2559).
- มาริยา ปิณณะกิจการ. "การพัฒนาแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตตามแนวคิดโคตยา สำหรับผู้เรียนเป็ยโนว้ยผู้ใหญ่ตอนต้น." วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์ สาขาวิชาดนตรีศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556.
- โรงเรียนวัดท่าพุท. **ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนวัดท่าพุท (นครผลประชานุกูล)**. เข้าถึงเมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2561, เข้าถึงได้จาก <http://www.watthapoodschool.ac.th/>

วชิรวิทย์ มาลาทอง และจิตตินันท์ บุญสถิรกุล. "ผลของกิจกรรมแนะแนวตามทฤษฎีการเลือกอาชีพเพื่อพัฒนาการ
เข้าใจตนเองและการเลือกอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประเทืองทิพย์วิทยา."

*Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์
และศิลปะ* 8, 1 (มกราคม-เมษายน 2558).

ศุภวดี บุญญวงค์. "ปัจจัยเชิงเหตุสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และบุคลิกลักษณะนิสัยที่ดี งามในการจัด
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน." *วารสารวิชาการคุณงามความดี* 1, 1 (กันยายน 2555).

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น
พื้นฐาน พ.ศ. 2551*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด,
2553.

———. *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2553.

สุขพัชรา ชิมเจริญ. *การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน*. กรุงเทพฯ: ประสานมิตร, 2545.

สุทธิ สีพิกา. "แนวทางการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือสามัญ ระดับประถมศึกษา." *วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต
สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย* 2560.

เสรี สุขถาวร. *รองผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าพุด*. สัมภาษณ์, 29 มิถุนายน 2561.

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. *ชุด
ฝึกอบรมหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544*.

อลิษา สืบสิงห์. "การศึกษาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1." *วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์* 10, 3
(กันยายน - ธันวาคม พ.ศ. 2558).

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคผนวก ก

แบบรายงานผลการประเมินผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

แบบรายงานผลการประเมินผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรื่อง การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชาชนกุล) สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

คำชี้แจง : แบบประเมินความเที่ยงตรง (IOC) ของเครื่องมือการวิจัย

เพื่อประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อคำถาม มีความเหมาะสมในการนำไปใช้
เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะทำการประเมินความเที่ยงตรง โดยได้กำหนด
เกณฑ์ในการพิจารณาความเที่ยงตรง ดังนี้

+1 = แน่ใจว่าคำถามมีความเหมาะสม

0 = ไม่แน่ใจว่าคำถามมีความเหมาะสมหรือไม่

-1 = แน่ใจว่าคำถามไม่มีความเหมาะสม

โปรดเขียนเครื่องหมาย √ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่านว่าข้อความมีความ สอดคล้อง
หรือถูกต้องเพียงใด

ตัวแปรที่ศึกษา	ข้อ ที่	ข้อความคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	แปล ผล
			1	2	3		
ตอนที่ 1							
ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปร เกี่ยวกับสถานภาพ ของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน ในโรงเรียนวัดท่า พุด	1	เพศ () ชาย () หญิง	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	2	อายุ () ต่ำกว่า 30 ปี () 31 – 40 ปี () 41 – 50 ปี () 51 ปีขึ้นไป	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	3	วุฒิทางการศึกษา () ปริญญาตรี () ปริญญาโท () ปริญญาเอก	1	1	1	1.00	ใช้ได้
	4	ตำแหน่งหน้าที่ () ผู้บริหาร () ครู	-1	1	1	0.66	ใช้ได้
	5	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ในโรงเรียนวัดท่าพุด () น้อยกว่า 5 ปี () 21 – 25 () 6 – 10 () 16 – 20 () 11 – 15 () 16 – 20 () 26 ปีขึ้นไป	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อความ	ประเมินค่าความ คิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
ตอนที่ 2						
1.	มีการประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2.	มีการประชุมชี้แจงให้คณะครูเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.	มีการประชุมชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	+1	+1	0	.0.66	ใช้ได้
4.	มีการศึกษาวิจัยทัศน ทัศนกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5.	มีการศึกษาโครงสร้างหลักสูตรของ สถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6.	มีการเก็บข้อมูลในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7.	มีการเตรียมและสำรวจความพร้อมของสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
8.	มีการสำรวจชุมชนและท้องถิ่นด้านต้องการของผู้เรียนในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
9.	มีการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับท้องถิ่นให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาเพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
10.	คณะครู ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง มีการนำข้อมูลจากข้อ 2 และ 3 มาจัดทำแผนงาน โครงการปฏิทินปฏิบัติงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
11.	มีการจัดทำแผนงาน โครงการปฏิทินปฏิบัติงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

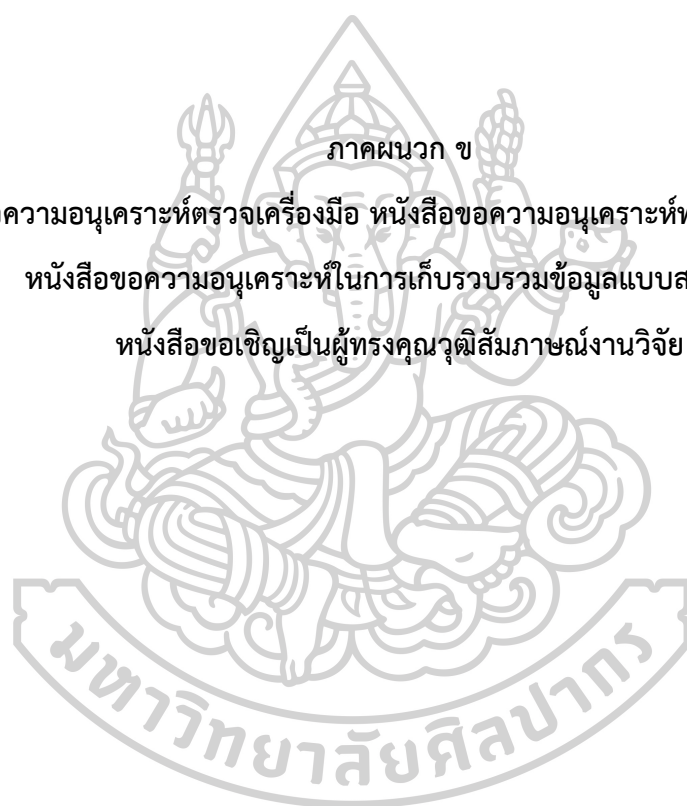
ข้อ	ข้อความ	ประเมินค่าความ คิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
ตอนที่ 2						
12.	มีการกำหนดบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษา หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูที่ปรึกษา ผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้กิจกรรม พัฒนาผู้เรียน มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
13.	มีการปฏิบัติกิจกรรมตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่กำหนดไว้	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
14.	มีการจัดทำโครงการด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ กำหนดไว้	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
15.	มีการปรับปรุงพัฒนาโครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในระหว่างดำเนินกิจกรรมโครงการ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
16.	มีการกำหนดวิธีการประเมินการผ่านกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนแต่ละภาคเรียนและชั้นปี	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
17.	มีการเกณฑ์การประเมินการผ่านกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนอย่างครอบคลุมแต่ละภาคเรียนและชั้นปี	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
18.	มีการประเมินกิจกรรมตามเกณฑ์การผ่านกิจกรรมแต่ ละภาคเรียนและ ชั้นปีตามที่สถานศึกษากำหนด	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
19.	มีการนิเทศติดตามและประเมินผลโครงการพัฒนา ผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
20.	มีการสรุปภาพรวมของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แต่ละกิจกรรมอย่างชัดเจน	+1	+1	0	.0.66	ใช้ได้
21.	มีการรายงานการปฏิบัติกิจกรรมให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับ ทราบอย่างเป็นปัจจุบัน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
22.	มีจัดทำข้อเสนอแนะปรับปรุงการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน	+1	+1	0	.0.66	ใช้ได้

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือ หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือวิจัย

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม

หนังสือขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์งานวิจัย

ที่ อว 8612.2/ร 25

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

29 ตุลาคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวรัตนา ธนธนานนท์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตรวจสอบความตรงของแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นายคมสัน พรหมเสน รหัสนักศึกษา 58252306 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระเรื่อง “การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2” ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในการอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัทนา วังถนอมศักดิ์)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 09 3979 3455

ที่ อว 8612.2/8 ๒๔

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

29 ตุลาคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน นายยุทธนา ปฐมวรชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตรวจสอบความตรงของแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นายคมสัน พรหมเสน รหัสนักศึกษา 58252306 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้า
อิสระเรื่อง “การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครมผลประชานุกูล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2” ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านใน
การตรวจสอบความตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในการอนุเคราะห์ของ
ท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัทนา วังถนอมศักดิ์)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 09 3979 3455

ที่ อว 8612.2/8 ๒ ๖

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

29 ตุลาคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน นายชนะ ตระกูลราษฎร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตรวจสอบความตรงของแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นายคมสัน พรหมเสน รหัสนักศึกษา 58252306 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระเรื่อง “การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชาชนกุล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2” ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในการอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มัทนา วังถนอมศักดิ์)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 09 3979 3455

ที่ อว 8612.2/-

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

4 พฤศจิกายน 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 30 ฉบับ

ด้วย นายคมสัน พรหมเสน รหัสนักศึกษา 58252306 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้
ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุทธ (นครผลประชานุกูล) สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2” ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใคร่ขอความ
อนุเคราะห์ให้นักศึกษาทำการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือในหน่วยงานของท่าน เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข
ก่อนนำไปใช้ในการวิจัยกลุ่มตัวอย่าง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษา ขอขอบคุณในการอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา
ปฏิบัติกรแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
โทร. 09 3979 3455

ที่ อว 8612.2/

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์นครปฐม 73000

พศศจิกายน 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล)

ด้วย นายคมสัน พรหมเสน นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2” มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากท่านหรือรองผู้อำนวยการ และครูผู้สอน เพื่อประกอบการทำวิจัย ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดกรุณาแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามให้แก่ นักศึกษาดังกล่าวด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มัทนา วังนอมศักดิ์)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 09 3979 3455

ที่ อว 8612.2/-

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

9 ธันวาคม 2562

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์งานวิจัย

เรียน คุณกฤษดา หามาฤทธิ

ด้วย นายคมสัน พรหมเสน รหัสนักศึกษา 58252306 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ทำการค้นคว้าอิสระเรื่อง “การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชาชนกุล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2” ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ขอความอนุเคราะห์ท่านในฐานะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิให้นักศึกษาสัมภาษณ์เกี่ยวกับงานวิจัยดังกล่าว เพื่อนำไปประกอบการพัฒนางานวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา
ปฏิบัติการแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
โทร. 09 3979 3455

ที่ อว 8612.2/-

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

9 ธันวาคม 2562

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณงานวิจัย

เรียน คุณยุทธนา ปฐมวรชาติ

ด้วย นายคมสัน พรหมเสน รหัสนักศึกษา 58252306 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์
ทำการค้นคว้าอิสระเรื่อง “การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชาชนุกูล) สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2” ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ ขอความอนุเคราะห์ท่านในฐานะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิให้นักศึกษาสัมภาษณเกี่ยวกับงานวิจัย
ดังกล่าว เพื่อนำไปประกอบการพัฒนางานวิจัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา
ปฏิบัติการแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
โทร. 09 3979 3455

RELIABILITY

```

▶ /VARIABLES=เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ระยะเวลาทำงาน a1 a2 a3 b4 b5 b6
c7 c8 c9 d10 d11 d12 e13 e14 e15 f16 f17 f18 f19 g20 g21 g22
/SCALE('ALL VARIABLES') ALL
/MODEL=ALPHA.

```

Reliability**Scale: ALL VARIABLES****Case Processing Summary**

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.905	27

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ลงในหน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

ข้อที่	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
1.	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2.	อายุ ☐ ต่ำกว่า 30 ปี ☐ 31 – 40 ปี ☐ 41 – 50 ปี ☐ 51 ปีขึ้นไป
3.	ระดับการศึกษา ☒ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาเอก ☐ ปริญญาโท
4.	ตำแหน่งหน้าที่ ☐ ผู้บริหารสถานศึกษา ☐ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ☐ ครูผู้สอน
5.	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในโรงเรียนวัดท่าพุด ☐ ต่ำกว่า 5 ปี ☐ 16 – 20 ☐ 6 – 10 ☐ 21 – 25 ☐ 11 – 15 ☐ 26 ปีขึ้นไป

การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

ตอนที่ 2 การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามตอนนี้เป็นคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน

ขอความกรุณาให้ท่านพิจารณาว่า การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ในแต่ละข้อคำถาม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย ลงในช่องระดับการปฏิบัติที่เป็นจริงที่สุด โดยพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้คือ

ระดับ 5 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีระดับความคิดเห็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกูล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการประเมิน / กิจกรรม	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
ขั้นตอนประชุมชี้แจงคณะครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง						
1.	มีการประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
2.	มีการประชุมชี้แจงให้คณะครูเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
3.	มีการประชุมชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
ขั้นตอนศึกษาวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตร						
4.	มีการศึกษาวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน					
5.	มีการศึกษาโครงสร้างหลักสูตรของ สถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน					
6.	มีการเก็บข้อมูลในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา					
ขั้นตอนสำรวจข้อมูล ความพร้อมของสถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น สภาพปัญหาความต้องการของผู้เรียน						
7.	มีการเตรียมและสำรวจความพร้อมของสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา					
8.	มีการสำรวจชุมชนและท้องถิ่นด้านต้องการของผู้เรียนในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
9.	มีการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับท้องถิ่นให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาเพื่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
ขั้นตอนร่วมกันวางแผนระหว่างคณะครู ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง						
10.	คณะครู ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง มีการนำข้อมูลจากข้อ 2 และ 3 มาจัดทำแผนงาน โครงการปฏิทินปฏิบัติงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					

ข้อที่	รายการประเมิน / กิจกรรม	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
11.	มีการจัดทำแผนงาน โครงการปฏิทินปฏิบัติงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
12.	มีการกำหนดบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษา หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูที่ปรึกษา ผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้กิจกรรม พัฒนาผู้เรียนมีประสิทธิภาพ					
ขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมตามแผนงาน						
13.	มีการปฏิบัติกิจกรรมตามแผนงาน โครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่กำหนดไว้					
14.	มีการจัดทำโครงการด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่กำหนดไว้					
15.	มีการปรับปรุงพัฒนาโครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในระหว่างดำเนินกิจกรรมโครงการ					
ขั้นตอนการกำหนดการประเมินและเกณฑ์การประเมินผล						
16.	มีการกำหนดวิธีการประเมินการผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแต่ละภาคเรียนและชั้นปี					
17.	มีการเกณฑ์การประเมินการผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างครอบคลุมแต่ละภาคเรียนและชั้นปี					
18.	มีการประเมินกิจกรรมตามเกณฑ์การผ่านกิจกรรมแต่ละภาคเรียนและ ชั้นปีตามที่สถานศึกษากำหนด					
19.	มีการนิเทศติดตามและประเมินผลโครงการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม					
ขั้นตอนการสรุป รายงานผลการปฏิบัติงาน						
20.	มีการสรุปภาพรวมของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแต่ละกิจกรรมอย่างชัดเจน					
21.	มีการรายงานการปฏิบัติกิจกรรมให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบอย่างเป็นปัจจุบัน					
22.	มีจัดทำข้อเสนอแนะปรับปรุงการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง

งานวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

ชื่อ.....นามสกุล.....

ตำแหน่ง..... วันที่สัมภาษณ์.....

แนวคำถาม

1. ท่านคิดว่าการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ขั้นตอนการประชุมชี้แจง ควรมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร

1.1. ในการประชุมชี้แจงต่อผู้ปกครอง ควรมีรูปแบบอย่างไร ชี้แจงข้อมูลประเภทใดบ้าง และมีความถี่ต่อปีการศึกษาอย่างไร

1.2. ในการประชุมชี้แจงต่อคณะครู ควรมีรูปแบบอย่างไร ชี้แจงข้อมูลประเภทใดบ้าง และมีความถี่ต่อปีการศึกษาอย่างไร

1.3. ในการประชุมชี้แจงต่อคณะครู ควรมีรูปแบบอย่างไร ชี้แจงข้อมูลประเภทใดบ้าง และมีความถี่ต่อปีการศึกษาอย่างไร

2. ท่านคิดว่าการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ขั้นตอนการสำรวจข้อมูล และความพร้อมของสถานศึกษา ควรมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร

2.1. ท่านคิดว่ากระบวนการเตรียมและสำรวจความพร้อม (สำรวจความต้องการของนักเรียน และความพร้อมของคณะครู ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน) ควรมีรูปแบบใด

2.2. ท่านคิดว่ากระบวนการสำรวจบริบทและความต้องการของชุมชน ในการนำข้อมูลมาพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ควรมีรูปแบบใด

2.3. ท่านคิดว่ากระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลมีความสอดคล้องกับสถานศึกษาหรือไม่ และควรมีรูปแบบการเก็บข้อมูลอย่างไร.

3. ท่านคิดว่าการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกูล) ขั้นตอนการวางแผนร่วมกัน ควรมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร

3.1. ท่านคิดว่าการจัดทำแผนงาน/โครงการ ปฏิทินปฏิบัติงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ควรมีรูปแบบอย่างไร

3.2. ท่านคิดว่ากระบวนการที่สถานศึกษานำข้อมูลจากการประชุมชี้แจงและการสำรวจข้อมูลมาจัดทำแผนงาน/โครงการปฏิทินปฏิบัติงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ควรมีรูปแบบใด และมีแนวทางการพัฒนาอย่างไร

3.3. ท่านคิดว่า การกำหนดบทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนควรมีการระบุบทบาทอย่างไร และควรมีรูปแบบอย่างไร

4. ท่านคิดว่า การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชาชนกุล) ขึ้นตอนการประเมิน และเกณฑ์การประเมินผล ควรมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร

4.1 ท่านคิดว่า การกำหนดวิธีการ/เกณฑ์การประเมินกิจกรรม ควรมีรูปแบบอย่างไร และมีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล คมสัน พรมเสน
วัน เดือน ปี เกิด 19 สิงหาคม 2527
สถานที่เกิด กรุงเทพฯ
วุฒิการศึกษา ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาศิลปกรรม คณะมนุษยศาสตร์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ที่อยู่ปัจจุบัน

